

**Izi ọma lele kpa
Lukwu
gbaru a n'okwukwo
Nhne gbasiri okwukwo ka**

Izi ọma lele kpa Lukwu gbaru a n'okwukwo neegesi Jizosi lele Nye Ọznohia Izireli nū Nye Ọznohia ke kpakara ele badnū zī n'owa. Lukwu gbaru nū Enine Nyenwe aī sukuru Jizosi ma o zni “ele mboni izi ọma.” Lukwu nye dibia snornu ele sno apna Jizosi n'izi ọma be znirni, ma Pọlu nye izi Jizosi. Ọ sīkwahiaru nhne n'onu ele whnurnu Jizosi nga ọ zī n'owa. Ka mernu o nwernu onu rikne ọ gbanu Tiofilosi okwukwo. Lukwu kwuru nhne gbasiri budnu Jizosi, hite n'omumu a, ige ọ bu wikoro, ẹnu a, ẹnuw a, olizọ n'ẹnuw tem du nga Jizosi laru oligwe.

Nhne zi n'okwukwo ka

Ọmumu Jizosi nū wikoro a (1:1---2:52)

Ọwuwu mini Jizosi nū ọrnurna a (3:1---4:13)

Ẹnu Jizosi nū rime Galili (4:14---9:50)

Ẹnu Jizosi nū apna nga o neezne Jeruselem (9:51---19:27)

Ẹnu Jizosi nū rime Jeruselem (19:28---20:47)

Ọka Jizosi kwuru gbasiri nhne ke jeeme nū ruwhnu (21:1-38)

Ẹnuw Jizosi nū olizọ n'ẹnuw a (22:1---24:53)

Nye gbaru okwukwo ka: Lukwu nye dibia

Risi nhne o kwno gba a: O gesi ọtnutnu zuru ozu gbasiri budnu nū ẹnu Jizosi Karaisi, obirizi a n'ehni ele be neemegbu, nū ọznohia ke ele buo

ele Ju.

¹ Tiofilọsi, agịda ele badnụ yisiri aka be n'ogba ọkwukwo gbasiri nhne be mernu n'esilawuru aị,

² lele kpa be nyernu aị n'aka a bīta. Ele nyernu aị bụ ele hiri n'ọpanizo gweru anya be whnụ be, bụru ele izi ikwu-ọnu Chiokike.

³ O bụru ọma hne me snornu kpakara nhne nkari hite nụ mbom, me gbanụ i ọkwukwo nụ ekere nụ ekere, Tiofilọsi zị igwugwu,

⁴ mee ma i mahia nụ kpakara nhne be jiri ikwu-ọnu ọnu zni i bụ nhne kwesiri ọkwnata mkpoma.

Ọmumu Jọni Nye Wụ Mini

⁵ N'ige Erọdu bụ eze Judiya, otu nye ọkwa ariohna zị, be kwu Zakaraya, ke hi n'oro Abija, nnwerne a bụ Elizabeti nye hi n'ebnurnu Erọni.

⁶ Be lawuru bụ ele ọma nụ ruwhnu Chiokike, be naabita kpakara nhne Nyenwe aị nyernu n'iwu, be nwée ọru.

⁷ Kọvu nụ be nwée nnwọ, kwnornu nụ Elizabeti bụ nyerinya rẹkpa nnwọ a mesnirni emesni. Be lawuru menem okno badnụ.

⁸ Otu ọbochi, ige ele otu Zakaraya nọornu ọru, Zakaraya zị nọornu ọru nye ariohna nụ ruwhnu Chiokike,

⁹ lele kpa ọru ariohna jiri zị, ọ dnabnarnu nụ ọ bụ ya jọkporne isensi n'Oro Nsọ Nyenwe aị.

¹⁰ Kpakara ele Ju neekpe okpukpe n'ederezi ige ọ nọkporne isensi.

¹¹ Enine izi Nyenwe aị mernu Zakaraya whnụ a anya hne o gwuzo n'akarikwnunga ojo ariohna hne be nọkporne isensi.

12 Nga Zakaraya whnurnu a, mkpoma laru a mini, ogwnu tumako a.

13 Enine izi wam kanu a, “Ogwnu tuko i, Zakaraya, Chiokike nuna m okpukpe i. Elizabeti nnwerne i joomunu i nnwo rukna, i jookwu rewhna a Joni.

14 I joonwudna, mkpoma joso masi i n'onu, agida ele badnu jeenwe snarnima kwnornu omumu a.

15 O jobu nye kwu n'anya Nyenwe ai. O jonowo manya mabu nhne obula ke bna n'anya rja rja. Enine Nso Chiokike jeejihia nu rime a, hite nu rime ruwho nne a.

16 O jeeme agida ele Izireli hiehnakwnusi Nyenwe ai Chiokike be.

17 O jeezne nu ruwhnu Nyenwe ai n'enine nu rikne Elaija. O jeeme ele nda tuhnsna mkpoma hne rumu be zi, ma ele za noobno nsni bna n'apna akoniche ele oma, o jiknernu Nyenwe ai ele kwesiri a.”

18 Zakaraya sikwa enine izi wam, “Ndaa nhne me jeeji mahia ka? Le, me nu nnwerne m menem okno badnu k'agida.”

19 Enine izi wam saru a, “Mawa bu Gebureli, nye noogwuzo nu ruwhnu Chiokike. Chiokike ziyaru m me kanu i oka ka nu o zni i izi oma ka.

20 Le, i jaadna mgbu, i jeeuwe rikne kwu oka tem du obochi kpakara nhne ka jeeme, kwnornu nu i kwéle ikwu-onu m ke jeemezu n'ige a.”

21 Ele badnu wam zi neese Zakaraya n'ederezi, be naari nhne kpayaruru o gburu okwnu n'Oro Nso Chiokike.

22 Nga o whuyaru, o nwée rikne o kwunu be oka. Be mahia nu o whnurnu owhnurninya n'Oro Nso

Chiokike, o neewhenu be aka, kovu o nwée rikne kwunu be oka.

²³ Nga ige ɛrnu a zuru n'Ọro Nsọ Chiokike, Zakaraya lahna ọro a.

²⁴ Nga nhne ka mekworu, Elizabeti nnwerne a turu rime, o tugwa ẹhni a ẹnwa isne nụ rime ọro.

²⁵ Ọ kaa, “Ka bụ nhne Nyenwe aị mennu m, o gesilem ruwhnu ọma a, ma o kwnosnama iwħnerne m n'esilawuru ele badnu.”

Be kwuru oka gbasiri

omumu Jizosi

²⁶ N'ẹnwa isunu a, * Chiokike ziznerne enine izi Gebureli zne n'eli Nazaręti ke zị nụ Galili,

²⁷ znekwonusi otu nnwọ oknornokno máa nyerukna be kwu Meri, nye Josefu ke hi n'ẹbnurnu Devidi kweru ọ lụ.

²⁸ Enine izi wam zne hne ọ zị, kaa, “M bekwulem o, jị nye Nyenwe aị dagwunu, i bụ nye ọwa ọma.”

²⁹ Mkpoma larụ Meri mini nga ọ nurnu ikwu-onu a, ọ naagbadi nụ mkpoma a ọkpa ibekwu ke nụ kpa.

³⁰ Kovu enine izi wam kanu a, “Meri, ogwnu tuko i, Chiokike menu i oru k'agida.

³¹ I jotu rime, mụhia nnwọ rukna, i jookwu a Jizosi.

³² Ọ jọobu nye kwu, be jookwu a Nnwọ Nye Kakwo Nhne Dum Olu. Nyenwe aị Chiokike jeenye a gadna eze nda a, Devidi.

³³ Ọ jaachi ọro Jekọpu tim tọm, ẹli-eze a jóokwo okwo.”

³⁴ Meri saru enine izi wam, “Ndaa kpa be jeeme nhne ka, hne me máa nyerukna?”

* **1:26** Ka bụ kpa Elizabeti turu rime.

³⁵ Enine izi wam saru a, “Enine Nso jaad-nakwasị i, iknernema ke Nye Kakwo Nhne Dum Olu jookpusni i. Be jookwu nnwo wam zị nsọ ke i jomu Nnwọ Chiokike.

³⁶ Le, Elizabethi nwene i rinya zị rime omumu n'okno badnu a, o bu nye be nookwu nnwerne nwée nnwo, ka bu enwa isunu a.

³⁷ O za nhne nyirni Chiokike.”

³⁸ Meri saru, “Le, m bu m nnwo izi ke Nyenwe a, o menu m lele kpa i kwuru.” Enine izi wam gharu a la.

Meri znernu o lekasi

Elizabethi

³⁹ Ige wam, Meri jiknernu wara wara zne n'otu eli rugwu ke zị nu Judiya.

⁴⁰ O bna n'oro Zakaraya bekwusi Elizabethi.

⁴¹ Nga Elizabethi nuru ibekwu Meri, nnwo zị a nu ruwho wulizoru olu. Enine Nso jipiyaru Elizabethi.

⁴² O gweru okne nkoli kwu oka kaa, “I bu nye owa oma n'esilawuru ele rinya, nnwo ke i jomu bu masi nye owa oma.

⁴³ M bu m nye ruwhnu oma nu nne ke Nyenwe m jaava lekasi m.

⁴⁴ Kwnornu nu kpa me nuru ibekwu i, nnwo zị m nu ruwho wulizoru olu nu snarnima.

⁴⁵ I bu nye owa oma kwnornu nu i kweru nhne Nyenwe a, kwuru nu o jeemezu a.”

Meri gwnuru eri ojija

⁴⁶ Meri kaa,

“Mkpoma m ja Nyenwe a,

⁴⁷ oву m nonwudna onwudna kwnornu nu Chiokike Nye Onohia m,

- 48 kwnornu nụ o chenwanyarnu
nnwọ izi a oву hieru ẹli.
Hite nụ kịtna kpakara ele ebiri jookwu m nye ọwa
Ọma,
49 kwnornu nụ Chiokike Nye bụ Dikne mennu
m nhne hna ezi,
rẹwhna a zị nsọ.
- 50 Chiokike nọdonu ele nọotu ogwnu a obirizi,
hite n'otu ebiri dụ ebiri berere.
- 51 O ji aka dikne a mee nhne hna ezi,
ọ chisaru kpakara ele oknomokno nụ kpakara
mmụma be.
- 52 O gwednarnu ele eze nụ ngadna eze be,
o gwelizọru ele oву hieru ẹli.
- 53 O nyejilem ele wiri nọogwnu rụwho,
kọvu ọ gbataru ele eze aka.
- 54 O yinu nye izi a Izireli aka,
ọ chenwanyarnu ọ donu a obirizi,
- 55 ke o kweru Eberham nụ ẹbnurnu a mkwna tim
tọm,
lele kpa ọ kanu ele nda aị.”
- 56 Meri daziri n'oro Elizabeti ẹnwa ẹto, lahna ọro a.

Ọmumu Jọni Nye Wụ Mini

- 57 Ige ọmumu nnwọ Elizabeti duru, ọ mụhia nnwọ
rukna.
- 58 Ele agbatibi† a nụ rụmu nwene a nurnu nụ
Nyenwe aị donnu a obirizi k'agida, be snornu a
nwudna.
- 59 Ọ dụ n'ọbochi ẹsato, be varu ọ kpa nnwọ wam
nka. Be noopio ọ jita a rẹwhna Zakaraya ma ọ buru
ogbo nda a,

† 1:58 *agbatibi*: ele ya nụ a wuta ndundu

60 kọvụ nne a karụ, “Ọza, rẹwhna a bụ Jọni.”

61 Be kanụ a, “Ọ zá nye naaza rẹwhna ka n'esilawụru ele ke i.”

62 Be whenu nda a aka, jikwa a rẹwhna be jookwu nnwọ wam.

63 Ọ kaa be nyee a nhne ogba okwukwo, ọ gbagwo-juru be anya nga ọ gbasiri, “Rẹwhna a bụ Jọni.”

64 Ngangam, ọnu a kpumernu, riro a tọma, o bete nookwu ọka, naaznarnị Chiokike.

65 Ogwnu tūru kpakara ele agbatibi be, be wheke ọtnutnu ka kpakara ẹli rugwu Judiya.

66 Nye ọbula ke nurnu a zị nẹchenwu, be nẹsikwa, “Ọkpa badnụ kịni bụ nhne nnwọ ka jọbu?” Kwnornu nụ be whnurnu nụ aka Nyenwe aị zị n'ẹhni a.

*Zakaraya gwnurnu
eri ojija*

67 Enine Nsọ jipiyaru Zakaraya nda Jọni, ọ whnụ ọwhnurninya, kaa,

68 “Ojija zịnu Nyenwe aị, Chiokike ke Izireli, kwnornu nụ o lekasiri ma ọ gbahia ele ke a.

69 O gweyarụ nye dikne jọznohia aị hite n'oro nnwọ izi a Devidi,

70 lele kpa o kwuru hite n'ọnu ele ọwhnurninya a zị nsọ agịda ige wheru ewhe.

71 Ọ jọznohia aị hite n'aka kpakara ele sno aị irno.

72 Ọ dọnnu ele nda aị obirizi, o chenwanyarnụ ogba-njọ-ẹhni nsọ a.

73 O kwesiri Ebereham nda aị mkwna rikne,

74 ọ dọhia aị n'aka ele irno aị, ma a kpenu aị n'énwe ogwnu,

- 75 ma a ziri nso nụ ele mee mma nụ ruwhnu a
kpakara bụdnu aị.
- 76 Ji, nnwọ m matị, be jookwu i nye ọwhnurninya ke
Nye Kakwo Nhne Dum Olu,
kwnornu nụ i jeezne nụ ruwhnu Nyenwe aị
neemekwatanu a apna.
- 77 I jeeme ele ke a maḥia ọznohia,
hite n'ogbarunu be mmehie be.
- 78 Hite n'obirizi nụ ovu ọma ke Chiokike aị,
o jeeme ẹnam nọomukwasi aị hite n'oligwe,
- 79 iwḥne jọomukwasi ele zị n'ọchichiri
nụ ele zị n'oyinyo ke ẹnwu,
noodumakọ ọchi aị n'apna udno.”
- 80 Nnwọ wam nooso oso, gbaṣi rikne nụ enine, o
wu n'ẹli-ikpa tem dụ nga be gesiri a ele Izireli.

2

Omumu Jizọsi *(Mat 1:18-25)*

- 1 N'ige wam, eze Siza Ọgositosi yiri iwu be
gbaṣi ẹwhna kpakara ele wu n'ẹli ele Rom nẹchi
n'okwukwo.
- 2 (Ka bụ ọgba ẹwhna n'okwukwo ke mbom nga
Kwirinọsi bụ nye nẹchi Siriya.)
- 3 Nye ọbula la n'ẹli a zne gba ẹwhna n'okwukwo.
- 4 Josefụ hiri n'ẹli Nazareti ke zị nụ Galili zne
Bẹtilehem nụ Judiya, ẹli be mụnnu Devidi, kwnornu
nụ o hi n'ẹbnurnu ọro Devidi.
- 5 O znernu ma be gbaṣi ẹwhna ya nụ Meri
n'okwukwo, bụ nwerinya o kweru nụ ọ jọolu, nye
zị rime omumu.
- 6 Nga be zị nụ Bẹtilehem, ige Meri jọomu nnwọ
duru.

⁷ O mụhia ọziri nnwọ rukna a, ọ whụ a n'ikpe nute a nụ rime nhne be biganu anọhia wiri, kwnornu nụ ọ zá ọro zinu be n'oro ele izne.

*Ele nọoznu atnuru
nụ ele enine izi*

⁸ Ele nọoznu atnuru zi n'eli wam nụ rime oha neese atnuru be n'abali.

⁹ Enine izi Nyenwe ai mernu be whnu a anya, igwugwu Nyenwe ai mukwasiri be, ogwnu turu be k'agida.

¹⁰ Kovu enine izi wam kanu be, "Ogwnu tuko anu. Anu bno nsi, m gweyanu m anu izi oma ke snarni ke jaazinu kpakara ele badu.

¹¹ Tnawa, n'eli Devidi be muntu anu Nye Oznohia, Karaisi Nyenwe ai.*

¹² Ka bu nhne anu jeeji mahia a, anu jowhnu nnwọ ikne be whuru n'ikpe nute nụ rime nhne be biganu anọhia wiri."

¹³ Ngangam, agida ele enine izi whuyaru snornu enine izi wam naaznari Chiokike, naakaa,

¹⁴ "Oson'anya dum buru ke Chiokike nu hne kakwo n'olu,
udno ziri n'owa n'esilawuru ele nhne be naamasị a."

¹⁵ Nga ele enine izi wam lahnuru oligwe, ele nọoznu atnuru wam kanu ehi be, "Anu va ma a zne Betilehem whnu nhne mernu ke Nyenwe ai kannu ai."

¹⁶ Be gweru eso gweru izne zne whnu Meri nu Josefu, nu nnwọ ikne wam be nuteru nu rime nhne be biganu anọhia wiri.

* **2:11 Karaisi:** Karaisi bu Nye Oznohia wam Chiokike kweru mkwna o ziya.

17 Nga be whnuru a, be tnuṣa nhne enine izi kwuru gbasiri nnwo ikne ka.

18 O duru kpakara ele nuru nhne ele noznu aturu wam kwuru ehi.

19 Kovu Meri bitaru kpakara nhne ka nu mkpoma a, neechinwu a.

20 Ele noznu aturu wam lahnuru, noogwu eri, naaja Chiokike kwnornu nu nhne be nuru, whnu masi lele kpa enine izi wam kanu be.

Be jiri Jizosi rewhna

21 N'obochi esato, be va o kpa nnwo wam nka, be jita rewhna a Jizosi, bu rewhna enine izi wam kwuru a su be turu rime a.

Be kwubnarnu Jizosi

Oro Nso Chiokike

22 Ige duru ma Josefu nu Meri mee ma be ziri richna lele kpa Iwu Mozizi kwuru, be kwuru nnwo wam zne Jeruselem, chete a nu ruwhnu Nyenwe ai.

23 Lele kpa be gbaru a n'iwu Nyenwe ai, "Be jaabitani Nyenwe ai nnwo rukna obula be beru oso mu nso."

24 Be kwa ariona lele kpa iwu Nyenwe ai kwuru, "Nduru lawuru mobu rumu weresi lawuru."

25 Otu nwerukna zi nu Jeruselem, nye rewhna a bu Simioni, nye mee mma, nye notu ogwu Chiokike. O bu nye neese oznohia ke Izireli, Enine Nso zi n'ehi a.

26 Enine Nso kanu a nu o jonwu enwu tem o whnu Karaisi Nyenwe ai.

27 Enine Nsọ duru a zne n'Ọro Nsọ Chiokike nga ele mụrnu Jizọsi varu o menu a lele kpa Iwu Mozizi kwuru.

28 Simiọni kwuru nnwọ wam n'aka a, znarni Chiokike, kaa,

29 “Nyenwe m, kweru ma nnwọ izi i la n'udno, lele kpa i kweru m mkwna,

30 kwnornu nu anya m whnụnam ọznohia i,

31 ke i bikwataru n'anya kpakara ele badnu,

32 iwhne ke jookpume nhne gbasiri i nyee ele buo ele Ju,

nu igwugwu ke ele ke i Izireli.”

33 Nhne be kwuru gbasiri nnwọ ikne ka duru nda a nu nne a ẹhni.

34 Simiọni gozi be, kanu Meri, nne a, “Nnwọ ka joburu nhne jaakpahia odidna nu olizo agida badnu n'Izireli, buru masi nhne elekema be jookwu oka megidne.

35 O jookpume echiche agida ele badnu. Kovu nhne igbugbu joduwa mkpoma i lele ama-ogwnu.”

36 Otu nwerinya owhnurninya zi, nye rewhna a bu Ana, adna Fanueli, ke hi n'ebnurnu Asa whuya. Nwerinya ka nu nzi a wuru awha esau kpoi,

37 kovu o menem okno badnu ke gbaru nri awha esato nu eno, o bu nnwerne nzi a nwurnu onwu. O za noowhoga n'Ọro Nsọ Chiokike iwhnehnne nu abali, o zi neekpe okpukpe, noovu onu.

38 O bnanyarnu n'ige wam, o tunu Chiokike mmamma, kwu oka gbasiri nnwọ ikne wam, kanu kpakara ele neese ogbahia ke Jeruselem.

*Be kwuru Jizọsi
lahna Nazareti*

39 Nga Josefu nụ Meri mekworu kpakara nhne iwu Nyenwe aị kwuru, be lahna Galili zne ẹli ke be, Nazareti.

40 Watakiri wam nooso, gbasị rikne, akoniche jihiaru nụ rime a, oru Chiokike zị masị a n'ẹhni.

*Wikoro Jizosi zị
n'Oro Nsọ Chiokike*

41 Ele mụnnu a neezne Jeruselem kpakara awha n'Iriri Ogawhe.†

42 Nga Jizosi gbarụ nri nụ awha lawuru, be zne Iriri Ogawhe lele kpa be mesị.

43 Nga be mekworu Iriri wam, be bete ọ lahna ọro be, kovu wikoro Jizosi daziri nụ Jeruselem, kovu ele mụnnu a máa.

44 Be neeche nụ ọ zị n'igbudu badnụ, be zne izne otu ọbochi, be noopio a n'esilawuru ele enyi be nụ rụmu nwene be.

45 Nga be whnuna a, be hiehna nụ Jeruselem noopio a.

46 N'ọbochi ke ẹto, be whnụ a n'Oro Nsọ Chiokike, hne ọ dazị n'esilawuru ele zni iwu ele Ju, noobno nsnị nhne be nookwu, n̄esikwa be ajiji.

47 Kpakara ele n̄nnu ikwu-ọnu a nụ akọ zị nụ nhne ọ sarụ be, o duru be ẹhni.

48 Nga ele mụnnu a whn̄nnu a, o du be ẹhni, nne a kanụ a, “Nnwọ m, k̄ini kpayarụ i jiri mee me nū nda ị kpa? Me nū nda ị ji anya-mini noopio i.”

49 Ọ s̄ikwa be, “K̄ini kpayarụ anụ noopio m? Anụ máa nū m j̄ornu ẹrnu Nda m?”

† **2:41 Iriri Ogawhe:** Iriri Ogawhe bụ ige ele Ju neechenwanya nga Chiokike d̄hiaru be n'ọhi n'aka ele Ijipiti. Okwnehala 12:1-27; Ditaronomi 16:1-8.

⁵⁰ Kọvu be ghóyage nhne ọ kannu be.

⁵¹ Jizọsi snonu be la Nazareti, noobnonu be nsni. Kọvu nne a bitaru kpakara nhne ka nu mkpọma a.

⁵² Jizọsi nooso n'akọniche nu dimkpa, neenwe oru nu ruwhnu badnu nu Chiokike.

3

Ikwu-ọnu Jọni Nye Wụ Mini

(Mat 3:1-12; Mak 1:1-8; Jọn 1:19-28)

¹ N'awha ke nri nu isne ke ọchichi Taberọsi Siza, nga Pọtiosi Pailetị nẹchi Judiya, nga Erọdu nẹchi Galili, nwene a rukna Filipu nẹchi Ituria nu Tirakonitisi, Lisanasi nẹchi Abilini,

² Anasi nu Kayafasi bu ele risi ariohna, ige wam ikwu-ọnu Chiokike duru Joni, nnwo Zakaraya nsni n'eli-ikpa.

³ O zne nu kpakara eli ke zi Osimini Jodani gburugburu, nọkpo okwo naakaa ele badnu tuhnsa mkpọma ma be wu be mini, ma Chiokike gbarunu be mmehie.

⁴ Lele kpa be gbaru a n'okwukwo nsọ hite n'onu Azaya nye ọwhnurninya, kaa,
“Akpiri otu badnu nọkpo okwo n'eli-ikpa,
anu mekwata apna Nyenwe a,
anu mee apna a sni asni.

⁵ Be jeemesni kpakara ngwulangwu,
be jaakwnadna kpakara rugwu nu rugwu matị.

Kpakara apna zi mgbahirigodo jaasni asni,
kpakara apna zi ndagwurugwu jaazi snam.

⁶ Kpakara ele badnu jowhnu ọznohia Chiokike.”

⁷ Jōni kanụ igbudu badnụ nọowhokwnusi a ma ọ wụ be mini, “Anụ ẹbnurnu agwọ, nyele kannụ anụ gbanahọru ovu owe ẹhni Chiokike ke naava?”

⁸ Anụ mịnya mkpuru ke neegesi nụ anụ tūhnasarnu mkpoma. Anụ káa nụ Ebereham bụ nda anụ. Kwnornu me kanụ anụ ezi ọka, Chiokike nwernu rikne mee kpakara akaworugwu ka gho rụmu Ebereham.

⁹ Be bitalam ehngwe n'ikwnu kpakara isisi, isisi ọbula ke mịnyala mkpuru ọma, be joogbudna a, tūbna nụ rime bẹkwnu.”

¹⁰ Ele badnụ wam sịkwa a, “Kini bụ nhne a jeeme?”

¹¹ Jōni sarụ be, “Nye nwernu iwo lawuru, o kesi nye nwée otu, nye nwernu wiri, mee masị kpam.”

¹² Ele ọna ntụ varụ ma Jōni wụ be mini, be sịkwa a, “Nye-zni-nhne, kini bụ nhne a jeeme?”

¹³ Jōni sarụ be, “Anụ náhĩa ele badnụ iwai kakwo kpa be nyernu anụ iwu.”

¹⁴ Ele ọgwnu sịkwa a, “Kini bụ nhne a jeeme?”

Ọ kanụ be, “Anụ mée ele badnụ nhne rikne, mọbu bno ele badnụ nhne aghalaghala, ọgwọ ẹrnu anụ ji anụ rụwho.”

¹⁵ Ele badnụ neele anya nụ Jōni bụ Karaịsi.

¹⁶ Jōni kanụ be, “M ji m mini wụ anụ mini, kọvu nụ nye kakwo m rikne vawa, nye me kwésile o whudnahie tọma eriri okoro-ọchi a lawuru. Nye wam jeeji Enine Nso nụ bẹkwnu wụ anụ mini.

¹⁷ Nye nhne ọwhusna ikpa zị n'aka a, ọ jọowhusna ikpa a nkari, chibna ikpa a n'ọbna, kọvu o jeeji bẹkwnu chnị echni kpọrne ruznurnuznu ikpa.”

¹⁸ Jōni ji agida ikwu-ọnu zị ichne ichne zni izi ọma, naariasno be tūhnasna mkpoma.

19 Kọwu nụ Jọni bigbọru Eze Erọdu kwnornu Ero-diasi nnwerne nwene a, nụ agịda nhne ojo berere ke Erọdu mernu.

20 Erọdu tųkwasiri n'olu nhne ojo ka, nga o yisiri Jọni ikelu.

Ọwuwu mini Jizọsi
(*Mat 3:13-17; Mak 1:9-11*)

21 Nga Jọni wųkparu ele badnų mini, ọ wųru Jizọsi mini masị.* Nga Jizọsi neekpe okpukpe, oligwe kpumernu.

22 Enine Nsọ whekwasịri a lele nduru, otu akpịri hiri n'oligwe dna kaa, “Jị bụ Nnwọ m, me whnųrnu n'anya, nhne i masịri m.”

Osnusno ọmumu Jizọsi
(*Mat 1:1-17*)

23 Nga Jizọsi gbarų nri awha ẹto, ọ panịzo ẹrnu izi ọma a, ele badnų naari nų ọ bụ nnwọ Josefu, nnwọ Hili,

24 nnwọ Matatị,
nnwọ Livai, nnwọ Meliki,
nnwọ Janai, nnwọ Josefu,

25 nnwọ Matatayasi, nnwọ Emọsi,
nnwọ Nahum, nnwọ Ẹsili,
nnwọ Nagai,

26 nnwọ Matị,
nnwọ Matatayasi, nnwọ Sẹmeni,
nnwọ Josẹki, nnwọ Joda,

27 nnwọ Jonani, nnwọ Resa,
nnwọ Zerubabeli, nnwọ Seateli,
nnwọ Neri,

* **3:21** Nhne ka mernu tųtu Erọdu yisiri Jọni n'ikelu.

28 nnwọ Meliki,
 nnwọ Adì, nnwọ Kosam,
 nnwọ Òlimadam, nnwọ Èr,
 29 nnwọ Josua, nnwọ Eleza,
 nnwọ Jorim, nnwọ Matatì,
 nnwọ Livai,
 30 nnwọ Simìoni,
 nnwọ Juda, nnwọ Josefù,
 nnwọ Jonam, nnwọ Òliakim,
 31 nnwọ Mela, nnwọ Mena,
 nnwọ Matata, nnwọ Natani,
 nnwọ Devidi,
 32 nnwọ Jesi,
 nnwọ Obedi, nnwọ Boazi,
 nnwọ Salìmoni, nnwọ Nasòni,
 33 nnwọ Aminadabu, nnwọ Ram,
 nnwọ Heziròni, nnwọ Pèzezi,
 nnwọ Juda,
 34 nnwọ Jekòpu,
 nnwọ Aziki, nnwọ Ebereham,
 nnwọ Tera, nnwọ Nahò,
 35 nnwọ Sèrugi, nnwọ Ru,
 nnwọ Pèlegi, nnwọ Èbe,
 nnwọ Sèla,
 36 nnwọ Kàinani,
 nnwọ Afazadì, nnwọ Sèm,
 nnwọ Noa, nnwọ Lamèki,
 37 nnwọ Metusela, nnwọ Ìnoku,
 nnwọ Jarèdi, nnwọ Mahalalèli,
 nnwọ Kàinani,
 38 nnwọ Ènòsi,
 nnwọ Sèti, nnwọ Adam,
 nnwọ Chiokike.

4

*Ornurna Jizosi**(Mat 4:1-11; Mak 1:12,13)*

¹ Enine Nso jihiaru nu rime Jizosi nga o hiri nu Osimini Jodani hiehna, Enine Nso duru a zne n'eli-ikpa.

² O zi n'eli-ikpa nri obochi eno, Ekwensu naarna a ornurna, o za nhne o riri kpakara obochi wam, omekwo, wiri gwnurnu a.

³ Ekwensu kanu a, "O buru nu i bu Nnwọ Chiokike, kanu akaworugwu ka o gho bredi."

⁴ Jizosi saru a, "Be gbaru a n'okwukwo nso, kaa, 'O buo bredi bu nhne badnu kpọi jeeri ziri budnu.' "

⁵ Ekwensu duru a pnezne n'olu rugwu gerisi a kpakara eli-eze k'owa n'ige mati.

⁶ O kanu a, "M jeenye i kpakara rikne ka nu igwugwu be, kwnornu nu be nyernu m be, m jeenye a nye obula masiri m.

⁷ O buru nu i jookponu m risi eli, kpakara a jọbu ke i."

⁸ Jizosi saru a, "Be gbaru a n'okwukwo nso, kaa, 'I jọokponu Nyenwe i, Chiokike i risi eli, o bu ya kpọi bu nye i jeekpenu.' "

⁹ Ekwensu duru a zne nu Jeruselem, mee o gwuzoru n'olu towa Oro Nso Chiokike, kanu a, "O buru nu i bu Nnwọ Chiokike, gbudna ehni i n'eli hna.

¹⁰ Be gbaru a n'okwukwo nso, kaa, 'O jeenye ele enine izi a iwu gbasiri i ma be chekwata i nkari.

¹¹ Be jeegheru i n'aka be, ma i gharu o kpọbi i ochi nu rugwu.' "

¹² Jizosi saru a, "Be gbakwnornu a n'okwukwo nso, kaa, 'I rna Nyenwe i, Chiokike i ornurna.' "

13 Nga Ekwensu rnakworu a ọrnurna, ọ gharu a ige mati.

*Jizosi panizoru ọrnuru a
(Mat 4:12,17; Mak 1:14,15)*

14 Jizosi lahna Galili nu rikne Enine Nso, be tnsi ọtnutnu a kpakara ọhna.

15 O zni nhne kpakara n'oro ọgbako ele Ju, kpakara ele badnu naaznari a.

*Be juru Jizosi nu Nazareti
(Mat 13:53-58; Mak 6:1-6)*

16 Jizosi zne nu Nazareti hne o soru, ọ bna n'oro ọgbako ele Ju n'Obochi Ozukwa Inwe ele Ju lele kpa o mesi, o lizo ma ọ gwnu ọkwukwo nsọ.

17 Be nyee a ọkwukwo Azaya nye ọwhnurninya, o kpume a whnu hne be gharu,

18 “Enine Nso Nyenwe ai zi n'ehni m,

kwnornu nu Chiokike ai teru m mono,

o zni ele mboni izi oma.

O ziyaru m ọ kpọ okwo ọgbahia ele zi n'oro ikelu,

mee ele isni whnurnu osno,

nu ọ dọhia ele be neemegbu,

19 nu ọ kpọ okwo awha Nyenwe ai jọznohia ele ke a.”

20 O kpusni ọkwukwo wam nyehnata nye neezne izi, daziri eli. Kpakara ele zi n'oro ọgbako ele Ju legidne a anya.

21 Ọ panizo naakanu be, “Be mezuru nhne ọkwukwo nsọ kwuru n'anya anu tna.”

22 Kpakara ele badnu kwuru a oka oma, ikwu-onu oma a duru agida be ehni, be nesikwa, “Ka ọ buo nnwo Josefu?”

23 Jizọsi kanụ be, “N’ezi anụ ịọtnnunu m elulu ka, ‘Wọdibia digba ẹhni ị, kpakara nhne a nurnu ị mernu nụ n’ẹli Kapanom, mee be hna n’ẹli ị.’ ”

24 “Me kanụ anụ ezi ọka, nye ọwhnurninya nwée ọso anya n’ẹli a.

25 Kọvu me kanụ anụ, agida ele nnwerne nzi be nwurnu zị n’ẹli Izireli n’ige Elaija, nga Chiokike mesnirni oligwe, mini zóge awha ẹto nụ ẹnwa isunu, ke kpaharu okne ọkwnunyo dnarnụ nụ kpakara ẹli.

26 Be zíznege Elaija zneknwusi nye ọbula nụ rime be, okwolem otu nnwerne nzi a nwurnu ke zị nụ Zerefati* ke zị ndundu Saịdoni.

27 Agida ele nchnichna zị masị n’ẹli Izireli n’ige Elisia nye ọwhnurninya, ọ zá nye be mernu ọ ziri richna, okwolem Nemanị nye Siriya.”

28 Onuma jiharu kpakara ele zị n’oro ọgbako ele Ju mkpoma nga be nurnu nhne ka.

29 Be lizọ, chihala a n’ẹli be, duru a zne n’onu rugwu hne be wukwasiri ẹli be ma be kwnadna a n’ẹli.

30 Kọvu o hiri n’esilawuru be whọga.

Jizọsi chihalaru renwu ojo
(Mak 1:21-28)

31 Jizọsi zne Kapanom n’ẹli Galili, n’Ọbochi Ozukwa Inwe neezni ele badnụ nhne.

32 Ẹhni duru be nụ nhne o neezni, kwnornu nụ o neezni nhne lele nye nwernu rikne n’aka Chiokike.

33 Otu nwerukna ke renwu ojo nwugwu zị n’oro ọgbako ele Ju wam, o gweru okne nkọli si lulo,

* 4:26 Zerefati: Ka búo ẹli Izireli.

34 “Kini bu nhne aị nụ jị nwekoḡwu, Jizōsi nye Nazareti? I varu ma i gbumekwo aị? M maam nye i bu, i bu nye nsọ ke Chiokike.”

35 Jizōsi bigbōru a, kanu a, “Kpusni onu i, hi nu rime a whuya.” Renuwu ojo wam vudna a n’eli nu ruwhnu ele badnu wam, hi nu rime a whuya, o mekasila a nhne.

36 O duru kpakara ele badnu ehni, be nesisikwarita ibne be, “Ka bu iznizni kini? Nwerukna ka nwernu rikne o ji notunu renwu ojo oka, be whuya masi.”

37 Otnutnu gbasiri a gbasaru kpakara eli zi be gburugburu.

*Jizōsi gwōru ele badnu
(Mat 8:14-17; Mak 1:29-34)*

38 Jizōsi hi n’oro oḡbako ele Ju wam whuya, bna n’oro Saimoni. Nne nnwerne Saimoni naariya ehni orne bekwnu, be riasno Jizōsi o yinu a aka.

39 O zne gwuzoru nu ngeri okpata a, bigbo ehni orne bekwnu wam, o sigbasi a. O lizo ngangam neeznenu be izi.

40 Nga ehnam dnarnu, be kwuyanū Jizōsi kpakara ele naariya ehni igbugbu zi odo n’odo, o tukwasi be aka a otu otu, gwō kpakara be.

41 Renuwu ojo hi nu rime agida ele badnu whuya, neesi lulo. “Ji bu Nnwō Chiokike.”

Kovu Jizōsi bigbōru be, o kwéle be kwu oka, kwnornu nu be magwu nu ya bu Karaisi wam.

*Jizōsi znirni izi oma
n’oro oḡbako ele Ju
(Mak 1:35-39)*

⁴² Nga chị bọru, o zne nụ hne kọru owu. Ele badnụ noopio a, nga be piohịaru a, be kwéle ọ gharu be whọga.

⁴³ Kọvu Jizọsi kanu be, “M jeezne n’eli ele ke berere zni be izi oma eli-eze Chiokike, kwnornu nụ ka bu nhne Chiokike kwno ziya m.”

⁴⁴ O neezni izi oma nụ kpakara ọro ọgbako ele Ju zi nụ rime Judiya.

5

Ele mbom sno apna Jizosi (Mat 4:18-22; Mak 1:16-20)

¹ Otu ọbochi Jizosi gwuzo nụ ngeri Osimini Genezareti, agida ele badnụ naadnagidne a, ọnonu ikwu-ọnu Chiokike.

² O whnụ ọgbo lawuru zi nụ ngeri mini, ele noogbu aznụ whọgaru nụ rime be ọnosnu ịgbo be.

³ Jizosi bna n’otu ọgbo ke bu keru Saịmoni, kanu a o nubna matị nụ rime mini, ọ daziri eli nụ rime ọgbo wam neezni ele badnụ nhne.

⁴ Nga o znikworu nhne, ọ kanu Saịmoni, “Nubna ọgbo nụ rime mini wusi ịgbo i, gbu aznụ.”

⁵ Saịmoni saru a, “Nda-ai-kwu, a doligburu ẹhni a n’ernu kpakara abali ka, ọ zia nhne ọbula a gburu, kọvu kwnornu nụ ikwu-ọnu i, m jọowusi ịgbo.”

⁶ Nga be wusiri ịgbo, be gbu agida aznụ, ke mernu ịgbo bete ọdoka.

⁷ Be whenu ele ibne be aka ele zi n’ọgbo berere, be va yinu be aka. Be va gbuji ọgbo lawuru wam n’aznụ, be bete neemi.

⁸ Nga Saịmoni Pita whnurnu nhne mernu, ọ dna n’eli n’ochi Jizosi kaa, “Nyenwe ai, hi nụ hne me zi whọga kwnornu nụ m bu m nye ojo.”

⁹ Aznụ be gburu duru be ẹhni k'agịda.

¹⁰ O bụ masị kpa o duru Jemisi nụ Jōni rụmu Zebidi ẹhni, ele be nụ Saịmoni sno noogbu aznụ. Jizọsi kanụ Pita, “Ogwnu tũko ị, hite nụ kịtna ị jọbu nye jọokwnuhia badnụ.”

¹¹ Be kwọhia ọgbo be n'ọnu mini, sịgbasi kpakara nhne snornu Jizọsi.

*Jizọsi gwọru
nye nchnịchna*

(Mat 8:1-4; Mak 1:40-45)

¹² Nga Jizọsi zị rime ẹli-ọhna, otu nwerukna naarią nchnịchna vakwnusiri a. Nga ọ whnụrnu Jizọsi, ọ dna n'ẹli nụ ruwhnu a, riasno, kaa, “Nyenwe aị, ọ bụru nụ ị pioru, ị nwernu rikne mee m ziri rịchna.”

¹³ Jizọsi dọsnima aka a, kpatụ a, kaa, “M pioru m, ziri rịchna.” Ngangam, nchnịchna wam whọgaru n'ẹhni a.

¹⁴ Jizọsi dọru a aka nụ nsnị kanụ a, “Ọ zá nye ọbula ị kanụ, kọvu la, gweru ẹhni gesi ị nye ọkwa ariọhna, gweru nhne Mozizi nyernu n'iwu kwa ariọhna ma ọ bụru nhne akebne nyee be nụ ị zị rịchna.”

¹⁵ Kọvu ọtnutnu a gbasarụ k'agịda, ke kpayarụ agịda ele badnụ naava nọnu ikwu-ọnu a, ma ọ gwọ nrịria be.

¹⁶ Agida ige Jizọsi whọga, zne hne kọru owu, neekpe okpukpe.

*Jizọsi gwọru nye ẹhni a
dọnwurnu ọdonwu*

(Mat 9:1-8; Mak 2:1-12)

17 O dụ n'otu obochi, nga Jizọsi neezni nhne, ele Farisi nụ ele zni iwu ele Ju ele hi nụ kpakara mgbu ke zị n'ẹli Galili nụ Judiya nụ Jeruselem va, be dazị, rikne Nyenwe aị zị n'ẹhni a, ọ nọogwo ele nrịria.

18 Ele rukna vyanu a otu nye ngeri ẹhni a dọnwurnu ọdonwu, nye dnanyi n'olu ọkpata, be pio kpa be joovubna nụ ruwhnu Jizọsi.

19 Nga be nwée rikne dụ a ẹhni kwnornu nụ agịda ele badnụ wam, be pne n'olu ọro, hi nụ hne be dọkahalaru nhne vudna a n'olu ọkpata ọ dnanyi n'esilawuru igbudu badnụ wam nụ ruwhnu Jizọsi.

20 Nga Jizọsi whnurnu ọkwnata mkpọma be, ọ kaa, “Nwerukna, be gbarunam jị kpakara mmehie i.”

21 Ele Farisi nụ ele zni iwu ele Ju néesikwa nụ mkpọma be, “Nwerukna ka bụ nyele ke nookwulu Chiokike? Ndaa nye nwernu rikne ọ gbarụ mmehie, hne ọ bụo Chiokike kpọi?”

22 Jizọsi mahiariu nhne be naari nụ mkpọma be, ọ sịkwa be, “Kini kpahiariu anụ naari ọriri ka nụ mkpọma anụ?”

23 Ndaa ke zị ewheke nụ ọ kaa, ‘Be gbarunam jị kpakara mmehie,’ sọbu ọ kaa, ‘Lizọ zne izne?’

24 M pioru m anụ mahia nụ Nnwọ ke Badnụ nwernu rikne n'owa ọ gbarụ mmehie.” O kanụ nwerukna wam ngeri ẹhni a dọnwurnu ọdonwu, “M ka m jị, lizọ, vuru ọkpata i, la ọro i.”

25 Ngangam, o lizọ nụ ruwhnu be, chiri etere ọ dnanyi n'olu a, la n'oro a, naaznarni Chiokike.

26 Ẹhni du kpakara be, be tų ogwnu znarni Chiokike, naakaa, “A whnurnam nhne ikne tna.”

*Jizọsi sukwuru Livai
(Mat 9:9-13; Mak 2:13-17)*

²⁷ Nga nhne ka mekworu, Jizọsi whọgaru whnụ otu nye ọna ntụ be kwu Livaị, hne ọ dazị n'ọro ntụ, Jizọsi kanụ a, “Sno m.”

²⁸ Livaị lizọ, sịgbasi kpakara nhne snornu a.

²⁹ Livaị sinu Jizọsi okne iriri n'ọro a, agịda ele ọna ntụ nụ ele berere snornu be neeri wiri.

³⁰ Ele Farisi nụ ele zni iwu ele Ju sịkwa ele sno apna a, “Kini mernu anụ noosno ele ọna ntụ nụ ele mmehie neeri wiri?”

³¹ Jizọsi sarụ be, “Mkpa dibia ziko naakpa ele ẹhni buru ọma, okwolem ele nrịria.

³² M váge m o sukwu ele ọma, kọvu ele mmehie ma be tūhnasna mkpọma.”

Ajiji gbasiri ovu ọnu

(Mat 9:14-17; Mak 2:18-22)

³³ Be kanụ a, “Ele sno apna Jọni noovu ọnu neekpe okpukpe ige ọbula, ma ele sno ele Farisi neeme masị kpam, kọvu ele sno apna ị neeri, nọonwo.”

³⁴ Jizọsi sarụ be, “Ele varụ hne be nọolu nnwerne ikne be joovu ọnu hne be nụ nye nọolu nnwerne ikne zị?”

³⁵ Kọvu ọbochi vawa, nga be jaanahọru be nye nọolu nnwerne ikne, ọ bụ nga be joovu ọnu n'ọbochi wam.”

³⁶ Jizọsi tñunu be elulu ka, “Ọ zá nye jọdokaru mkpekele ikpe ikne dnusni n'iwo ọknani, o mene kpam, ọ jọdoka ke ikne, ikpe ikne nụ ke ọknani jáadnabna.

³⁷ Ọ zị masị nye jeegweru manya ikne gbasị n'olori akpukpo ọknani, o mene kpam, manya ikne wam jaagbawama orori akpukpo ọknani, manya nụ orori akpukpo whume etekne.

³⁸ Kọvu be gbasị manya ikne n'olori akpukpo ikne.

³⁹ Ọ zá nye ke nwọrnu manya ọknani noopio ke ikne, kwnornu nụ ọ karu ke ọknani ka mma.”

6

Ajiji gbasiri

Ọbochi Ozukwa Inwe

(Mat 12:1-8; Mak 2:23-28)

¹ Ọ dụ otu Ọbochi Ozukwa Inwe, Jizọsi nụ ele sno apna a naagawhe n'esilawuru ẹkwu ikpa, ele sno apna a bete nọogho ikpa, naata, naarịria a n'aka be.

² Agwna ele Farisi sịkwa, “Kini mernu anụ neeme nhne kwésile n'iwu n'Ọbochi Ozukwa Inwe?”

³ Jizọsi saru be, “Anụ gwnụna nhne Devidi mernu nga wiri gwnurnu a, ya nụ ele sno a?”

⁴ Ọ bnaznenu n'oro nsọ Chiokike, gweru brẹdi be bịtaru nụ ruwhnu Chiokike ke ele arịohna bụ ele kwesiri o ri, ri a, nyee masị ele nụ ya sno.”

⁵ Jizọsi kanu be, “Nnwọ ke Badnụ bụ Nyenwe Ọbochi Ozukwa Inwe.”

Nwerukna aka

dọnwurnu ọdonwu

(Mat 12:9-14; Mak 3:1-6)

⁶ Ọ dụ n'Ọbochi Ozukwa Inwe berere, Jizọsi bna n'oro ọgbako ele Ju neezni nhne, otu nwerukna aka dọnwurnu ọdonwu zị pịi.

⁷ Ele Farisi nụ ele zni iwu ele Ju noopio nhne be jeeji bno Jizọsi nhne, be needne a ma be jọowhnu ma ọ jọogwo nrịria n'Ọbochi Ozukwa Inwe.

⁸ Kọvu nụ Jizọsi mahịaru nhne be naari nụ mkpoma be. Ọ kanu nwerukna wam aka dọnwurnu

odonwu, “Lizo, gwuzoru nu ruwhnu kpakara ele badnu.” O lizo, gwuzoru.

⁹ Jizosi kanu be, “Me sika anu, o buru oma n'iwu o mee nhne oma n'Obochi Ozukwa Inwe sobu o mee nhne buo oma, o znohia budnu sobu o gbu ogbu?”

¹⁰ O lezute be anya, kanu nwerukna wam, “Doshima aka i.” O doshima aka a, aka a buru oma lele kpa o zi nu mbom.

¹¹ Kovu ovu weru be ehni k'agida, be bete nesikwarita ehni be nhne be jeeme Jizosi.

*Jizosi hohiaru nri nu
badnu lawuru ele izi*

(Mat 10:1-4; Mak 3:13-19)

¹² N'ige wam Jizosi whogaru zne nu rugwu zne kpe okpukpe, o neekpenu Chiokike tem chi bo.

¹³ Nga chi boru, o sukwukota ele sno apna a, horu nri nu badnu lawuru nu rime be, sukwu be ele izi.

¹⁴ Ka bu rewhna be, Saimoni, nye o sukwuru Pita, nu Anduru nwene a, Jemisi, Joni, Filipu, Batolomi,

¹⁵ nu Matiyu, Tomosi, Jemisi nnwo Alifayosi, Saimoni nye zi n'esilawuru ele noonwu bekwnu nu mkpoma,

¹⁶ nu Judasi nnwo Jemisi, nu Judasi Isikarioti, nye reru a.

*Jizosi znirni nhne
gwọ nriria*

(Mat 4:23-25)

¹⁷ Nga ya nu be hiri nu olu rugwu hiedna, be gwuzoru n'eli etekne, agida ele sno apna a nu agida ele badnu ele hiri nu kpakara Judiya, nu Jeruselem ma ele wu nu ngeri mini eli Taya nu Saidoni varu gbako nu hne be zi.

18 Kpakara ele ka varu ma be nurnu ikwu-onu a, ma Jizosi gwọ be nriria be. O gwọru ele renwu ojo nwugwu.

19 Kpakara ele badnu wam noopio ma be kpatu a aka, kwnornu nu rikne hiri n'ehni a nọogwo kpakara be nriria be.

*Ovu oso n'onu nu
nhne igbugbu ke mkpoma
(Mat 5:1-12)*

20 Jizosi gwelizo anya a olu le ele sno apna a, kaa,
“Owa oma zinu anu ele mboni,
kwnornu nu anu jeenwe eli-eze Chiokike.

21 Owa oma zinu anu ele wiri nọogwnu kitna,
kwnornu nu ruwho jeeji anu.

Owa oma zinu anu ele naakwna ekwna kitna,
kwnornu nu be jomu rumu.

22 Owa oma zinu anu nga ele badnu snornu anu
irno,
nga be jaachihala anu n'ogbako be, kpari anu,
kaa nu anu bu ele ojo kwnornu Nnwọ ke
Badnu.

23 “Anu nwudna onwudna, anu tne eri snarnima,
ogwo ernu anu zi agida n'oligwe. Kwnornu nu o bu
kpa ele nda be mernu ele owhnurninya.

24 Kovu nu awnwhnu jaazinu anu ele eze,
kwnornu nu anu rilem iru ke anu.

25 Awnwhnu jaazinu anu ele neeriji ruwho kitna,
kwnornu nu wiri jogwnu anu.

Awnwhnu jaazinu anu ele nọomu rumu kitna,
kwnornu nu anu jaakwna ekwna, gba masi
mkpe.

26 Awnwhnu jaazinu anu nga kpakara ele badnu
naakaa anu oka oma,

ọ bụ kpa ele nda be mernu ele ọwhnurninya aghalaghala.

Whnụ ele irno anụ n'anya

(Mat 5:38-48; 7:12a)

²⁷ “Kọvu me naakanụ anụ, anụ ele nọonu ikwu-
onu m, anụ whnụ ele irno anụ n'anya, anụ menu
ele snornu anụ irno nhne ọma.

²⁸ Anụ gọzi ele nọovu anụ ọnu, kpenu ele
neemegbu anụ okpukpe.

²⁹ Ọ bụru nụ nye ọbula gbọru i aka nụ nti, chetenu
a berere masị. Ọ bụru nụ nye ọbula chịnahoru i iwu
olu i, chita masị a iwo rime i.

³⁰ Nyega nye ọbula nọorio i nhne, ọ bụru nụ nye
ọbula nahoru i nhne i, i káa o nyehnata i.

³¹ Lele kpa anụ pioru ma ele badnụ menu anụ,
anụ menu be kpa.

³² “Ọ bụru nụ anụ whnurnu ele wam n'anya
bụ ele nọowhnu anụ n'anya, kịni bụ mbnarna
anụ nwernu? Ọ bụbedi ele mmehie nọowhnu ele
whnurnu be n'anya n'anya.

³³ Ọ bụru masị nụ anụ neemenu ele neemenu
anụ nhne ọma nhne ọma kpọi, kịni bụ mbnarna
anụ nwernu? Ele mmehie neeme kpa.

³⁴ Ọ bụru nụ anụ gbaznisiri ele anụ jaanahia
nhne n'aka be nhne kpọi, mbnarna kịni anụ
nwernu? Ele mmehie naagbznisi ele mmehie be
jaanahoru nhne n'aka be nhne.

³⁵ Kọvu anụ nọowhnu ele irno anụ n'anya, anụ
menu be nhne ọma, anụ gbaznisi be nhne, lé
anya nụ anụ jaanahia nhne ọbula n'aka be. Ige
wam ọgwo ẹrnu anụ jaazị agida, anụ jọbu rumu
Nye Kakwo Nhne Dum Olu, kwnornu nụ Chiokike

neemenu ele nwée mkpọma mmamma nụ ele ojo imerne ọma.

³⁶ Anụ nwe mkpọma obirizi lele kpa Nda anụ nwernu mkpọma obirizi.

O kpe ele berere ikpe

(Mat 7:1-5)

³⁷ “Anụ kpé ikpe, ma Chiokike gharu o kpe anụ ikpe. Anụ máa nye ọbula ikpe, ma Chiokike gharu ama anụ ikpe. Anụ gbarunu ele mernu anụ nhne ojo, ma Chiokike gbarunu anụ masị.

³⁸ Anụ nyega, be jeenyega masị anụ. Nhne ọtutu buru ọma, be bniarnu aka, yuyo ke jiwheru ejiwhe, bu nhne Chiokike jeenye i ke jị nụ nsunu i jéenwe rikne vuli. Kwnornu nụ nhne anụ jiri tūnu nye berere bu nhne be jeeji tūnu anụ.”

³⁹ Jizosi tūnu be elulu ka, “Nye isni o nwernu rikne noodu nye isni? Be lawuru be jáadnabna nụ rime olulu?”

⁴⁰ Nye sno apna nye-zni-nhne jáakakwo nye zni a nhne. Kọvu nye ọbula mụhiaru nhne nkari jonu lele nye znirni a nhne.

⁴¹ “Kini kpaharu i neele nhne matị ke zị n'anya nwene i, kọvu i zá naari ọriri gbasiri igwe-isisi ke zị n'anya i?”

⁴² Ndaa kpa i jeeji kanu nwene i, ‘Nwene, sete me gweme nhne matị ke zị n'anya i, nga i whnuna igwe-isisi ke zị i n'anya?’ Jị nye ruwhnu lawuru, beru ọsno gweme igwe-isisi ke zị n'anya ke i, ige wam i jowhnusna ọsno o gweme nhne matị ke zị n'anya nwene i.

Isisi nụ mkpuru a

(Mat 7:16-20; 12:33-35)

⁴³ “Ọ zá isisi ọma ọbula ke jaamị mkpụru ọjọ, isisi ọjọ nwée rikne mị mkpụru ọma.

⁴⁴ Be mahia isisi hite nụ mkpụru a. Ele badnụ zá nọogho mkpụru figi hite n'isisi akukara, mọbu mkpụru vaịni n'igwnu-ọgna.

⁴⁵ Badnụ ọma neegwehia nhne buru ọma hite n'ekwnu ọma ke zị nụ mkpoma a. Badnụ ọjọ hite n'ekwnu ọjọ ke mkpoma a neegwehia nhne ọjọ. Kwnornu nụ ọnu nookwu hite nụ nhne ke zị nụ mkpoma a.

Ntụ-ẹli lawuru
(Mat 7:24-27)

⁴⁶ “Kini kpayarụ anụ noosukwu m, ‘Nyenwe aị, Nyenwe aị,’ kọvu anụ zá neeme nhne me kwuru?”

⁴⁷ Nye ọbula ke vakwnusiri m, nurnu ikwu-ọnu m, neeme masị be, m jeegesi anụ nye o yiri.

⁴⁸ O yiri otu nwerukna noowu ọro, o gwubna ẹli nkari, tų ntụ-ẹli a n'olu rugwu. Nga mgba-mini ẹli gbarụ, kwna ọro wam, o nwée rikne kwnadna ọro wam, kwnornu nụ be wusiri a rikne.

⁴⁹ Kọvu nye ọbula ke nurnu ikwu-ọnu m ọ zá neeme be, yiri otu nwerukna wuru ọro a n'olu rịzna, ke gwúmigwo ẹli nkari, mini-ẹli gba, kwna ọro wam, ọ dna girigidim, tų ogwnu.”

7

Jizọsi gwọru nnwọ izi
nye risi ọgwnu
(Mat 8:5-13)

¹ Nga Jizọsi kwukworu kpakara ọka ka nụ nsnị ele badnụ wam, ọ bna Kapanom.

² Otu nye ọgwu nẹchi otu riwhu ele ọgwu nwernu otu nnwọ izi zị a mkpa k'agịda, ke zị n'ọnu ẹnwu.

³ Nga ọ nurnu nhne gbasiri Jizọsi, o ziznenu a ele okno badnụ ele Ju, riasno a ma ọ va gwọ nnwọ izi a.

⁴ Nga be vakwnusiri Jizọsi, be riasnosi a rikne, “Nwerukna ka kwesiri nye i jeemenu nhne nụ kpa.

⁵ Nwerukna ka whnurnu ẹli aị n'anya, o wunnu aị ọro ọgbako.”

⁶ Jizọsi snornu be zne.

Nga ọ zị ndundu n'oro a, nye ọgwu wam ziznenu a ele enyi a, kanụ a, “Nyenwe aị, i dọgbu ẹhni ọ va, m kwésile m nye i va ọro a.

⁷ Ka mernu me gwnúsigẹ ẹhni m nụ nye kwesiri ọ vakwnusi i. Kọvu kwu ọka kpọi, be jọogwo nnwọ izi m.

⁸ Kwnornu nụ m bụ nye zị n'ọchichi, m nwernu m ele ka m, nụ ele me ka. Me kanụ nye ka ‘Zne,’ o zne, kanụ nye berere ‘Vaa,’ ọ va. Me kanụ nnwọ izi m ‘Mee ka,’ o mee a.”

⁹ Nga Jizọsi nurnu ọka ka, o duru a ẹhni, ọ tughnasna, kanụ igbudu badnụ wam sno a, “Me kanụ anụ ezi ọka, m whnúlele m ọkwnata ovu hna kpa n'Izireli.”

¹⁰ Ele wam o ziyaru lahna n'oro a, be whnụ nụ be gwọlam nnwọ izi wam.

*Jizọsi gwọru nnwọ rukna
nwerinya nzi a nwurnu*

¹¹ Kpa ige matị whemernu, Jizọsi zne otu ọhna be kwu Neni, ele sno apna a nụ igbudu badnụ snornu a zne.

12 Kpa be naabna n'ònuhna ẹ̀li-òhna wam, ele badnụ́ vu iznu, otu nnwọ́ nwerinya nzi a nwụ́rnu nweru, agida ele ẹ̀li wam sno a.

13 Nga Nyenwe aị́ whnụ́rnu a, ọ́ dọ́nu a obirizi, kanụ́ a, “Ị́ kwnáma ẹ́kwna.”

14 O znekwnusi ele vu ọ́kpata-iznu wam, kpatụ́ a aka, be gwuzoru. Jizọ́si kaa, “Wikoro rukna, m ka m jị́, lizọ́.”

15 Nye wam nwụ́rnu ọ́nwu lizọ́, dazị́ri ẹ̀li nookwu ọ́ka, Jizọ́si kwuru a nyehnata nne a.

16 Kpakara ele badnụ́ tų́ ogwnu naaja Chiokike. Be kaa, “Otu nye ọ́whnurninya hna ezi whụ́yalam n'esilawuru aị́, Chiokike valẹ́m o yinu ele ke a aka.”

17 Ọ́susu gbasị́ri Jizọ́si gazu kpakara Judiya nụ́ kpakara ẹ̀li zị́ a gburugburu.

Jizọ́si nụ́ Jọ́ni
Nye Wụ́ Mini
(Mat 11:2-19)

18 Ele sno apna Jọ́ni kanụ́ a kpakara nhne ka. O sukwu badnụ́ lawuru nụ́ rime be,

19 be zne sị́kwa Nyenwe aị́, “Ọ́ bụ́ jị́wa bụ́ nye ke jaava, sọ́bu a le anya nye berere?”

20 Nga be vakwnusiri Jizọ́si, be kaa, “Jọ́ni Nye Wụ́ Mini ziyaru a sị́kwa i, ‘Ọ́ bụ́ jị́wa bụ́ nye ke jaava, sọ́bu a le anya nye berere?’ ”

21 Ige wam Jizọ́si gwọ́ru agida ele nrị́ria zị́ ọ́do n'ọ́do, rẹ́nwu ọ́jo hiri nụ́ rime ele badnụ́ whụ́ya, ele isni whnụ́rnu ọ́sno.

22 Ọ́ sarụ́ ele izi wam, “Anụ́ lahna kanụ́ Jọ́ni kpakara nhne anụ́ whnụ́rnu nụ́ ke anụ́ nụ́rnu. Ele isni whnụ́rnu ọ́sno, ele mgwọ́ro znernu izne, be neeme ele nchnị́chna zị́ri rị́chna, ele nsnị́ ị́nyo nọ́onu

nhne, ele nwurunu onwu lizoru n'enwu, be neezni ele mboni izi oma.

²³ Chiokike joozozu nye obula ke julá m kwnornu nhne me mernu.”

²⁴ Nga ele izi Jóni larú, Jizosi bete naakanu igbudu badnu wam nhne gbasiri Jóni. “Kini bu nhne anu zneru o whnu n'eli-ikpa? Ekere achara ruwhere noovu?”

²⁵ O bu kini nhne anu zneru o whnu? Nwerukna wogwu iwo marnu mma sa? Le, ele noowo iwo marnu mma, ele wu budnu oriri nu onwunwo zi n'oro ele eze.

²⁶ M ka m, risi kini bu nhne anu zneru o whnu? Nye owhnurninya sa? Owe! Me kanu anu, o bu nye kakwo nye owhnurninya.

²⁷ Ka bu nye wam be gbaru nhne n'okwukwo nsó gbasiri a,

‘M jeezizne nye izi m nu ruwhnu i,
nye jeemekwata apna nu ruwhnu i.’

²⁸ Me kanu anu, n'esilawuru ele ele rinya muru, o za nye kakwo Jóni, kovu nye zikaru mati n'eli-eze Chiokike kakwo Jóni.”

²⁹ (Nga kpakara ele badnu, ma ele ona ntụ nurnu nhne Jizosi kwuru, be kweru nu apna Chiokike zi snam, kwnornu nu Jóni wuru be mini.

³⁰ Kovu ele Farisi nu ele zni iwu ele Ju juru mmuma Chiokike, kwnornu nu Jóni wuge be mini.)

³¹ Jizosi sikwa be, “Ndaa nhne me jeeji sninu ebiri ka? Be nu lele kini?”

³² Be nu lele rumu takiri dazigwu n'ahia noosukwu ibne be ikwu, kaa,

‘A kwannu anu eri,
anu tnege eri,

A gwnụ eri mkpe
anụ kwnáge ẹkwna.’

³³ Jóni Nye Wụ Mini varụ, o ríle wiri, nwóge manya, anụ kaa, ‘O nwernu rẹnwu ojo.’

³⁴ Nnwọ ke Badnụ varụ, neeri wiri, nnonwo manya, anụ kaa, ‘Nye ka bụ nye okne wiri nụ nye nwọ okne manya, enyi ele ọna ntụ nụ ele mmehie.’

³⁵ Kọvu nhne ele magwụ Chiokike neeme neegesi nụ akoniche Chiokike ziri ezi.”

Be teru Jizọsi mọno

³⁶ Otu nye Farisi sukwuru Jizọsi wiri n'oro a, o zne n'oro nye Farisi wam daziri n'ikpechi neeri wiri.

³⁷ Otu nwerinya ke wu budnu mmehie n'eli wam mahiaru nụ Jizọsi neeri wiri n'oro nye Farisi, o zne zuya mọno otute zi n'ite alabasita.

³⁸ O gwuzoru n'aznụ Jizọsi naakwna ẹkwna n'ochi a, anya-mini a nọowu n'ochi Jizọsi. O gweru rukerize a kwnosnama be, snutu ochi a ọnu, gweru mọno otute wam te ochi a lawuru.

³⁹ Nga nye Farisi wam sukwuru Jizọsi wiri whnurnu a, ọ kaa nụ mkpọma a, “Ọ bụru nụ nwerukna ka bụ nye ọwhnurninya, o znernu a mahia nụ nwerinya ka naakpatụ aka bụ nye mmehie.”

⁴⁰ Jizọsi sarụ a, “Sajmoni, o nwernu nhne me jaakanụ i.”

Ọ kaa, “Kanụ m, Nye-zni-nhne.”

⁴¹ Jizọsi kanụ a, “Otu nwerukna ke naagbznisi ele badnụ iwai nwernu ele rukna lawuru ji a ọgwo. Otu nyenum ji a riwhu mkpuru iwai isne, nye berere ji nri isne.

⁴² Be lawuru nwée nhne be jeeji nọkwu ọgwo, o gbarunu be ọgwo wam be ji a. Nyele n'esilawuru be jowhnu a n'anya karukwo?"

⁴³ Saimoni saru, "M che m nu o bu nye wam o gbarunu ọgwo zi agida."

Jizosi kanu a, "I kperu ikpe oma."

⁴⁴ Jizosi tuhnsa hne nwerinya wam zi kanu Saimoni, "I whuru nwerinya ka? M varu m oro i, i nyege m mini me snu ochi m, kovu o ji anya-mini a snu ochi m lawuru, gweru rukeri-ize a kwnosnama be.

⁴⁵ I snuge m onu, kovu nwerinya ka, hite n'ige me varu, zi noosnutu ochi m lawuru onu.

⁴⁶ I tege risi m mono, kovu o wusiri mono eknarna oma n'ochi m lawuru.

⁴⁷ Kam kpayaru, me kanu i, lele kpa be gbarunu a agida mmehie, owhnun'anya a zi agida. Nye be gbarunu nhne mati nwernu owhnun'anya zi mati."

⁴⁸ Jizosi kanu nwerinya wam, "Be gbarunam ji mmehie i."

⁴⁹ Ele nu Jizosi dazi neeri wiri nookwurita n'ehni be, "Nye ka bu nyele ke naagbaru mmehie?"

⁵⁰ Jizosi kanu nwerinya wam. "Okwnata mkpoma i znohialam ji, la n'udno."

8

Agwina ele rinya ke snornu Jizosi

¹ Nga ka mekworu, Jizosi znernu hite n'otu eli mati du n'eli agida berere nọkpo okwo izi oma eli-eze Chiokike. Nri nu badnu lawuru wam ele izi a sno a,

² ma agwna ele rinya be gworu renwu ojo nu nriria zi odo n'odo, Meri, nye be kwu Magidalini, nye Jizosi chihalaru renwu ojo esau nu rime a,

³ Joana nnwerne Kuza, nye neelegidne oro Erodu, ele rinya berere sno a bu Suzana nu agida ele berere. Ele rinya ka neeyinu be aka nu mkpa be hite nu nhne hi n'aka be whuya.

Elulu nye ogha mkpuru
(*Mat 13:1-9; Mak 4:1-9*)

⁴ Kpa igbudu badnu naagbakọ hne Jizosi zi, hite n'agida eli-ohna, o tnuu be elulu ka.

⁵ “Otu nye enu ekwu znenu agha mkpuru. Kpa o naagha mkpuru, agwna mkpuru dna nu ngeri apna, ele badnu zo be ochi, rumu onunu tuturu be ta.

⁶ Agwna be dnarnu n'olu rugwu, nga be furu, be chnanwu kwnornu nu be nwée mini.

⁷ Agwna mkpuru berere dnarnu n'esilawuru igwnu, igwnu wam sohia kpagbu be.

⁸ Agwna mkpuru berere dnarnu n'eli buru oma, be so, minya mkpuru, otu riwhu kakwo kpa be kparu be.”

Nga o kwukworu oka ka, o kaa, “Nye nwernu nsni o ji o nu nhne, o nurnu.”

Nhne o kwno tnu elulu
(*Mat 13:10-17; Mak 4:10-12*)

⁹ Ele sno apna a sikwa a risi elulu ka.

¹⁰ Jizosi kanu be, “Be mernu ma anu mahia nhne tugwaru otugwa ke eli-eze Chiokike, kovu be jookwunu ele berere oka n'elulu, ma, 'Be neele anya, kovu be jowhnu osno, be noobno nsni, kovu be joghohia.’

*Risi elulu nye
oḡha mkpuru wam*

(Mat 13:18-23; Mak 4:13-20)

¹¹ “Ka bu risi elulu wam. Mkpuru wam bu ikwu-
onu Chiokike.

¹² Mkpuru ke zi nu ngeri apna nu lele ele nurnu
ikwu-onu Chiokike, Ekwensu va gweme ikwu-onu
wam nu mkpoma be, ma be gharu o kweru, be
znohia be.

¹³ Ele ke zi nu rugwu nu lele ke nurnu ikwu-onu
wam gweru snarnima nwugwu a, kovu nu be nwée
egwnugwnu, be kweru ige mati, kovu nga nhne okpa
iru varu, be dnahnala aznu.

¹⁴ Mkpuru ke dnarnu n'esilawuru igwnu nu lele
ele nurnu ikwu-onu wam, kovu kpa be nooso, oriri
nu ekwnu nu nhne oso n'onu k'owa ka, kpagbu be, o
gho nhne mina mkpuru.

¹⁵ Kovu ele ke dnarnu nu hne eli buru oma bu
ele ke ji mkpoma oma be nu ezi oka, bita ikwu-onu
ka nga be nurnu a, be hite n'osnuta mkpoma minya
mkpuru.

*Tonji zi olu nhne tonji
(Mak 4:21-25)*

¹⁶ “O za nye nomusi tonji bita a nu mkpururu
okpata, mofu kpusni a nhne, tunuma, o bita a n'olu
nhne be bita tonji, ma ele naabnanya oro whnurnu
iwhne a.

¹⁷ Nhne obula be tugwaru otugwa jowhuya
iwhne, be jookpume kpakara nhne be kpusnirni
okpusni ma ele badnu whnurnu be.

¹⁸ Kam kpayaru, anya du anu eli nhne anu
nonu. Be jeenye nye obula ke nwernu, kovu nye

nwée, be jaanahọru a ọ bụbedi, ke ọ rịri nụ o nwernu.”

Nne Jizọsi nụ rụmu nne a

(Mat 12:46-50; Mak 3:31-35)

¹⁹ Nne Jizọsi nụ rụmu nne a varụ ma be whnụ a anya, kọvu nụ be nwée rikne zne ndundu kwnornu igbudu badnụ wam.

²⁰ Be kanụ Jizọsi, “Nne i nụ rụmu nne i gwuzogwu n'ederezi noopio ọ whnụ i.”

²¹ Jizọsi sarụ be, “Nne m nụ rụmu nne m bụ ele nurnu ikwu-ọnu Chiokike, neeme be.”

Jizọsi bigbọru

ruwhere osimini

(Mat 8:23-27; Mak 4:35-41)

²² Otu ọbochi Jizọsi kanụ ele sno apna a, “Anụ ngwa ma a whe aka osimini kiyari.” Be bna nụ rime otu ọgbo zneba.

²³ Kpa be neezne, Jizọsi znirni anyarna. Okne ruwhere neewhe, mini nọowubna nụ rime ọgbo, ọgbo noopio o mii.

²⁴ Ele sno apna a vakwnusi a, kpatnenya a, kaa, “Nda-aị-kwu, mini neeri aị.”

O lizọ, bigbọ ruwhere wam nụ abaka-mini wam, be whebi, ọhna dna bii.

²⁵ Jizọsi sịkwa ele sno apna a, “Ndaa hne ọkwnata mkpọma anụ zi?”

Be tū ogwnu, o ji be anya, be nẹsikwarita ibne be, “Nye ka bụ nyele? Ọ nọtunu ruwhere nụ abakamini ọka, be bnonu a nsni.”

Jizọsi gwọru nye

rẹnwu ojo nwuṅwu

(Mat 8:28-34; Mak 5:1-20)

26 Jizọsi nụ ele sno apna a kwọru ọgbo be zne n'ẹli ele Gerasa ke zị n'aznụ Osimini Galili.

27 Nga Jizọsi hiri n'ọgbo whụya, otu nye ẹnwu ojo nwụgwu hi n'ẹli wam kwnusi a. Nwerukna ka gbulem ọkwnu o wó iwo, o wú n'oro, oro a bụ n'ilili.

28 Nga ọ whnụrnu Jizọsi, o si lulo dna n'ẹli n'ọchi a, siwama n'okne nkọli, “Kini bụ me nụ jị nwekọgwu, Jizọsi Nnwọ ke Chiokike Kakwo Nhne Dum Olu? Bikno, ị tá m awhnụwhnu.”

29 O kwuru kpa kwnornu nụ Jizọsi nyernu ẹnwu ojo wam iwu o hi nụ rime a whụya. Agịda ige be kpagidnernu nwerukna wam, be tų a ijigba ọchi nụ aka, be neese a nse, ọ gbajikwo ijigba, ẹnwu ojo chibna nụ hne kọru owu.

30 Jizọsi sịkwa a, “Kini bụ ẹnwhna ị?”

Ọ kaa, “Lijoni,”* kwnornu nụ agida ẹnwu ojo bnarnụ nụ rime a.

31 Be riasno Jizọsi ọ chibna be n'olulu awhnụwhnu.

32 Odokwnu ezni zị nụ ndundu naata wiri n'olu rugwu, ẹnwu ojo riasno Jizọsi o kweru be zne bna nụ rime ezni wam, ọ karụ be zne.

33 Ẹnwu ojo wam hiri nụ rime nwerukna wam whụya, bna nụ rime ezni wam, odokwnu ezni wam gbadna ngwulangwu wam, dnabna nụ rime mini, rinwụ nụ rime mini.

34 Nga ele nọozu ezni wam whnụrnu nhne mernu, be gbawhu, zne tñsinu ele zị nụ rime ẹli-ọhna ma nụ ẹkwu.

35 Ele badnụ whọga zne whnụ nhne mernu, be vakwnusi Jizọsi, whnụ nwerukna wam ẹnwu ojo

* **8:30** *Lijoni* ke bụ agịda ele ọgwu.

whọgaru nụ rime a hne ọ dazị ẹli n'ọchi Jizọsi, woru iwo, echiche a zuru ozu, ogwnu tų be.

³⁶ Ele whnųrnu nhne mernu kanų ele badnų kpa be gwọru nwerukna wam rẹnwu ojo nwųgwu.

³⁷ Kpakara ele wu n'ẹli Gerasa gburugburu kanų Jizọsi ọ whọga n'ẹli be, kwnornu nų ogwnu nọotu be. O bna nų rime ọgbo lahna.

³⁸ Nwerukna wam rẹnwu ojo whọgaru nų rime a riasno a ma o snornu a la, kọvu Jizọsi chihala a, kanų a,

³⁹ “La n'ọro ị, kanų ele badnų nhne Chiokike mennu ị.”

Nwerukna wam la, nọotnusa kpakara n'ẹli-ọhna nhne Jizọsi mennu a.

*Nnwọ rinya matị nų
nwerinya ntų ọvnarna*

(Mat 9:18-26; Mak 5:21-43)

⁴⁰ Nga Jizọsi lahnarnų, igbudu badnų nabnanyarnų a, kwnornu nų be neele anya a.

⁴¹ Otu nwerukna rẹnwhna a bu Jariọsi, nye risi ọro ọgbako ele Ju, vakwnusiri a, dna n'ẹli n'ọchi Jizọsi, riasno a ọ va ọro a.

⁴² O riasno a kwnornu nų o nwernu otu nnwọ rinya kpoi, ke gbarų nri nų awha lawųru, nye zị n'ọnu ẹnwu.

Kpa Jizọsi neezne n'apna, igbudu badnų snornu a naadnagidne a.

⁴³ Otu nwerinya ke naarią ntų ọvnarna nri nų awha lawųru, zị n'esilawųru igbudu badnų wam, tuwhukwo kpakara nhne o nwernu n'aka ele dibia, kọvu ọ zá nye nwernu rikne gwọ a.

⁴⁴ O varų n'aznų Jizọsi kpatų ọnu iwo a aka, ngangam, ọvnarna a gbabiri.

45 Jizọsi sịkwa, “Nyele kpaturu m aka?”

Kpakara be ọrụ. Pita kaa, “Nda-ai-kwu, igbudu badnu ka naadnagidne i.”

46 Kọvu Jizọsi karu, “Otu badnu kpaturu m aka, m maam nu rikne hiri n'ehni m whoga.”

47 Nga nwerinya wam whuru nu o nwée rikne tugwa, ehni naama a ririri, o dna n'eli n'ochi Jizọsi, kahia nu ruwhnu igbudu badnu wam nhne mernu o jiri kpatu iwo a aka, nu kpa be gworu a ngangam.

48 Jizọsi kanu a, “Nnwọ m rinya, okwnata mkpoma i zohialam ji, la n'udno.”

49 Kpa Jizọsi kpu oka n'onu, otu badnu hiri n'oro Jariosi va, kanu Jariosi nye nnwọ a naaria aria, “Nnwọ i rinya nwunam. I kpaknama Nye-zni-nhne ehni berere.”

50 Nga Jizọsi nuru a, o kanu Jariosi, “I tuko ogwnu, kweru kpoi, be jogwo a.”

51 Nga o vaduru n'oro, o kwéle nye obula snornu a bna nu rime oro, okwolem Pita, Joni nu Jemisi, nu nda nu nne nnwọ rinya wam.

52 Kpakara ele badnu zi naakwna ekwna, naagbanu nnwọ rinya wam mkpe. Jizọsi kanu be, “Anu kwnama ekwna, nnwọ rinya ka nwuna onwu, o neezni anyarna.”

53 Be mu a rumu, kwnornu nu be magwu nu nnwọ rinya wam wuru onwu.

54 Kọvu nu Jizọsi nwugwuru a n'aka, kaa, “Nnwọ, lizo.”

55 Enine a hiehnarnu, o lizo ngangam. Jizọsi kanu be, be nyee a nhne, ma o ri.

56 O duru ele muru a ehni, kọvu Jizọsi kanu be, be kahianu nye obula nhne mernu.

9

*Jizọsi zihalaru nri
nụ badnụ lawuru
(Mat 10:5-15; Mak 6:7-13)*

¹ Jizọsi sukwukọta ele izi nri nụ ẹbo wam n'otu, nyee be rikne nụ rikne ọchichi ọ chihala renwu ojo nụ ọ gwọ nrịria.

² O zihala be zne kpọ okwo ẹli-eze Chiokike, gwọ ele nrịria.

³ O kanụ be, “Anụ jí nhne ọbula kpa anụ neezne. Anụ jí mkpara mọbu rẹkpa, mọbu brẹdi, mọbu iwai, anụ chí iwo lawuru.

⁴ Oro ọbula anụ bnarnụ, anụ daziri pji tem anụ whọga n'ẹli-ọhna wam.

⁵ O bụru nụ ele badnụ nábnanyana anụ, anụ whọga n'ẹli-ọhna wam, lịsnama rịzna ke zị n'ọchi anụ, ma ọ bụru nhne akebne megidne be.”

⁶ Be whọga, zne hite n'otu ẹli zne ẹli berere, nọokpo okwo izi ọma, nọogwo ele nrịria kpakara ọhna.

*Ọ gbagwojiri Erọdu anya
(Mat 14:1-12; Mak 6:14-29)*

⁷ Nga Erọdu nye nẹchi Galili nurnu kpakara nhne neeme, ọ gbagwojiri a anya, kwnornu nụ agwna ele badnụ naakaa nụ Jọni hilem n'enwu lizọ,

⁸ ele berere naakaa nụ Ẹlajia whuyaru iwhe, ele berere naakaa nụ otu nụ rime ele ọwhnurninya gbaka hiri n'enwu lizọ.

⁹ Erọdu kaa, “M biri m Jọni risi, nyele bụ nye ka me nọonu nhne gbasiri a?” O pio ọ whnụ Jizọsi.

*Jizọsi nyernu
pokwu badnu isne wiri*

(Mat 14:13-21; Mak 6:30-44; Jon 6:1-14)

¹⁰ Nga ele izi wam hiehnarnu, be kanu Jizosi nhne be mernu. O kwuru be whoga ichne, zne eli Betesaida.

¹¹ Nga igbudu badnu wam mahiaru, be snornu a. O kwubnanya be, kwunu be oka gbasiri eli-eze Chiokike, gwọ masi ele nriria.

¹² N'ogbednachi nga chi neeji, nri nu badnu lawuru wam vakwnusi Jizosi, kanu a, "Zihala ele ka ma be zne nu rime eli-ohna ma nu rime ekwu, zuru nhne oriri, dnanyi n'abali a, kwnornu nu a zi nu hne koru owu."

¹³ Jizosi saru be, "Anu nyee be nhne be jeeri."

Be saru a, "Nhne a nwernu hna kwolem ike bredi isne nu aznu lawuru, okwolem ma a jeezne zuya wiri a jeenye igbudu badnu ka."

¹⁴ Pokwu ele rukna isne zi pi.

Kovu Jizosi kanu ele sno apna a, "Anu mee ma be daziri eli nu mkpuru nri badnu isne, mkpuru nri badnu isne."

¹⁵ Ele sno apna a mee kpam, nye obula daziri eli.

¹⁶ Jizosi gweru ike bredi isne wam nu aznu lawuru wam, le anya n'oligwe, tu mmamma, nyawama be. O nyee be ele sno apna a, be nyee igbudu badnu wam.

¹⁷ Kpakara be ri, riji ruwho, ele sno apna a tutukota ruvnuruvnu ke gwarnu, nri nu nkita lawuru jihiaru.

*Pita kahiaru nye Jizosi bu
(Mat 16:13-19; Mak 8:27-29)*

18 Otu ọbochi, nga Jizọsi neekpe okpukpe ichne, ele sno apna a nụ ya zi, ọ sịkwa be, “Ele badnụ be naakaa nụ me bụ nyele?”

19 Be saru a, “Agwna be naakaa, Jọni Nye Wụ Mini, ele berere naakaa, Ẹlaija, ele berere masi naakaa, otu nụ rime ele ọwhnurninya gbaka hiri n'ẹnwu lizo.”

20 Kọvu Jizọsi sịkwa be, “Anụ n'iwuhuru anụ, anụ kanụ nụ m bụ m nyele?”

Pita saru a, “I bụ Karaisi ke Chiokike.”

*Jizọsi kwuru oka
gbasiri ẹnwu a*

(Mat 16:20-28; Mak 8:30--9:1)

21 Jizọsi do be aka nụ nsị be kánụ nye ọbula.

22 O kanụ be, “Nnwọ ke Badnụ jaatariri agida awnụwhnu, ele okno badnụ nụ ele risi ariohna nụ ele neezni iwu ele Ju jọju a, be gbu a, nga ọbochi ẹto whemernu, o jeehi n'ẹnwu lizo berere.”

23 O kanụ kpakara be, “O bụru nụ nye ọbula joosno m n'aznụ, o jọju ẹhni a, vuru ọgba a kpakara ọbochi sno m.

24 Kwnornu nụ nye ọbula ke noopio ọ znohia bụdnu a, jootuwu a, kọvu nye ọbula ke jootuwu bụdnu a kwnornu m, jọoznohia a.

25 Mbnarna kịni bụ nhne badnụ jeenwe ọ bụru nụ ọ rihia kpakara ọwa n'iru, kọvu tuwhume bụdnu a?

26 Nye ọbula ke iwuhnerne m nụ ikwu-ọnu m jootu, Nnwọ ke Badnụ jootu iwuhnerne nye wam nga ọ jaava n'igwugwu a nụ n'igwugwu ke Nda a nụ ke ele enine izi nsọ.

27 N'ezi me kanụ anụ, agwna ele gwuzo hna jọonwu ẹnwu tem be whnụ ẹli-eze Chiokike.”

Onwohari ke Jizosi
(*Mat 17:1-8; Mak 9:2-8*)

²⁸ Nga obochi esato whemernu kpa Jizosi kwuru ikwu-onu ka, o kwuru Pita, Joni nu Jemisi yisinu enhi a zne n'olu rugwu kpe okpukpe.

²⁹ Kpa o zi neekpe okpukpe, ruwhnu a gbanwornu, iwo naacha va-a-a, neeke eke lele amuma.

³⁰ Ngangam, be whnu ele rukna lawuru nu ya nookwurita oka, be bu Mozizi nu Elaija.

³¹ Be whuyaru n'igwugwu, be nu Jizosi kwu oka gbasiri enwu a ke jeemezu nu Jeruselem.

³² Anyarna turu Pita nu ele nu ya zi, kovu nga anya dnornu be, be whnurnu igwugwu Jizosi nu ele rukna lawuru be nu a gwuzo.

³³ Kpa be noowhoga hne Jizosi zi, Pita kanu a, "Nda-ai-kwu, o buru oma a daziri hna. Ngwa ma a wu oro-eka eto hna, otu ke i, otu ke Mozizi, otu Elaija." (O ma nhne o jookwu.)

³⁴ Kpa o kpu oka ka n'onu, erumeru oligwe whuyaru kpusni be, ogwnu turu be kpa be zi n'erumeru oligwe wam.

³⁵ Otu akpiri hiri n'erumeru oligwe wam, kaa, "Ka bu Nnwọ m, nye me hohiaru, anu bnotenu a nsni."

³⁶ Nga akpiri wam kwukworu, be whnurnu Jizosi nsnunu a. Ele sno apna a bitaru nhne be whnurnu nu mkpoma be, o za nye be kannu nhne be whnurnu ige wam.

Jizosi gworu
wikoro rukna
(*Mat 17:14-18; Mak 9:14-27*)

³⁷ N'ekile a, nga be hiri nū rugwu wam hiedna, igbudu badnū wakwnusiri Jizōsi.

³⁸ Otu nwerukna hiri n'igbudu badnū wam si-wama lūlo, “Nye-zni-nhne, bikno le nnwọ m rukna anya, kwnornu nū ọ bụ otu nnwọ me nwernu.

³⁹ Rẹnwu ojo nwụgwu a, o si lūlo, o vudna n'ẹli nọodo a, ọ nọogbo okoto n'ọnu, o gbu ọkwnu sụ ọ sigbasi a, ma o gbu a.

⁴⁰ M riasno ele sno apna ị ma be chihala a, kọvu be nwée rikne.”

⁴¹ Jizōsi saru be, “Anu ebiri ka nwée ọkwnata mkpoma, ele mkpoma hiri aghi, me nu anu jaadazi du ngele? Me jeesinu anu mkpoma du ngele?” O kanu nwerukna wam, “Kwuya nnwọ ị rukna hna.”

⁴² Nga nnwọ rukna wam naava, rẹnwu ojo wam vudna a n'ẹli, dosi a rikne. Kọvu Jizōsi bigboru rẹnwu ojo wam, gwọ a, kwuhnata a nda a.

⁴³ Rikne ẹnu Chiokike duru kpakara be ẹhni.

*Jizōsi kwukwnornu ọka
gbasiri ẹnwu a*

(Mat 17:22,23; Mak 9:30-32)

Kpakara nhne o neeme noodu ele badnū ẹhni, Jizōsi kanu ele sno apna a,

⁴⁴ “Anu bno nsni nhne me naakanu anu. Be jeegweru Nnwọ ke Badnū resi n'aka ele badnū.”

⁴⁵ Kọvu be ghoyage nhne o nookwu. O bu nhne tugwaru otugwa n'anya be, be ma a nhne o bu. Ogwu kwéle be sikwa a nhne gbasiri a.

Nyele kakwo ibne a?

(Mat 18:1-5; Mak 9:33-37)

⁴⁶ Ele sno apna a bete neesigha ọka n'esilawuru be nye kakwo ibne a.

⁴⁷ Nga Jizọsi mahiariu nhne zi be nu mkpoma, o kwuru otu watakiri gwuzote a nu ngeri a.

⁴⁸ O kanu be, “Nye obula ke jaanaru watakiri ka nu rewhna m, nanaru m, nye obula ke nanaru m, nanaru nye ziyaru m. Kwnornu nu nye kakwo mati n'esilawuru anu, nye wam bu nye kakwo.”

*Nye za neemegidne anu,
dagwunu anu
(Mak 9:38-40)*

⁴⁹ Joni kanu a, “Nda-ai-kwu, a whuru otu badnu ke naachihala renwu ojo nu rewhna i, a bnosni a, kwnornu nu o za noosno ai.”

⁵⁰ Jizọsi kaa, “Anu bnosni a, kwnornu nu nye za neemegidne anu, dagwunu anu.”

*Otu mgbu kwéle
o nabnanya Jizọsi*

⁵¹ Kpa ige nodu o jaala oligwe, Jizọsi kpeblem o zne Jeruselem.

⁵² O zihala ele izi nu ruwhnu a, be zne otu eli Sameria ma be mekwatanu a nhne.

⁵³ Kovu ele eli wam kwéle o nabnanya a, kwnornu nu o nu lele nu o neezne Jeruselem.

⁵⁴ Nga ele sno apna a Jemisi nu Joni whuru ka, be sikwa a, “Nyenwe ai, i pioru ma a sukwudna bekwnu n'oligwe rnegbukwo kpakara be?”

⁵⁵ Kovu nu Jizọsi tuhnasarnu, bigbo be.

⁵⁶ [O kaa, “Anu ma enine anu nwernu. Nwọ ke Badnu vage ma o gbu badnu, kovu o znohia budnu badnu.”] Be whe zne eli berere.

*Nhne o joowhu ele
sno apna Jizọsi
(Mat 8:19-22)*

⁵⁷ Kpa be neezne nụ apna, otu nwerukna kanụ a, “M jooosno i hne ọbula i neezne.”

⁵⁸ Jizọsi kanụ a, “Edu nwernu mkpewu hne be dnanyi, ọnunu oligwe nwernu alikwu hne be zukwa inwe, kọvu Nnwọ ke Badnụ nwée hne ọ jaabita risi a.”

⁵⁹ Ọ kanụ nye berere, “Sno m.”

Kọvu nwerukna wam kaa, “Nyenwe aị, kweru me beru ọsno lite nda m.”

⁶⁰ Jizọsi kanụ a, “Gharụ ele nwurnu ọnwu ma be lite ele nwurnu ọnwu ibne be, kọvu zne kpọ okwo izi ọma ẹli-eze Chiokike.”

⁶¹ Nye berere kwno kaa, “Nyenwe aị, m jooosno i, kọvu kweru m me beru ọsno zne bekwu ele ọro m ikwu ipne-aznụ.”

⁶² Jizọsi kanụ a, “Ọ zá nye ọbula ke yisiri aka nụ mfama ẹkwu ke anọ ọro nọopnughari, daziri neele anya n'aznụ, kwesiri ẹli-eze Chiokike.”

10

*Jizọsi zihalaru nri
badnụ ẹsau nụ ẹbo*

¹ Nga ka mekworu, Jizọsi họhiaru nri badnụ ẹsau nụ ẹbo, ma o zihala be ẹbo ẹbo nụ rime ẹli-ọhna nụ mgbu ọbula ọ jaabna.

² Ọ kanụ be, “Ogwe nhne ẹkwu zị agida, kọvu nụ ele ẹrnu zị ele nụ ele. Kam kpayarụ, anụ rịọ Nyenwe ogwe nhne ẹkwu ma o zizne ele ẹrnu n'ẹkwu a.

³ Anụ zne, m neezizne anụ lele rụmu atnuru n'esilawuru edu.

⁴ Anụ jí rẹkpa iwai, mọbu rẹkpa, mọbu okoro-ọchi, anụ békwu nye ọbula n'apna.

⁵ “Nga anụ bnarnụ ọro ọbula, anụ beru ọsno kaa, ‘Udno zinu ọro ka.’

⁶ Ọ bụru nụ nye udno zị n'oro wam, udno anụ jaazinu a, ọ bụru nụ nye udno zila, udno anụ jaahiehnakwnusi anụ.

⁷ Anụ dazigidne n'oro wam, neeri, nọonwo nhne be jeenye anụ. Ka bụ kwnornu nụ nye ọrnu kwe-siri ọgwo ọrnu a. Anụ znéko n'oro n'oro.

⁸ “Nga anụ bnarnụ ẹli-ọhna ọbula ke be nabnanyarnu anụ, anụ ri nhne ọbula be jeenye anụ.

⁹ Anụ gwọ ele nriria zị pị, anụ kanu be, ‘Eli-eze Chiokike zị anụ ndundu.’

¹⁰ Kọvu nụ ẹli ọbula anụ bnarnụ ke be nábnanyana anụ, anụ zne n'apna a, kaa,

¹¹ ‘Ọ bụbedi rịzna ẹli anụ ke takwnusiri n'ochi a, a lịsnarnu a megidne anụ. Kọvu anụ mahia nụ ẹli-eze Chiokike zị ndundu.’

¹² Me kanu anụ, Chiokike jọdonu ẹli Sodom obirizi karu ẹli wam n'ọbochi ikpe.

Ẹli-ọhna kwé ekwe

(Mat 11:20-24)

¹³ “Awhnụwhnu jaazinu i, jị Korazini. Awhnụwhnu jaazinu i, jị Bẹtesaida. Kwnornu nụ ọrnu ndu-ehni ke be rnuru nụ rime anụ, ọ bụru nụ be rnu be nụ ẹli Taya nụ ẹli Saịdoni, be znernu ọtuhnasna mkpoma agida ige wheru ewhe, daziri n'ikpe mkpe nụ rẹtnu.

¹⁴ Kọvu be jọdonu Taya nụ Saịdoni obirizi n'ikpe karu anụ.

15 Jịwa masị, Kapanom, be jeegwelizo ị olu du oligwe? Be jeegwedna ị ẹli, du bekwnu ẹli renwu.

16 “Nye noobnonu anu nsni noobnonu m nsni, nye juru anu noju m. Nye obula ke juru m noju nye ziyaru m.”

Nri badnu esau nu ebo wam hieharnu

17 Nri badnu esau nu ebo wam jiri snarnima hiehna, kaa, “Nyenwe ai, ele renwu ojo bnonnu ai nsni nu rehna i.”

18 Jizosi kanu be, “M whnuru m Ekwensu hne o hi n'oligwe dna lele amuma.

19 M nyernu m anu rikne o zokwasi agwo nu akpi ochi nu o megbu kpakara rikne ke nye irno, o za ke nwernu rikne mekasi anu nhne ria ria.

20 Kovu mkpoma so anu n'onu kwnornu nu renwu ojo noobnonu anu risi, kovu anu nwudna nu be gbaru rehna anu n'okwukwo n'oligwe.”

*Jizosi nwudnarnu
(Mat 11:25-27; 13:16,17)*

21 Ige wam Jizosi nwudnarnu k'agida nu rime Enine Nso, kaa, “Meka, Nda, Nyenwe oligwe nu owa, kwnornu nu i bigwaru nhne ka n'anya ele ako nu ele marnu nhne, kovu i kpumennu be rumu takiri. Owe! Nda, meka, kwnornu nu o buru oma k pam n'anya i.

22 “Nda m yisiri kpakara nhne n'aka m. O za nye magwu nye Nnwọ wam bu, okwolem Nda. O za nye magwu masi nye Nda bu, okwolem Nnwọ wam, nu ele Nnwọ wam pioru o kpumenu a.”

²³ Ige wam ọ tughnasna hne ele sno apna a zi, kanu be ichne, “Owa oma zinu anya ke whuru nhne anu whuru.”

²⁴ Me kanu anu, agida ele owhurninya nu ele eze pioru o whu nhne anu nowhu kovu be whuna, nu o uru nhne anu onu, kovu nu be nuna.”

Elulu nye Sameria oma

²⁵ Otu mgb, nye ogwu iwu lizu naakpa Jizosi iru, sika a, “Nye-zni-nhne, kini bu nhne me jeeme ma m keha m budu kwó okwo?”

²⁶ Jizosi saru a, “Kini bu nhne be gbaru n'iwu? Ndaa kpa i ogwu a?”

²⁷ O saru, “I jeegweru kpakara mkpoma i nu kpakara mkpuru oву i, nu kpakara iknernema i nu kpakara echiche i whu Nyenwe a Chiokike i n'anya. Whu masi nye agbatibi i n'anya lele ehi i.”

²⁸ Jizosi kanu a, “I sakwaharu a, mee kpam, i jaazi budu.”

²⁹ Kovu o pioru o mee ehi a nye oma, o sika Jizosi, “Nyele bu nye agbatibi m?”

³⁰ Jizosi saru a, “Otu nwerukna hiri nu Jerusalem neezne Jeriko, o dnabna n'aka ele buznu. Be woru iwo a, li a nhne, gbawhu, sigbasi a onu enwu.”

³¹ O dnabna nu otu nye ariona neewhe n'apna wam, nga o whuru a, o garu ngeri berere zneru hne o znezne.

³² Kpam masi, otu nye Livai, nga o vaduru hne o zi, whu a, o garu ngeri berere zneru hne o znezne.

³³ Kovu otu nye Sameria neewhe n'apna wam, vaduru hne o zi, nga o whuru a, o onu a obirizi.

³⁴ O znekwnusi a, wụsi a mọno nụ manya, knesi ęnya a. O vukwasị nwerukna wam n'olu anọ ọro a, kwuzne a n'oro ele izne, legidne anya nkari.

³⁵ N'ekile a, o nyee nyenwe ọro ele izne wam iwai, kanu a, 'Legidne a anya nkari, me hiehna, m jọkwu i nhne ọbula i mewhuru nụ risi.'

³⁶ "N'esilawuru badnu ęto ka, ndaa nye i cheru gesiri nụ nye wam dnabnarnu n'aka ele buznu bu nye agbatibi a?"

³⁷ Nye ọgwu iwu wam kaa, "Nye wam ke ọnu a obirizi."

Jizosi kanu a, "Zne, mee kpam."

Jizosi znernu ọro

Mata nụ Meri

³⁸ Nga be neezne n'apna, Jizosi nụ ele sno apna a va otu ẹli-ọhna, zne n'oro Mata nye gbamanu a ọro a.

³⁹ Mata nwernu otu nwene rinya rewhna a bu Meri, Meri znernu daziri ẹli n'ochi Nyenwe ai, nọnu ikwu-ọnu a.

⁴⁰ Kọvu echiche Mata jiharuru n'ernu ọ nọrnuru, ọ vakwnusi Jizosi kaa, "Nyenwe ai, ọ gbasiila i nụ nwene m rinya sigbasiri me nunsnu m nọrnuru ęrnuru? Kanu a ma o yisinu m aka."

⁴¹ Jizosi saru a, "Mata, Mata, i naari ọriri, neemekpa ęhni i ęhni kwnornuru agida nhne.

⁴² Kọvu otu nhne zi mkpa. Meri hōrulam nhne ke ka mma, ọ za nye jeenwe rikne nahoru a ya."

11

Jizosi znirni nhne

gbasiri okpukpe

(Mat 6:9-13; 7:7-11)

¹ Ọ dụ otu ọbochi Jizọsi zị neekpe okpukpe n'otu hnanum, nga o kpekworu, otu nụ ele sno apna kanụ a, “Nyenwe aị, zni aị kpa be kpe okpukpe lele kpa Jọni znirni ele sno apna a.”

² Ọ kanụ be, “Nga anụ neekpe, anụ kaa, ‘Nda aị, rewhna ị bụru nhne zị nsọ. Eị-eze ị va.*”

³ Nyee aị wiri tna, ke joozunu aị ọbochi tna.
⁴ Gbarụnu aị mmehie aị, lele kpa a jaagbarụnu ele mehieru aị. I yísi aị nụ rime nhne ọrnurna.’ ”†

⁵ Ọ kanụ be, “Ọ bụru nụ otu nụ rime anụ nwernu enyi, o znekwnusi a n'esilawuru abali, kaa, ‘Enyi m, gbaznisi m ike brẹdi ẹto.

⁶ Otu enyi m berere vakwnusiri m, m nwée m nhne me jeenye a.’

⁷ “Enyi a hi nụ rime ọro sa a, ‘Ị kpákna m ẹhni. M tũsnilem ọro, me nụ rumu m dnanyi n'ọkpata. M jéenwe rikne lizọ nye i nhne ọbula.’

⁸ Me kanụ anụ, ọ bụ n'ezi nụ o jéelizọ nye a kwnornu nụ ọ bụ enyi a, kọvu kwnornu nụ iwhe-nerne zá nọotu nye ọrio, o jeelizọ nye a.

⁹ “Kpam masi, me kanụ anụ, anụ rịo, be jeenye anụ, anụ pio, anụ joopiohia, anụ znu aka n'ọnu-mgbo, be jaagbamanụ.

¹⁰ Kwnornu nụ nye ọbula ke nọorio, nọoriohia, nye noopio, noopiohia, nye nooznu aka nụ mgbo be jaagbamanụ a.

* **11:2** Agwna nhne be gbarụ kwuru *be mee nhne i noopio n'owa lele kpa be mee a n'oligwe* † **11:4** Agwna nhne be gbarụ kwuru *dọhia n'aka nhne ọrnurna*

11 “Ndaa nye bu nda n'esilawuru anu, nye nnwo a jororio aznu, o nyee a agwo? †

12 Mɔbu o rɔ a ɛkwana ɔchichi, o nyee a akpi?

13 O buru anu ele jɔgburu ɛhni anu nu bujo mahiaru o nyee rumu anu nkesi buru oma, o ko buru Nda anu ke oligwe, o bu nu o jeenye ele nɔorio a Enine Nso?”

Jizosi nu Belizibolu

(Mat 12:22-30; Mak 3:20-27)

14 Jizosi naachihala renwu ojo ke dnarnu mgbu. Nga renwu ojo wam whogaru, nwerukna wam ke dnarnu mgbu kwuru oka, o du kpakara ele badnu ɛhni.

15 Kovu agwna be kaa, “O ji rikne Belizibolu nye risi ele renwu ojo naachihala renwu ojo.”

16 Ele berere naakpa a iru, kaa, o gesi be nhne elekema hi n'oligwe.

17 Jizosi mahiaru mkpoma be, o kanu be, “Eli-eze obula kewama megidne ɛhni a, o jootubiri etekne, oro obula kewama megidne ɛhni a, o jaadna.

18 O buru nu Setani kewama megidne ɛhni a, eli-eze a joo gwuzoli. M nookwu ka kwnornu nu anu karu nu m ji m rikne Belizibolu naachihala renwu ojo.

19 Kitna, o buru nu m ji m rikne Belizibolu naachihala renwu ojo, ele sno anu ji rikne nyele naachihala be? Be jɔobu ele ikpe anu.

20 Kovu o buru nu m ji m aka Chiokike naachihala renwu ojo, eli-eze Chiokike dulam anu ɛhni.

21 “Nga nye dikne woru mgwna ogwnu a, neese oro a, ɛkwu a zi n'udno.

† 11:11 Agwna nhne be gbaru kwuru bredi

22 Kọvu nga nye kakwo a rikne varu, megbu a, ọ nahọru a kpakara mgwna ọgwnu a ke ọ tųkwasi mkpọma, kesa ẹkwnu a.

23 “Nye dágwunu m, neemegidne m, nye snóne m chikota nhne, nọbosa ọbosa.

Rẹnwu ojo hiehnarnu
(Mat 12:43-45)

24 “Nga rẹnwu ojo hiri nu rime badnu whọga, o zneghari n'eli chna chna chna, noopio hne o joozukwa inwe. Ọ buri nu ọ whnúna, ọ kaa, ‘M jaalahna n'oro me hiri whuya.’

25 Nga ọ vaduru, ọ whnu nu be zasnarnu oro wam bikwata nhne nkari.

26 O jeezne chiri rẹnwu ojo ẹsau ibne a ele nwernu risi rikne karu a, be wuru nu rime nye wam. Onodi ipne-aznu nye wam jọhnasi bujo karu kpa ọ zi nu mbom.”

Nye ọwa ọma n'ezi

27 Kpa Jizosi zi nookwu oka ka, otu nwerinya siwama n'igbudu badnu wam, “Ruwho ke vuru i nu rema ke i nworru bu nhne be gọziri ọgozi.”

28 Jizosi saru, “Ele ọwa ọma karukwo bu ele nonu ikwu-onu Chiokike, neeme be.”

Nhne elekema ke Jona
(Mat 12:38-42)

29 Kpa igbudu badnu wam gbakoru hne Jizosi zi, ọ kanu be, “Ebiri ojo ka noopio nhne elekema, ọ za nhne elekema be jeenye be, okwolem nhne elekema Jona.

30 Lele kpa Jona bu nhne elekema ke ele Ninive, ọ bu kpa Nnwọ ke Badnu jọobunu ebiri ka.

³¹ Eze nyerinya Seba jeelizo ya nu ele ebiri ka bna n'ikpe, o jaama be ikpe, kwnornu nu o hiri n'osotoma k'owa va nurnu akoniche Solomoni. Kovu le, nhne kakwo Solomoni zi hna.

³² Ele Ninive jeelizo, be nu ebiri ka bna n'ikpe, be jaama be ikpe, kwnornu nu be tuhnasarnu mkpoma n'okpo okwo Jona. Kovu le, nhne kakwo Jona zi hna.

Iwhne ke ehni
(*Mat 5:15; 6:22,23*)

³³ “O za nye joomusi tonji bita a nu hne tugwaru otugwa, mabu bita nu mkpururu nkita. Tnnuma, be bita a n'olu nhne be bita tonji, ma ele naabnanya oro whnurnu iwhne a.

³⁴ Anya bu iwhne ke ehni. O buru nu anya i buru oma, kpakara ehni i jobu iwhne iwhne. Kovu o buru nu anya i buo oma, kpakara ehni i jaagba ochichiri.

³⁵ Anu ledukom anya o zi iwhne ke zi anu n'ehni bo gho ochichiri.

³⁶ Ka kpayaru, o buru nu kpakara ehni i bu iwhne iwhne, o za ngeri ke gbaru ochichiri, kpakara ehni i jobu iwhne lele nga tonji nomukwasi i iwhne a.”

Ele Farisi nu
ele zni iwu ele ju
(*Mat 23:1-36; Mak 12:38-40*)

³⁷ Nga Jizosi kwukworu oka ka, otu nye Farisi sukwu a, o va snornu a ri wiri, o snornu a zne, o daziri n'ikpechi.

³⁸ Nye Farisi wam whnurnu nu Jizosi kwoge aka bete ri wiri, o du a ehni.

39 Nyenwe aị kanụ a, “Kịtna anụ ele Farisi beru ọsno sụ aznụ okiko nụ agbụgba wiri, kọvu nụ ọwho-anya nụ agwa ojo jhiaru nụ rime anụ.

40 Anụ ele iwhnirniwhno! Ọ bụo otu badnụ wam mernu rime okiko nụ aznụ a?

41 Anụ gweru nhne zị nụ rime agbụgba wiri ọdnu ele mboni obirizi, kpakara nhne jaazinu anụ rịchna.

42 “Awhnụwhnu zinu anụ ele Farisi, kwnornu nụ anụ nọkwu otu nga nụ nri ke kpakara mkpọro ọkwukwo nwernu ẹknarna ọma ke ẹkwu, kọvu anụ juru ikpe zị snam nụ ọwhnun'anya Chiokike. Ọ zị mkpa nụ anụ znernu eme nhne ka nụ ke berere.

43 “Awhnụwhnu zinu anụ, ele Farisi, kwnornu nụ anụ whnurnu risi ngadna n'oro ọgbako anụ n'anya, ọ naamasị anụ ele badnụ neebekwu anụ ikwu n'ahia.

44 “Awhnụwhnu zinu anụ, ele Farisi, kwnornu nụ anụ nụ lele ilili ke ele badnụ máa nọozo ọchi n'olu a.”

45 Otu nye ọgwnu iwu saru Jizosi, “Nye-zni-nhne, ọka ka i nookwu naakpasị aị iwhnerne.”

46 Jizosi saru nye ọgwnu iwu wam, “Awhnụwhnu jaazinu anụ ele ọgwnu iwu, kwnornu nụ anụ noovute ele badnụ ivu rinya be vuru, kọvu anụ n'iwhuru anụ jéegweru otu mkpaka anụ yinu be aka.

47 Awhnụwhnu zinu anụ, kwnornu nụ anụ noowu ilili ele ọwhnurninya, ele nda anụ ọknani gburu.

48 Anụ bụ ele akebne nụ ele kwnagidnernu nhne ele nda anụ ọknani mernu, be gburu ele ọwhnurninya, anụ wu ilili be.

49 Chiokike nū nhne ọmuma a karū, ‘M jeez-iznenu be ele ọwhnurninya nū ele izi, be joogbu agwna be, be jaakpakna ele berere ẹhni.’

50 Kam kpayarū, ebiri ka jaata awhnūwhnu kpakara ọvnarna ele ọwhnurninya be gburu hite n'ọpanizo ọwa,

51 hite n'ọvnarna Ebeli dū n'ọvnarna Zakaraya, nye be gburu n'iketa ojo ariohna nū hne zị nsọ. Owe! Me kanū anū, ebiri ka jọokwu kpakara ọgwo ọvnarna ka.

52 “Awhnūwhnu zīnu anū ele ọgwnu iwu, kwnornu nū anū gwemernu snambị ke naagbama ọnuhna akọniche, anū bnáge, anū kwéle ele pioru ọ bna be bna.”

53 Nga Jizọsi hiri nū pị whọga, ele Farisi nū ele zni iwu ele Ju nookwunu a ọnu rikne, nẹsikwa ajiji agịda nhne.

54 Be needne, noopio ma be jọonu nhne be jeeji bno a nhne.

12

*Ọ dọ aka nū nsni
gbasiri ruwhnu lawwuru
(Mat 10:26,27)*

1 Nga igbudu ele badnū gbakọru hne Jizọsi zị ke mernu be nọozo ibne be ọchi, Jizọsi beru ọsno naakanū ele sno apna a, “Anū neeze nhne whū brẹdi ke ele Farisi, ke bụ ruwhnu lawwuru.

2 Kwnornu nū be jookpume kpakara nhne be kpusnirni okpusni, kpakara nhne be tugwaru otugwa jọowhuya iwhe.

³ Nhne anụ kwuru n'ọchichiri, be jookwuhia n'iwnehnie, ke anụ tukasiri nụ nsni nụ rime ọro matị, be jookwuhia n'olu ọro.

*Nye anụ kwesiri
ọ tū ogwnu
(Mat 10:28-31)*

⁴ “Ele enyi m, me kanụ anụ, anụ tū ogwnu ele noogbu anọ-ẹhni, ele nwée rikne o mee nhne berere.

⁵ Kọvu me kanụ anụ nye anụ jootu ogwnu a, anụ tū ogwnu nye wam ke nwernu rikne gbu anọ-ẹhni, tūbna enine nụ rime bẹkwnu. Owe! Me kanụ anụ, anụ tū ogwnu a.

⁶ Be zá neere wọnzna isne mkpuru iwai matị lawuru? Kọvu Chiokike zá nechezu otu nụ ruwhnu a.

⁷ N'ezi, be gwnurru kpakara rukeri-ize ke risi anụ ọnu. Ogwnu tū anụ, anụ zị okne ọnu ahia karu agida wọnzna.

*O kwuhia nụ ọ jū Karaisi
(Mat 10:32,33; 12:32; 10:19,20)*

⁸ “Me kanụ anụ, nye ọbula ke jookwuhia m nụ ruwhnu ele badnụ, Nnwọ ke Badnụ jookwuhia nye wam nụ ruwhnu ele enine izi Chiokike.

⁹ Kọvu nye ọbula ke jọgonahoru m nụ ọ máa nye me bụ nụ ruwhnu ele badnụ, m jọgonahoru a nụ ruwhnu ele enine izi Chiokike.

¹⁰ Nye ọbula ke kwuru ọka ọjọ megidne Nnwọ ke Badnụ, be jaagbarunu a, kọvu nye ọbula ke kwuru kwugidne Enine Nsọ, be jáagbarunu a.

¹¹ “Nga be jookwuru anụ zne n'oro ọgbako ele Ju, nụ ruwhnu ele ọchichi nụ ele risi, kpe anụ ikpe,

mkpoma lako anu mini kpa anu jogoru onu anu mabu nhne anu jookwu.

12 Enine Nso jeezni anu n'ige wam nhne anu jookwu.”

*Elulu nye eze
iwhnirniwhno*

13 Otu badnu n'esilawuru igbudu badnu wam, kanu Jizosi, “Nye-zni-nhne, kanu nwene m rukna ma o keme mkpe ai.”

14 Jizosi saru a, “Enyi m, nyele mernu m nye ikpe mabu nye ke mkpe n'esilawuru anu?”

15 O kanu be, “Anyu du anu eli gbasiri kpakara owho-anya, kwnornu nu budnu badnu hige n'agida ekwnu o nwernu whuya.”

16 Jizosi tnuu be elulu ka, “Ekwu otu nye eze mirni agida mkpuru.

17 Nye eze wam naari nu mkpoma a, ‘Ndaa nhne me jeeme? M nwée m obna hne me jaabita mkpuru m.’

18 “O kaa, ‘Ka bu nhne me jeeme, m jaakwnadna kpakara obna m, wu obna ikne ke zi rude, m jaabita kpakara mkpuru m nu ekwnu m nu rime be.

19 M jaakanu ehni m, I nwernu agida ekwnu i kpabitaru agida awha, zukwaru inwe, ri, nwo, mkpoma so i onu.’

20 “Kovu Chiokike kannu a, ‘Ji nye iwhnirni-whno, be noopio budnu i n'aka i n'abali ka. Nyele jeenwe kpakara nhne i kpabitannu ehni?’ ”

21 “Ka bu kpa o jaazinu kpakara ele kpabitannu ehni be ekwnu, kovu be nwée ekwnu nu ruwhnu Chiokike.”

*Anụ kwnata Chiokike
mkpoma
(Mat 6:25-34)*

²² Jizọsi kanụ ele sno apna a, “Ka bụ nhne me kwno naakanụ anụ, anụ rígbuko ẹhni anụ n'oriri gbasiri bụdnu anụ, nhne anụ jeeri, mọbu gbasiri ẹhni anụ, iwo anụ joowo.

²³ Bụdnu kakwo wiri, ẹhni kakwo iwo.

²⁴ Anụ le rụmu ọnunu, be ghá mkpuru, be zá neegwe nhne n'ekwu, be nwée ọbna hne be b́ta mkpuru, kọvu Chiokike nọoznu be. Anụ zị okne ọnu ahia karukwo rụmu ọnunu.

²⁵ Ndaa badnụ n'esilawuru anụ ke nwernu rikne tükwasi nhne nụ bụdnu a hite n'origbu ẹhni a?

²⁶ Hne ọ bụ nụ anụ nwée rikne mee nhne matị nụ kpa, kini mernu anụ naarigbu ẹhni anụ gbasiri nhne ke berere?

²⁷ “Anụ lekọm atna kpa be nooso. Be zá nọdogbu ẹhni be n'ernu, be kwné ikpe. Kọvu me kanụ anụ, ọ bụbedi Solomoni n'iwhuru a nụ kpakara igwugwu a, yíge ẹyi lele otu nụ rime be.

²⁸ Ọ bụru nụ Chiokike noowosi achara ke zị n'ekwu iwo, bụ ke zị tna, ekile be kporne be nụ bẹkwnu, ọ kọ bụru anụ, o joowosi anụ iwo, anụ ele ọkwnata ovu matị.

²⁹ Anụ tükwasi mkpoma anụ nụ nhne anụ jeeri mọbu nhne anụ jọonwo, anụ rígbu ẹhni anụ gbasiri a.

³⁰ Kwnornu nụ kpakara nhne ka bụ nhne ele máa Chiokike noopio, Nda anụ magwụ nụ kpakara nhne ka zị anụ mkpa.

³¹ Kọvu anụ pio ẹli-eze Chiokike, o jọtukwasinu anụ kpakara nhne ka masị.

Èkwnu ke zì n'oligwe
(Mat 6:19-21)

³² “Anụ tị ogwnu, ogbori atnurnu matị, kwnornu nụ ọ masịri Nda anụ o nyee anụ ẹlize a.

³³ Anụ re nhne anụ nwernu kesi ele mboni. Anụ mehianu ẹhni anụ rẹkpa iwai ke ká aka, anụ kpabita ẹkwnu n'oligwe ke kwó okwo, hne nye buznu nwée rikne zne, akịka zá naata ẹkwnu zị pị.

³⁴ Kwnornu nụ hne ẹkwnu anụ zị bụ hne mkpoma anụ jaazị masị.

Ele izi anya duru ẹli

³⁵ “Anụ jiknernu nọornu ẹrnu, ele tọnji be noonwu onwu.

³⁶ Lele ele neese nyenwe be znernu iriri ọlulu nnwerne ikne ma o hiehna, nga o hieru, znu aka n'ọnu-mgbo, be gbamanụ a ọro wara wara.

³⁷ Ọwa ọma zinu ele izi wam nyenwe be jọowhnu hne be neese nse nga o hiehnarnu. Me kanụ anụ ezi ọka, ọ jọosuru ajnị n'ikwnu, kanụ be, be daziri ẹli ri wiri, ọ bụru nye izi be.

³⁸ Ọwa ọma zinu ele izi wam, ọ bụru nụ nyenwe be varụ n'esilawuru abalị mọbu n'ọnu ọsisi, ọ jọowhnu nụ be zị neese nse.

³⁹ Kọvu anụ mahia nụ ọ bụru nụ nye nwe ọro mahiaru ọtnu-ige nye buznu jaava, o béekwele be liwa ọro a.

⁴⁰ Kam kpayarụ, anụ neese masị nse, kwnornu nụ Nnwọ ke Badnụ jaava ige anụ tuge anya a.”

Ọhi ke kwesiri
ọ kwnata mkpoma
(Mat 24:45-51)

⁴¹ Pita sika a, “Nyenwe a, i nọtnnunu a elulu ka, sọbu kpakara badnụ.”

⁴² Nyenwe a saru a, “Nyele bu ohi wam ke be kwesiri o kwnata mkpoma, nye nyenwe a mernu nye risi oro a, ma o neenye ele ohi wiri n'ige kwesiri?

⁴³ Nye risi oro wam jobu nye owa oma o buru nu nyenwe a jaava whnu nu o mernu nhne kwesiri.

⁴⁴ Me kanu anu ezi oka, nyenwe a jeeme a nye jeelekota kpakara ekwnu a.

⁴⁵ Kovu o buru nu ohi wam jaaka nu mkpoma a, 'Nda m kwu gbulem okwnu,' o bete naaligbu ele ohi rukna nu rinya, neeri, nonwo manya, manya noogbu masi a.

⁴⁶ Nda kwu ohi wam jaava n'obochi o tuge anya a nu n'ige o ma. O joogbubi a ichichi lawuru, mee ya nu ele kwe ekwe tako awnwhnu.

⁴⁷ “Nye izi ke marnu nhne nda a kwu pioru, o jiknerrune o mee a, be jaapnia agida mbinibini.

⁴⁸ Kovu nye ke ma, ke mernu nhne kwesiri be ta a awnwhnu, be jaapnia a mbinibini mati. Kwnornu nu nye be nyernu agida nhne, bu nye be joopio agida nhne n'aka a. Nye be nyernu agida nhne o legidne anya, be joopio nhne zi agida karukwo n'aka a.

Jizosi, nhne neegweya

okewa

(Mat 10:34-36)

⁴⁹ “M varu m o gweya bekwnu n'owa, nhne me noopio o bu nu o noonwu kitna.

⁵⁰ M nwernu m mini be jowu m, m jozukwa inwe tem be mezu a.

⁵¹ Anụ cheru nụ m gweyarụ m udno n'ọwa? Óza!
Me kanụ anụ, m gweyarụ m okewa.

⁵² Hite nụ kịtna zne nụ ruwhnu, badnụ isne
zị n'otu ọro jeekewa, badnụ ẹto megidne badnụ
lawuru, badnụ lawuru megidne badnụ ẹto.

⁵³ Be jeekewa

Nda megidne nnwọ a rukna,
nnwọ rukna megidne nda a,
nne megidne nnwọ a rinya,
nnwọ rinya megidne nne a,
nne nzi megidne nnwerne nnwọ a,
nnwerne nnwọ megidne nne nzi a.”

Anụ ghọhia ige ka

(Mat 16:2,3)

⁵⁴ Jizọsi kanụ igbudu badnụ wam, “Nga anụ
whnurnu runwurnu oligwe hi n'ọdidna ẹnam,
ngangam anụ kaa, ‘Mini joozo,’ mini zo masị.

⁵⁵ Nga anụ whnurnu ruwhere ndidna hne o nee-
whe, anụ jaakaa, ‘O jeerne bẹkwnu,’ ọ ziri kpam.

⁵⁶ Anụ ele ruwhnu lawuru! Anụ magwụ kpa be
le ọwa nụ ruwhnu oligwe anya gwnụ nhne ọ jọbu.
Kọvu ndaa kpa anụ máa ige ka?”

Ji nụ nye irno i mee udno

(Mat 5:25,26)

⁵⁷ “Kini mernu anụ máa nhne bụru ọma nụ
omume?

⁵⁸ Nga ji nụ nye kwu i neezne ikpe zị n'apna,
gbalị ma ji nụ a mee udno n'apna, ọ bụla kpam,
ọ jọpnrnu ị nyee nye risi ikpe, nye risi ikpe
nyewhete i nye neelekọta ele ikelu, ọ túbna a n'oro
ikelu.

59 Me kanu i, i jowhuya pii tem i kwuhnata kpakara iwai ipne-aznu i jigwu.”

13

*Tuhnasna mkpoma hite nu
mmehie mōbu nwu enwu*

¹ Agwna ele zi nu pii kanu Jizosi nhne gbasiri ele Galili ele Paleti jiri onarna be gwasị n'ariohna be.

² Jizosi saru be, “Anu che nu ele Galili ka bu ele mmehie kakwo ele Galili berere kwnornu nu be taru awnūwhnu kpa?”

³ Me kanu anu, oza. Kovu okwolem ma anu tuhnasnarnu mkpoma, anu jonwu lele be.

⁴ Mōbu anu che nu nri nu badnu esato ele oro olu ke zi nu Saalom dnagburu, nu be bu ele ikpe marnu karu ele berere ele zi nu Jeruselem?

⁵ Me kanu anu, oza. Kovu o buru nu anu tuhnasnana mkpoma, anu jonwu lele be.”

Elulu isisi figi

⁶ Jizosi tnu be elulu ka, “Otu nwerukna kpasiri figi n'ekwu a, o zne noopio mkpuru n'olu a, kovu o whnuna mkpuru obula.

⁷ O kanu nye neelekwa ekwu figi wam, ‘Ka bu awha eto me naava hna noopio mkpuru n'olu isisi figi ka, kovu m za nowhnu mkpuru obula. Gbudna a! Ndaa ke o noolulu eli n'etekne?’

⁸ “O saru a, Nda-ai-kwu, ‘Gharu a otu awha berere, m joogwu eli gburugburu wusi a nsni anu.

⁹ O buru nu o minya mkpuru, o buru oma, kovu o buru nu o minyage mkpuru, i gbudna a.’ ”

*Jizosi gworu nriria
n'Obochi Ozukwa Inwe*

¹⁰ N'otu Ọbochi Ozukwa Inwe, Jizọsi zị neezni nhne n'oro ọgbako ele Ju,

¹¹ otu nwerinya zị nụ nrịria nri awha nụ ẹsato, ke kpayarụ nụ o gbewhu egbewhu, o nwée rikne gwuzoru kwem rịa rịa.

¹² Nga Jizọsi whnurnu a, o sukwu a, kanụ a, “Nwerinya, nrịria ị lalam.”

¹³ Ọ tųkwasi a aka a lawuru, ngangam, nwerinya wam gwuzoru kwem, znarnị Chiokike.

¹⁴ Kọvu ovu weru nye risi ọro ọgbako ele Ju ẹhni k'agida kwnornu nụ Jizọsi gwọru nrịria n'Ọbochi Ozukwa Inwe. Ọ kanụ ele badnụ wam, “A nwernu ọbochi isunu a ji nọornu ẹrnu, anụ va ma be gwọ anụ nrịria n'ọbochi ele ka, kọvu ọ bụo n'Ọbochi Ozukwa Inwe.”

¹⁵ Nyenwe aị sarụ a, “Anụ ele ruwhnu lawuru, anụ zá nọotoma ehni anụ mọbu iyinya anụ n'Ọbochi Ozukwa Inwe zne nyee a mini?”

¹⁶ Nwerinya ka ke bụ nnwọ rinya Ebereham nye Ekwensu knernụ eriri nri awha nụ ẹsato ka, ọ bụo ọma be tọma a eriri ka ma o nwernu ẹhni a n'Ọbochi Ozukwa Inwe?”

¹⁷ Nga o kwuru ka, iwhnerne tų kpakara ele noogwuzogidne a. Kọvu igbudu badnụ wam nwudnarnu kwnornu agida ẹrnu ndu-ẹhni ọ nọornu.

*Mkpuru mọsitadi
nụ nhne whu brẹdi*

(Mat 13:31-33; Mak 4:30-32)

¹⁸ Jizọsi sịkwa be, “Eli-eze Chiokike, o yiri lele kịni? Kịni bụ nhne me jeeji gbu esi a?”

¹⁹ Ọ nụ lele mkpuru isisi be kwu mọsitadi ke badnụ kpasiri n'ẹkwu a. O so, ghọ isisi ke rumu ọnunu oligwe nọornu alikwu nụ nkala a.”

20 Berere kwno, ọ kaa, “Ndaa nhne me jeeji sninu ẹli-eze Chiokike?”

21 Ọ nù lele nhne whù brẹdi ke nyerinya gweru gwasị n'agida ịkpa tem kpakara a whù.”

Ọnu-mgbo ke zị nwọronwo

(Mat 7:13,14,21-23)

22 Jizọsi neezne hi nù otu ẹli-ọhna dọ ẹli-ọhna berere neezni nhne kpa o neezne Jeruselem.

23 Otu badnù sịkwa a, “Nyenwe aị, okwole badnù ele nù ele bụ ele be jọoznohia?”

Jizọsi sarù be,

24 “Anù yisi ẹhni garù n'ọnu-mgbo ke zị nwọronwo, me kanù anù ezi ọka, agida ele badnù joopio ọ bna, kọvu be jéenwe rikne bna.

25 Nga nda kwu nwe ọro lizọru gbasni ọro, anù joogwuzo n'ederezi nooznu aka, naariasno, ‘Nda-ai-kwu, bikno, gbamanù aị ọro.’

“Ọ jaasa anù, ‘M máam ele anù bụ mọbu hne anù hi va.’

26 “Ige wam anù jaakaa, ‘A sno i ri wiri, nwọ nhne ọnwunwo, i znirni nhne n'ẹli aị.’

27 “Kọvu ọ jaasa anù, ‘M máam ele anù bụ mọbu hne anù hi va. Anù hi hne me zị whọga, anù ele aruru-ẹli.’

28 “Ọkwna ẹkwna nù ọta rụkwnurnu-ize jaazị nù pịi nga anù jọowhnu Ebereham, Aziki nù Jekọpu nù kpakara ele ọwhnurninya n'ẹli-eze Chiokike, kọvu anù bụru ele be chịhalaru n'ederezi.

29 Ele badnù jeehi n'ọbosi ẹhnam nù ọdidna ẹhnam, hi nù rugwu nù ọdidna va, dazịri ẹli n'iriri ke ẹli-eze Chiokike.

30 N'ezi ọka, agwna ele ipne-aznù jọobu ele be ọsno, agwna ele be ọsno jọobu ele ipne-aznù.”

*Jizọsi whnurnu
Jeruselem n'anya
(Mat 23:37-39)*

³¹ Ige wam agwna ele Farisi vakwnusiri Jizọsi kanu a, “Hi nu hna whoga, zne hne berere. Erudu pioga o gbu i.”

³² Jizọsi saru be, “Anu zne kanu edu wam, m jaachihala renwu ojo, gwọ masi ele nriria tna nu ekile, n'obochi ke eto, m joronzu ọnu m.

³³ Kpa o zi, m jeezneriri tna nu ekile nu obochi ke sno a, kwnornu nu o kwesile be gbu nye ọwhnurninya nu hne buo Jeruselem.

³⁴ “Chei! Jeruselem, Jeruselem, ji ke noogbu ele ọwhnurninya, ke ji akaworugwu ọọlo ele be ziyannu i. Mgba ele kpa me pioru o chikota ọnu i lele kpa enwerne ochichi neechikota ọnu a nu mkpururu aka nkwa a lawuru, ọnu i kwéle.

³⁵ Le, be nesigbasinu anu ọro anu ma o tobiri etekne. Me kanu anu, anu jowhnu m berere tem du nga anu jaakaa, ‘Chiokike gozi nye wam ke naava nu rehna Nyenwe ai.’ ”

14

Jizọsi zi n'oro nye Farisi

¹ O du otu Obochi Ozukwa Inwe, nga Jizọsi zi n'oro otu nye Farisi be marnu rehna a neeri wiri, ele badnu zi needne a.

² Otu nwerukna ochi a lawuru nu aka a zaru aza zi nu ruhnu a.

³ Jizọsi sikwa ele Farisi wam nu ele zni iwu, “O buru oma n'iwu o gwọ nriria n'Obochi Ozukwa Inwe, sọbu o buo oma?”

4 Kọvu be kpusnirni ọnu be. Jizọsi nwụgwu nwerukna wam n'aka gwọ a nrịria wam, zihala a.

5 Jizọsi sịkwa be, “Ọ bụru nụ i nwernu nnwọ rukna mọbu ehni ke dnabnarnu ọmi n'Ọbochi Ozukwa Inwe, anụ jéegwehĩa a n'Ọbochi Ozukwa Inwe?”

6 Ọ zá nhne be saru a.

*Badnu o gwedna ehni a ẹli
nu ovu oma*

7 Nga Jizọsi whnurnu kpa ele be sukwuru nọohoru risi ngadna be jaadazi, ọ tnu nu be elulu ka,

8 “Nga badnu ọbula sukwuru i ikwu iriri ọlulu nnwerne, i dazi nụ risi ngadna, kwnornu nụ nye nwernu igwugwu kakwo i nwernu rikne va.

9 Ọ bụru kpm, nye sukwuru anụ lawuru jaavakwnusi i, kanu i, ‘Nye nwerukna ka ngadna i.’ Ige wam i jeeji iwhnerne daziri nụ ngadna ke zi ẹli ẹli.

10 Kọvu nga be sukwuru i, daziri ẹli nụ ngadna ke zi ẹli ẹli. Nye wam ke sukwuru i jaavakwnusi i, kanu i, ‘Enyi m, zne nụ ngadna ke ka mma.’ Ige wam i jeenwe igwugwu nụ ruwhnu ele varu pi.

11 Kwnornu nụ be jeegwedna nye ọbula ke gwelizoru ehni a olu, nye ọbula ke gwednarnu ehni a ẹli, be jeegwelizo a.”

12 Jizọsi kanu nye wam sukwuru a, “Nga i siri wiri ọsisi mọbu ke anyasnu, i síkwu ele enyi i kpoi, nụ rumu nwene i mọbu ele ibne i ele eze, i mee kpm, be jeesi wiri sukwu kwno i, ige wam be kwulam ji ọgwu.

13 Kọvu nga i mernu iriri, sukwu ele mboni, nụ ele ọru, nụ ele mgworo nụ ele isni,

14 be j̄ogozo i. O b̄u n'ezi n̄u be nwéé rikne kw̄u ì ọgwo, k̄ovu Chiokike j̄ookwuhnata ì nga ele ọma jeehi n'ẹnwu liz̄o.”

Elulu okne iriri
(*Mat 22:1-10*)

15 Nga otu nye daz̄i neeri wiri n̄urnu a, ọ kan̄u Jiz̄osi, “Ọwa ọma z̄inu nye jeeri wiri n'ẹli-eze Chiokike.”

16 Jiz̄osi sar̄u a, “Otu nwerukna siri okne iriri sukwu aḡida ele badn̄u.

17 N'ige iriri wam, o zihala nye izi a, ọ kan̄u ele be sukwuru, ‘Vaa, be mekwolem kpakara nhne.’

18 “K̄ovu kpakara be n'otu bete n̄orio be ghar̄u be. Nye ke mb̄om kaa, ‘M z̄uru m ẹli ẹkwu, m jeezne lekwa a, bikno gwn̄usi m n'ele ì ghar̄uru.’

19 “Nye berere kaa, ‘M z̄uru m nri ehni be knek̄otaru ẹbo ẹbo, m neezne ọ t̄ule be, bikno gwn̄usi m n'ele ì ghar̄uru.’

20 “Nye berere kaa, ‘M l̄uru m nnwerne ikne, m j̄éenwe rikne va.’

21 “Nye izi wam hiehna kan̄u nda a kwu kpakara nhne ka. Ige wam ovu weru nda nwe ọro wam ẹhni, ọ kan̄u nye izi a, ‘Wara wara, zne n̄u ngeri apna n̄u kpakara apna ke ẹli-ọhna kwubnanya ele mboni, n̄u ele ọru n̄u ele isni n̄u ele mgw̄oro.’

22 “Nye izi wam zne, hiehna, kaa, ‘Nda-aì-kwu, m mene m nhne ì kar̄u me mee, k̄ovu oghere z̄i k̄oriri.’

23 “Nda a kwu kan̄u a, ‘Zne n'apna ma n̄u ẹkwu, kwnagidne ele badn̄u ma be bnanya, ma ele badn̄u jih̄ia n'oro m.’

24 Me kan̄u i, kpakara ele wam me sukwuru ikwu n̄u mb̄om, ọ zá otu badn̄u n̄u rime be ke jeeri iriri m.”

*Nhne nye sno apna Jizosi
jọowhnu*

(Mat 10:37,38)

²⁵ Agida ele badnu sno Jizosi neezne, o tuhnsana kanu be,

²⁶ “O buru nye obula vakwnusiri m, kovu o snone nda a nu nne a, nu nnwerne a, nu rumu a, nu rumu nne a rukna nu rumu nne a rinya irno, ma budnu ke a masi, o jobuli nye sno apna m.

²⁷ Nye obula ke vurule ogba a sno m, jobuli nye sno apna m.

²⁸ “Ndaa otu badnu n'esilawuru anu ke noopio o wu oro olu, o jeebe osno daziri eli gwnu nhne o jeegwe a, ma o nwernu iwai o jeeji wukwo a?

²⁹ Kwnornu nu o buru nu o wa eli, kovu o nwée rikne wukwo a, nye obula ke whnurru a jomu a rumu,

³⁰ kaa, ‘Nwerukna ka panizoru o wu oro, kovu o nwée rikne wukwo a.’

³¹ “Möbu ndaa eze ke neezne ogwnu megidne eze berere, ke jeebe osno daziri eli tule ma o nwernu rikne gweru nri pokwu ele ogwnu gwuzogidne nye chi nri pokwu lawuru megidne a?

³² O buru nu o nwée rikne, nga nye wam zi ikere, o jeezine ele izi rjo nhne udno.

³³ Kpam masi, o za nye obula nu rime anu ke jobu nye sno apna m, o buru nu o gharula kpakara nhne o nwernu.

Arua bnána iru

(Mat 5:13; Mak 9:50)

³⁴ “Arua buru oma, kovu o buru arua tuwuhu oso n'onu a, be jeeji kini mee a o so n'onu?

³⁵ Ọ búma ọma n'eli mọbu nụ mkpomkpo. Be jootuwihu a n'ederezi.

“Nye nwernu nsni o ji ọ nụ nhne, ọ nurnu.”

15

Elulu atnurnu whuru owhu (Mat 18:12-14)

¹ Ele ọna ntụ nụ ele mmehie gbakọru nọnu ikwu-ọnu Jizọsi.

² Kọvu ele Farisi nụ ele zni iwu ele Ju naatamu, be kaa, “Nwerukna ka nanabnanya ele mmehie, ya nụ be sno neeri wiri.”

³ Jizọsi tñnu be otu elulu,

⁴ “Ọ buru nụ otu badnụ n'esilawuru anụ nwernu otu riwihu atnurnu, otu kpawhu ọri. Ọ jáaghasa nri tolu nụ tolu ke gwnarnụ n'ọhia zne pio otu ke kpawhuru akpawhu tem o piohia a?

⁵ Nga o piohiaru a, ọ tükwasi a n'obe-aka a, nọnwudna.

⁶ Ọ la ọro sukwu ele enyi a nụ ele agbatibi a, kaa, ‘Anụ snornu m nwudna, nụ m piohiaru m atnurnu m ke kpawhuru ọri.’

⁷ Me kanụ anụ, ọ bu kpa snarnima jaazi n'oligwe nụ risi otu nye mmehie ke tuhnasarnu mkpoma, kakwo nri tolu badnụ nụ tolu ele ọma ke ọtuhnasna mkpoma zá mkpa.

Elulu mkpuru iwai whuru owhu

⁸ “Ọ buru nụ nyerinya nwernu nri mkpuru iwai, otu whunahọru a. Ọ jọomusi tọnji, za ọro a, piosi a rikne tem o piohia a.

⁹ Nga o piohjaru a, o sukwu ele enyi a nū ele agbatibi a, kaa, ‘Anū snornu m nwūdna, m piohjaru m iwai m me tuwhuru.’

¹⁰ Me kanū anū, ọ bụ kpa snarnīma jaazī nū ruwhnu ele enine izi Chiokike nū risi otu nye mmehie ke tūhnasnarnu mkpoma.”

Elulu nnwọ whuru owhu

¹¹ Jizōsi tñ kwno elulu berere, kaa, “Otu nwerukna nwernu rumu rukna lawuru.

¹² Ke matī kanū nda a, ‘Nda m, kesi m mkpe ke m.’ Nda a keme ekwnu a n'esilawuru be lawuru.

¹³ “Nga ọbochi ele nū ele whemernu, nnwọ ke matī chikota kpakara ekwnu a, lizọ, zne mba zī ikere, daziri pī lulukwo kpakara ekwnu a nū būdnu ọjọ.

¹⁴ Nga o mewhukworu kpakara nhne o nwernu, okne oknunyọ dnarnū n'eli wam, ọ bna nū mkpa.

¹⁵ O zne yisi ẹhni n'ernu n'aka otu nye ẹli wam, nye wam zizne a ọ znū ezni n'ohia.

¹⁶ Ọ masiri a o ri ọri ezni, kọvu ọ zá nye nyernu a.

¹⁷ “Nga anya dornu a nū risi, ọ kaa, ‘Kpakara ele nda m gornu ẹrnu nwernu wiri be ri, nootuwhu agwna a, kọvu m zī m hna nọnwu n'ogwnu wiri.

¹⁸ M jeelizọ, lahnakwnusi nda m, m jaakanū a, Nda m, m mehielem megidne oligwe ma jī.

¹⁹ M kwésile m be kwu m nnwọ ị berere, kọvu me bụru otu nū rime ele i gornu ẹrnu.’

²⁰ Ngam, o lizọ, znekwnusi nda a.

“Kọvu nga ọ zī hne zī ikere, nda a whnurnu a, dọnu a obirizi k'agida, gba ẹso kwnusi a, bnagidne a, snutu a ọnu.

21 “Nnwọ wam kanu nda a, ‘Nda m, m mehielee m megidne oligwe ma ji. M kwésile m be kwu m nnwọ i berere.’

22 “Kọvu nda a kanu ele izi a, ‘Wara wara, anu chiya iwo ke kakwo mma, anu wosi a, gbasị a ari mkpaka n'aka a, anu wosi a okoro-ochi n'ochi a.

23 Anu toya nnwọ ehni be znuru oznu gbu a, mee iriri ma a nwudna.

24 Kwnornu nu nnwọ m ka nwuru onwu, kovu o zi budnu, o whuru owu, be piohia a.’ Be bete nonwudna.

25 “Kpa nhne ka neeme, onarna a zi n'ekwu. Nga o vaduru oro ndundu nu eri nu eri be neetne,

26 o sukwu otu nye izi sika nhne be neeme.

27 O saru a, ‘Nwene i rukna hiehnarnu, nda i gbulem nnwọ ehni be znuru oznu, kwnornu nu o whuru a n'ehni siri rikne.’

28 “Ovu weru nwene a rukna ke soru a ehni k'agida, o kwéle o bna n'oro. Nda a vakwnusi a, riasno a.

29 O saru nda a, ‘Le, agida awha me zi nonunu i eru lele ohi, o za ige me mernu risi rikne nu nhne i nyernu n'iwu. Kovu i nyélele m otu nnwọ owu me nu ele enyi m ri.

30 Kovu nga nnwọ i ka ke mewhukworu kpakara ekwu i, ya nu ele rinya ewhere varu, i gbunu a nnwọ ehni be znuru oznu.’

31 “Nda a kanu a, ‘Nnwọ m, me nu ji zi ige dum, kpakara nhne me nwernu bu ke i.

32 A kwesiri o nwudna, kwnornu nu nwene i rukna ka nwuru onwu, kovu o zi budnu, o whuru owu, kovu be piohiaru a.’”

16

Elulu nye neelekota ekwnu

¹ Jizosi kanu ele sno apna a, “Otu nye eze nwernu nye neelekota ekwnu a, be kanu nye eze wam nu nye neelekota ekwnu a noolulu kpakara ekwnu a.

² O sukwu a, sikwa a, ‘Kini bu otnutnu ka me nonu gbasiri i? Vaa ma a piakota kpakara nhne i nonu, kwnornu nu i jeelekotama ekwnu m berere.’

³ “Nye neelekota wam kanu ehni a, ‘Kini bu nhne me jeeme? Nda m kwu neegweme m n'ernu. M nwée m iknernema me jeeji rnu ernu rikne, iwhnerne o bu nye orio notu m.

⁴ M maam nhne me jeeme, nga me whogaru n'ernu, ele badnu jeekweru me bnanya oro be.’

⁵ “O sukwu ele jigwu nda a kwu ogwo n'otu n'otu. O sikwa nye mbom, ‘I ji nda m kwu kini?’

⁶ “O kaa, ‘Otu riwhu obele mono.’

“Nye neelekota ekwnu wam kanu a, ‘Gweru okwukwo, daziri eli, gbasiri nri isne wara wara.’

⁷ “O sikwa nye ke ebo, ‘I ji nda m kwu iwai ele?’

“O kaa, ‘Otu pokwu otutu ikpa wheti.’

“O kanu a, ‘Gweru okwukwo gbasiri riwhu esato.’

⁸ “Nda kwu nye neelekota wam ke kparu agwa ojo znarni a, kwnornu nu o mernu lele nye nwernu echiche. Kwnornu nu rumu ke owa ka nwernu echiche o mee nhne gbasiri be kakwo rumu ke iwhne.

⁹ Me kanu anu, anu gweru ekwnu k'owa ka mee ele badnu enyi, nga ekwnu anu jookwome, be kweru anu bnanya n'oro kwó okwo.”

¹⁰ “Nye be kwesiri o kwnata mkpoma nu nhne mati, kwesiri be kwnata a mkpoma nu nhne hna

ezi. Nye bụ masị badnụ ojo nụ nhne matị bụ badnụ ojo nụ nhne hna ezi.

¹¹ O bụru nụ anụ bụo ele be kwnata mkpoma n'ekwnu k'owa, nyele jeenye anụ ezi ekwnu?

¹² O bụru nụ anụ bụo ele be kwnata mkpoma n'ekwnu nye berere, nyele jeenye anụ ekwnu ke aka anụ?

¹³ “O zá ohi ke nwernu rikne bụru ohi nda kwu lawuru. O bụru kpam, o joosno otu irno, whnụ ke berere n'anya. Mọbu o jọsobisinu otu k'agida, ledna ibne a anya. Anụ jọbuli ohi Chiokike nụ ohi ekwnu.”

Agwna ikwu-ọnu Jizọsi

(Mat 11:12,13; 5:31,32; Mak 10:11,12)

¹⁴ Nga ele Farisi ele whnurnu iwai n'anya nurnu ikwu-ọnu ka, be mụ Jizọsi rumu.

¹⁵ Jizọsi kanụ be, “Anụ bụ ele nọogwnu ẹhni anụ nụ anụ bụ ele oma nụ ruwhnu ele badnụ, kovu Chiokike magwụ mkpoma anụ. Nhne zị okne ọnu n'anya ele badnụ bụ nhne ruru ọru n'anya Chiokike.

¹⁶ “Nhne be nyernu n'iwu nụ ele ọwhnurninya zị tem Jọni, hite n'ige wam, be nọokpo okwo izi oma ẹli-eze Chiokike, nye ọbula neeyisi ẹhni ma ọ bna nụ rime a.

¹⁷ O zị ewheke nụ oligwe nụ ọwa jaagawhe kakwo otu nhne ke zikakworu matị n'iwu jaadna.

¹⁸ “Nye ọbula ke jaagba nnwerne a nnam, lụ nyerinya berere neeme ọyi, nyerukna ọbula ke luru nnwerne be gbarụ nnam neeme ọyi.

Nye eze nụ Lazarọsi

19 “Otu nye eze zị, ke noowo iwo odno odno nụ abọchna marnụ mma, wu bụdnu iriri kpakara ọbochi.

20 Otu nye mboni be dnanyịtaru n'ogodo ọnu-mgbo a, nye rẹwhna a bụ Lazarọsi, nye ọnya kpuru kpakara ẹhni.

21 Ọ nọogwnu a ma be nyee a rụvnuruvnu wiri ke hi n'ikpechi nye eze wam dna. Rụmu nkịta varụ naarasna ọnya a.

22 “Ige duru nụ nye ọrio wam nwurunu, ele enine izi vuru a zne hne Ebereham zị. Nye eze wam nwụ masiri, be lite a.

23 Nụ rime bẹkwnu ẹli rẹnwu hne ọ zị nọowhnuji anya, o le anya n'olu whnụ Ebereham nụ hne zị ikere nụ Lazarọsi zị n'akwankọ a.

24 Nye eze wam sukwu a, ‘Nda aị Ebereham, dọnu m obirizi, zizne Lazarọsi o rusi ọnu mkpaka a nụ mini mejị riro m, kwnornu nụ m nọowhnuji anya nụ rime bẹkwnu ka.’

25 “Kọvu Ebereham sarụ a, ‘Nnwọ m, chenwanya nụ nga ị zị bụdnu ị riru nhne ọma, kọvu Lazarọsi naahịaru nhne bụo ọma. Kịtna be naakasi a mkpọma, kọvu ị nọowhnuji anya.

26 Be gweme kpakara nhne ka, be gwuru otu olulu hna ezi n'iketa aị nụ anụ, ke kpayarụ ele noopio o hi nụ hna vakwnusi anụ jéenwe rikne, ọ zị masị nye nwernu rikne hi hne anụ zị vakwnusi aị.’

27 “Nye eze wam sarụ, ‘Bikno, nda, zizne Lazarọsi ọro nda m,

28 kwnornu nụ m nwernu rụmu nne rukna isne, ọ dọ be aka nụ nsni, ma be gharụ ọ va hne ọwhnuji anya ka.’

29 “Ebereham saru a, ‘Be nwernu Mozizi nu ele owhnurninya, be bnonu be nsni.’

30 “Nye eze wam karu, ‘Oza, nda Ebereham, o buru nu badnu hi n’enuw lizo znekwnusi be, be jootuhnasna mkpoma.’

31 “Ebereham kanu a, ‘O buru nu be jobnonu Mozizi nu ele owhnurninya nsni, be jootuhnasna mkpoma o bubedi nu badnu hiri n’enuw lizo.’ ”

17

*Mmehie, okwnata mkpoma
nu ernu*

(Mat 18:6,7,21,22; Mak 9:42)

1 Jizosi kanu ele sno apna a, “Nhne neeme ma badnu mee mmehie jaavariri, kovu awnhnuwhnu jaazinu nye o jeehi n’aka a va.

2 O jaakanu nye wam mma o buru nu be gweru okne rugwu ogwe-wiri nyasi a n’ili tubna n’osimini karu o mee ma otu nu rime ele ka zi mati mehie.

3 Anu ledu anyu nu nhne anu neeme.

“O buru nu nwene i rukna mmehie i, bigbo a, o buru nu o tuhnasna mkpoma a, gbarunu a.

4 O buru nu o mehieru i mgba esau n’obochi, tuhnasna masi mgba esau, kaa ‘M tuhnasnarnu m,’ gbarunu a.”

5 Ele sno apna a kanu Nyenwe ai, “Mejitenu ai okwnata mkpoma.”

6 Jizosi saru be, “O buru nu anu nwernu okwnata mkpoma lele mkpuru mositadi, anu jaakanu okne isisi ka, ‘Be whome i kpasu i n’esilawuru osimini,’ o jobnonu anu nsni.

7 “O buru nu otu badnu nu rime anu nwernu otu nye izi ke nonu ekwu a mabu noznu atnuru a,

nga o hiri ẹkwu hiehna, ọ jaakanu a, ‘Vaa daziri eli, ri wiri?’

⁸ Óza! Kọvu ọ jaakanu a, ‘Mesinu m wiri, woru iwo i, sete m me rikwo wiri, omekwo, i ri ke i.’

⁹ Be zá naakanu nye izi meka nu o mernu nhne be karu o mee.

¹⁰ Ọ bu kpa ọ zinu anu, nga anu mernu kpakara nhne be karu anu mee, anu kaa, ‘A bu ele izi etekne, a rnuru ẹrnu ai.’ ”

*Jizosi gworu nri
ele nchnichna*

¹¹ Nga Jizosi zi nu apna neezne Jeruselem, ọ naagawhe n'esilawuru Sameria nu Galili,

¹² kpa ọ naabna nu rime otu eli-ohna, nri ele rukna nchnichna kwnusiri a. Be gwuzoru nu hne zi ikere,

¹³ be gweru okne nkoli siwama, “Nda-ai-kwu, Jizosi, donu ai obirizi.”

¹⁴ Nga Jizosi whuru be, ọ kaa, “Anu zne gesi ele ariohna ehni anu.” Kpa be neezne, be gworu be nchnichna wam.

¹⁵ Nga otu nyenum nu rime be whuru nu be gwolam a, ọ laha, gweru okne nkoli naaja Chiokike.

¹⁶ Ọ dna n'eli n'ochi Jizosi tunu a mmamma. Nwerukna ka bu nye Sameria.

¹⁷ Jizosi sikwa a, “Be gwola nri badnu? Ndaa badnu tolu ele berere?”

¹⁸ Ọ zá nye varu ọ tunu Chiokike mmamma, okwolem nye izne ka?”

¹⁹ Jizosi kanu a, “Lizo, la, okwnata mkpoma i dɔhialam i.”

Ige ẹli-eze Chiokike
(Mat 24:23-28,37-41)

²⁰ Agwna ele Farisi sika Jizosi nga ige ẹli-eze Chiokike jaava. Jizosi saru be, “Eli-eze Chiokike jaava lele kpa ele badnu neele anya a.

²¹ O za nye jaakaa, ‘Le o zi hna,’ mabu ‘Piri,’ kwnornu nu ẹli-eze Chiokike zi nu rime anu.”

²² Ige wam Jizosi kanu ele sno apna a, “Ige vawa nga o jogwnu anu o whnu otu rime obochi ke Nnwọ ke Badnu, kovu anu jowhnu a.

²³ Ele badnu jaakanu anu, ‘Le, Nnwọ ke Badnu zi pii,’ mabu ‘O zi hna.’ Anu sno be zne.

²⁴ Lele kpa amuma oligwe nehi n’otu osotoma oligwe mukesi n’osotoma berere, bu kpa obochi ke Nnwọ ke Badnu jaazi.

²⁵ Kovu o jeeberu osno ta agida awnhnuhnu, ebiri ka jaju a.

²⁶ “Lele kpa o nu n’obochi Noa, o bu kpa o jonu n’obochi Nnwọ ke Badnu.

²⁷ Ele badnu zi neeri, nonwo, nolu nnwerne, nogbo nzi, du n’obochi Noa bnaznenu nu rime obo, mba-mini ẹli gbukwo kpakara be.

²⁸ “O bu masi kpam n’obochi Lotu, kpakara be zi neeri, nonwo, neere, nozu ahia, naakpa mkpuru, noowu o.

²⁹ Kovu n’obochi Lotu whogaru nu ẹli Sodom, Chiokike wudnarnu bkwu nu rugwu bkwu lele mini ozuzo, gbukwo kpakara be.

³⁰ “O bu kpa o jaazi n’obochi be jookpume Nnwọ ke Badnu.

³¹ N’obochi wam, nye obula ke zi n’olu oro a, o bna nu rime oro a zne kwahala nhne a, kpam masi, nye ke zi n’ekwu lagna aznu kwnornu nhne obula.

³² Anụ chenwanya nnwerne Lọtu.

³³ Nye ọbula ke noopio ọ znohia bụdnu a, jootuwihu a, nye nootuwihu bụdnu a, jọznohia a.

³⁴ Me kanụ anụ, n'abali wam, badnu lawuru jaadnanyi n'okpata, be gweru otu gharu ibne a.

³⁵ Ele rinya lawuru jaazi neegwe wiri, be gweru otu, gharu ibne a. [

³⁶ Ele rukna lawuru jaazi n'ekwu, be gweru otu ghasa ibne a.”]

³⁷ Ele sno apna a sikwa a, “Ndaa po, Nyenwe ai?”

Jizosi saru be, “Idele jaaziri hne ọbula iznu nwurnu onwu zi.”

18

Nwerinya nzi a nwurnu nu nye ikpe

¹ Jizosi tnu nu be otu elulu neezni be kpa be kpe okpukpe kpakara ige neegweme aka.

² O kaa, “Otu nye ikpe zi n'otu eli, nye za notu ogwnu Chiokike mọbu so badnu anya.

³ Otu nyerinya nzi a nwurnu zi masi n'eli wam, o neezne oro nye ikpe ka, naariasno a, ‘Bikno, kpenu m ikpe oma megidne nye neemegbu m.’

⁴ “O kwéle o yinu a aka gbu okwnu. Omekwo, o kanu ehni a, ‘O bu n'ezi nu m za m notu ogwnu Chiokike, mọbu so badnu anya.

⁵ Kovu kwnornu nu nwerinya ka nzi a nwurnu naakpakna m ehni, m jeekpenu a ikpe oma, o zi rikne gwu m kwnornu nu o naava ige ọbula.’ ”

⁶ Nyenwe ai kaa, “Anu bno nsni nhne nye ikpe ojo wam kwuru.

⁷ Chiokike, ọ jọoznohia ele ke a, ele ọ hōhiaru, bụ ele naakwnakwu a iwhnehnie nụ abalị? O jógbu ọkwnu ọ dọhia be.

⁸ Me kanụ anụ, ọ jọoznohia be wara wara. Kọvu nga Nnwọ ke Badnụ jaava, ọ jọowhnu ele kwesiri ọkwnata mkpọma n'ọwa?"

Elulu nye Farisi nụ nye ọna ntụ

⁹ Jizọsi tñunu ele kwnataru mkpọma n'imerne ọma be, kọvu ledna ele berere anya elulu ka.

¹⁰ “Ele rukna lawuru znernu Oro Nsọ Chiokike zne kpe okpukpe, otu nye Farisi nụ otu nye ọna ntụ.

¹¹ Nye Farisi gwuzoru ichne kpenu ẹhni a okpukpe, kaa, ‘Chiokike, meka nụ m búo m nye ọwho-anya, mọbu nye ojo, mọbu nye neeme ọyi lele ele berere. Meka nụ m búo m nye ojo lele nye ọna ntụ ka.

¹² M noovu ọnu mgba lawuru n'ikwezu, m nọokwu otu nụ nri nga kpakara nhne me nwernu.’

¹³ “Kọvu nye ọna ntụ wam gwuzoru nụ hne zị ikere, o nwée rikne gwelizọ a anya le oligwe, kọvu ọ kwa aka nụ mkpọma, o wute a, kaa, ‘Chiokike, dọnu m me nye mmehie obirizi.’ ”

¹⁴ Jizọsi kaa, “Me kanụ anụ, nye ọna ntụ ka nụ Chiokike mernu udno sụ ọ laru ọro a, ọ búo nye Farisi, kwnornu nụ be jeegwedna nye ọbula ke gwelizọru ẹhni a olu, nye ọbula ke gwednarnu ẹhni a ẹli, be jeegwelizọ a.”

*Jizọsi gọziri rụmu takiri
(Mat 19:13-15; Mak 10:13-16)*

15 Agwna ele badnu nookwuyanụ Jizọsi ụmu takiri be ma ọ kpatu be aka. Nga ele sno apna a whuru be, be bnanu be mbna.

16 Kọvu Jizọsi sukuru ụmu takiri vakwnusi a, kaa, “Anu gharu ụmu takiri ma be vakwnusi m, anu bnsni be, kwnornu nu eli-eze Chiokike bu ke ele nu kpa.

17 Me kanu anu ezi oka, nye obula ke jeejeru eli-eze Chiokike lele nnwo matị, ọ jaa bna nu rime a rịa rịa.”

Otu nye ochichi

(Mat 19:16-30; Mak 10:17-31)

18 Otu nye neechi ele Ju sikwaru Jizọsi, “Nye zinhne oma, kini bu nhne me jeeme ma m kehia m budnu kwó okwo?”

19 Jizọsi saru a, “Kini kpararu i noosukwu m nye oma? O za nye bu nye oma, okwolem otu badnu, bu Chiokike kpoi.

20 I maa m nhne be nyernu n'iwu, ‘I meko oyi, i gbuko badnu, i znuko buznu, i gbako akebe aghalaghalala, sobisinu nda i nu nne i.’ ”

21 Nye ochichi wam kaa, “M bitaru m kpakara nhne hite n'ige me bu wikoro.”

22 Nga Jizọsi uru nhne ka, ọ kaa, “I jeeme otu nhne kpoi. La, re kpakara nhne i nwernu, kesi ele mboni, i jeenwe ekwu n'oligwe, vaa, sno m.”

23 Nga nye ochichi wam uru ka, o wuteru a k'agida, kwnornu nu o nwernu ekwu k'agida.

24 Jizọsi le a anya, kaa, “O bu nhne raru ehni k'agida nu ele nwernu ekwu ọ bna n'eli-eze Chiokike.

25 N'ezi, ọ zīnu anọhia be kwu kameli ewheke ọ gawhe n'anya alanga karu ele nwernu ẹkwu ọ bna n'eli-eze Chiokike.”

26 Ele nurnu oka ka, sika, “Ndakwanu nye be jooznohia?”

27 Jizosi saru, “Nhne raru ẹni hne badnu zi, be meli kpakara nhne hne Chiokike zi.”

28 Pita kanu a, “Le, a sigbasiri kpakara nhne snornu i.”

29 Jizosi kanu be, “Me kanu anu ezi oka, ọ za nye obula ke sigbasiri oro, mọbu nnwerne, mọbu nwene, mọbu ele murnu a, mọbu rumu, kwnornu eli-eze Chiokike,

30 ke jaanahia karukwo n'ige ka, n'ige ke jaava, budnu kwó okwo.”

*Jizosi kwuru oka gbasiri
enwu a ke mgba eto*

(Mat 20:17-19; Mak 10:32-34)

31 Jizosi kwuru nri nu badnu lawuru wam, kanu be, “A neezne Jerusalem, kpakara nhne ele owhnurninya gbaru n'okwukwo gbasiri Nnwọ ke Badnu jeemezu.

32 Be jeegweru a nyewhete n'aka ele buo ele Ju. Be jeeme a nhne rumu, nyee a mkpari, gbu a onu mini,

33 pnia a nhne, gbu a. N'obochi k'eto, o jeehi n'enwu lizo.”

34 Ele sno apna a ghoyage kpakara nhne ka. Be kpusnirni oka ka n'anya be. Be ma risi nhne o nookwu.

*Jizosi gworu nye orio isni
(Mat 20:29-34; Mak 10:46-52)*

³⁵ Nga Jizọsi naavadu Jeriko, otu nye isni dazị nụ ngeri apna nọorio nhne.

³⁶ Nga ọ nūrnu agịda badnụ neewhe, ọ sịkwa be nhne neeme.

³⁷ Be kanụ a, “Jizọsi nye Nazareti neewhe hna.”

³⁸ O siwama lulo, “Jizọsi, Nnwọ Devidi, dọnu m obirizi.”

³⁹ Ele be Jizọsi ọsno bigbọru a, o kpusni ọnu a, kọvu, o siwama k'agịda, “Ji Nnwọ Devidi, dọnu m obirizi.”

⁴⁰ Jizọsi gwuzoru, kaa, be kwuyanụ a ya. Nga ọ varụ, Jizọsi sịkwa a.

⁴¹ “Kini bụ nhne i pioru me menu i?”

Nye isni wam kaa, “Nyenwe aị, mee ma m whnūrnu m ọsno.”

⁴² Jizọsi kanụ a, “Whnūrnu ọsno, ọkwnata mkpọma i gwọlam ji.”

⁴³ Ngangam, o bete ọ whnụ ọsno, snornu Jizọsi n'apna, naaznarni Chiokike. Kpakara ele whnūrnu a znarni Chiokike.

19

Jizọsi nụ Zakịyosi

¹ Jizọsi bnazne nụ rime Jeriko, neewhe n'esilawuru a.

² Otu nye risi ele ọna ntụ rewhna a bụ Zakịyosi zị pịi, ọ bụ nye baru aba.

³ O noopio kpa ọ jọowhnu Jizọsi, kọvu o nwée rikne kwnornu nụ ọ bụ nye zị ichichi n'esilawuru igbudu badnụ.

⁴ Ọ gba ẹso zne nụ ruwhnu, pne n'olu isisi sịkamo ma ọ whnụ Jizọsi nga o jeewhe nụ apna wam.

⁵ Nga Jizọsi duru nụ piyam, o le anya n'olu, kanụ a, “Zakịyosi, hiedna wara wara, kwnornu nụ m jaadazị n'oro ị tna.”

⁶ Zakịyosi mee wara wara hiedna, nabnanya a nụ mkpọma ọso n'ọnu.

⁷ Kpakara ele badnụ whnurnu a, be bete naatamu, kaa, “Nwerukna ka znernu ọ bụru nye izne n'oro nye mmehie.”

⁸ Zakịyosi lizọ kanụ Nyenwe aị, “Nyenwe aị, m jeekewa kpakara nhne me nwernu ẹli lawuru, kesi ele mboni, nye ọbula ke me ghogburu, m jọokwuhnata a ẹli ẹno.”

⁹ Jizọsi kanụ a, “Ọznohia varu n'oro ka tna, kwnornu nụ nwerukna ka bụ masị nnwọ Eberham.

¹⁰ Kwnornu nụ Nnwọ ke Badnụ varu o pio nụ ọ znọhia ele whuru owhu.”

Elulu nri mkpuru iwai

*be kwu mịnasi**

(Mat 25:14-30)

¹¹ Kpa be zị noobno nsni, Jizọsi zne nụ ruwhnu tñunu be otu elulu, kwnornu nụ ọ zị Jeruselem ndundu, ele badnụ wam naari nụ ẹli-eze Chiokike jọowhuya iwhe kịtna.

¹² Ọ kaa, “Otu nwerukna be marnu rẹwhna a znernu mba zị ikere ma be chni a eze sụ o hiehna ẹli a.

¹³ Hne o zne, o sukwu nri ele ọhi a, nyee be nri mkpuru iwai, kanụ be, ‘Anụ zụ ahia tem m hiehna.’

* **19:10** *mịnasi*: Jizọsi tñurnu elulu mkpuru iwai be kwu mịnasi. N'ige mbom, ọgwo ọnu ọbochi bụ otu mkpuru iwai etekne. Otu mịnasi hna lele otu riwhu mkpuru iwai.

14 “Kọvu ele ẹli wam snornu a irno, be zizne izi kaa, ‘A chọla nwerukna ka bụru eze aị.’ ”

15 “Be chni a eze, o hiehna. O sukwu ele ọhi a ele o nyernu ịwai ma ọ mahia mbnarna be nwehjaru nu ịwai o nyernu be.

16 “Nye ke mbom varu, kaa, ‘Nyenwe aị, mkpuru ịwai i nyernu m nwehjaru nri mkpuru ịwai mbnarna berere.’ ”

17 “Nyenwe a kanu a, ‘I mekwaru nkari, ọhi oma. Kwnornu nu i kwesiri be kwnata i mkpoma nu nhne matị, neechi nri mba.’ ”

18 “Nye ke ẹbo varu, kaa, ‘Nyenwe aị, mkpuru ịwai i nwehjaru mkpuru ịwai isne berere.’ ”

19 “Nyenwe a saru a, ‘Buru nye neelekota ẹli-ohna isne.’

20 “Nye ke ẹto varu kaa, ‘Nyenwe aị, le ịwai i, m knernu m ịwai i n'ikpe tugwatanu i ya.

21 Ognu i turu m, kwnornu nu i bu nye anya rikne. I neegweru nhne buo ke i, neegwe nhne n'ekwu hne i kpala mkpuru.’

22 “Nyenwe a saru, ‘M jeeji nhne hi n'onu i kpe i ikpe, ji ọhi ojo. I magwu nu m bu m nye anya rikne, neegweru nhne buo ke m, m neegwe nhne n'ekwu me kpala mkpuru.

23 Kini mernu i yisige ịwai m n'aka ele oro ịwai? Kpa me hiehnarnu, m znernu m anahoru ịwai m nu mbnarna a.’

24 “O kanu ele gwuzo ndundu, ‘Anu nahia a ịwai ki nyega nye wam ke nwernu nri.’

25 “Be kanu a, ‘Nda-aị-kwu, o nwernu nri.’

26 “O saru be, ‘Me kanu anu, nye obula ke nwernu be jeenye a, o nwehnasiru, kovu nye ke nwée, be jaanahoru a o bubedi ke o nwernu.

27 Kịtna, ele irno m ele kwége me buru eze be, anụ kwuya be hna gbumekwo kpakara be nụ ruwhnu m.’ ”

Jizọsi bnaznenu

Jeruselem

(Mat 21:1-11; Mak 11:1-11; Jọn 12:12-19)

28 Nga Jizọsi kwukworu ọka ka, o beru be ọsno neezne Jeruselem.

29 Nga ọ vaduru Bẹtifagi nụ Bẹtani nụ Rugwu Olivu o zizne ele sno apna a lawuru, kanụ be,

30 “Anụ zne nụ mgbu matị ke zị nụ ruwhnu anụ, kpa anụ naabna, anụ jọowhnu otu nnwọ ịyinya be kpogwu pịi, ke ọ zá nye daziri n'olu a, anụ toma a, toya hna.

31 Ọ buru nụ badnụ ọbula sịkwa anụ, ‘Kịni mernu anụ ọotoma a,’ anụ kanụ a, ‘Ọ zị Nyenwe aị mkpa.’ ”

32 Ele o dusiri zne whnụ lele kpa Jizọsi kanụ be.

33 Kpa be ọotoma nnwọ ịyinya wam, ele nwe a sịkwa be, “Kịni mernu anụ ọotoma nnwọ ịyinya wam?”

34 Be saru be, “Ọ zị Nyenwe aị mkpa.”

35 Be toyanu a Jizọsi, wụkwasi iwo be n'olu a, dazịta Jizọsi n'olu a.

36 Kpa Jizọsi neezne, ele badnụ naagbasa iwo be n'apna.

37 Nga ọ vaduru hne apna larụ Rugwu Olivu, igbudu badnụ ele sno apna a bete ọnonwudna, ọotunu Chiokike mmamma n'okne nkọli kwnornu agịda ọrnu ndu-ẹhni be whnuru.

38 Be naakaa,
“Chiokike gọzi eze

ke naava nụ rẹwhna Nyenwe aị,

Udno n'oligwe,

ọznarni zịnu Chiokike nụ hne kakwo n'olu.”

³⁹ Agwna ele Farisi ele sno igbudu badnụ wam kanụ Jizọsi, “Nye-zni-nhne, bigbọ ele sno apna ị ma be kpusni ọnu.”

⁴⁰ Jizọsi sarụ be, “Me kanụ anụ, ọ bụru nụ ele ka kpusni ọnu be, akaworugwu ele ka jeesi lụlo.”

Jizọsi kwnanụ

Jeruselem ẹkwna

⁴¹ Jizọsi vadu Jeruselem ndundu, whnụ a, kwnanụ a ẹkwna.

⁴² Ọ kaa, “Ọ bụru nụ ị mahiaru ọbochi tna nhne jeegweyanụ anụ udno, kọvu anya anụ kpuru isni.

⁴³ Ọbochi vawa nga ele irno anụ jaadazigidne anụ, gbagidne anụ n'apna ọbula.

⁴⁴ Be jọozopia anụ nụ rụmu takiri anụ, be joolulu ẹli ka nụ ele wu nụ rime a, be jéesigbasi otu akaworugwu n'olu ibne a hna, kwnornu nụ anụ máa ige Chiokike varụ ọ znọhia anụ.”

Nhne Jizọsi mernu

n'Oro Nsọ Chiokike

(Mat 21:12-17; Mak 11:15-19; Jọn 2:13-22)

⁴⁵ Jizọsi bnazne Oro Nsọ Chiokike, chihala ele neere ahia pịi.

⁴⁶ Ọ kanụ be, “Be gbarụ a n'ọkwukwo nsọ, kaa, ‘Oro m jọobu ọro okpukpe,’ kọvu anụ mernu a ọ bụru ọbna ele buznu.”

⁴⁷ Jizọsi zị neezni nhne kpakara ọbochi n'Oro Nsọ Chiokike. Ele risi ariọhna nụ ele zni iwu ele Ju nụ ele okno badnụ Izireli needne kpa be joogbu a.

⁴⁸ Kọvu be máa nhne be jeeme, kwnornu nụ kpakara ele berere zị kọriri noobno nsni nụ nhne o nookwu.

20

Rikne Jizosi

(Mat 21:23-27; Mak 11:27-33)

¹ O dụ otu ọbochi nga Jizosi zị n'Oro Nso Chiokike neezni izi oma, ele risi ariohna nụ ele zni iwu ele Ju, be nụ ele okno badnụ Izireli varụ.

² Be kanụ a, “Kanụ aị rẹwhna rikne i ji neeme kpakara nhne ka. Nyele nyernu i rikne ka?”

³ Jizosi sarụ be, “M jaasikwa anụ otu ajji masị, anụ kanụ m,

⁴ ọwu mini Jọni, o hiri n'oligwe mọbu n'aka badnụ va?”

⁵ Be kwu a n'esilawuru be, kaa, “Ọ bụru nụ a kaa, ‘O hiri n'oligwe,’ ọ jaasikwa aị, ‘Kini mernu anụ kwéle a?’ ”

⁶ “Kọvu a kaa nụ o hi n'aka badnụ, kpakara ele badnụ ka jootugbu aị akaworugwu, kwnornu nụ be kweru nụ Jọni bụ nye ọwhnurninya.”

⁷ Be sarụ a, “A máa hne o hi va.”

⁸ Jizosi kanụ be, “M jáaka masinu anụ rẹwhna rikne me ji neeme kpakara nhne ka.”

Elulu ele ọrnu ọkwu vaini

(Mat 21:33-46; Mak 12:1-12)

⁹ Jizosi tñunu ele badnụ elulu ka, “Otu nyerukna kparụ vaini, gweru ọkwu wam yisi n'aka ele jeelekota a, whọga gbu ọkwu.”

¹⁰ Nga ige ọ ghọ mkpuru duru, o zizne otu nye izi o znekwnusi ele ọrnu ọkwu wam ma be nyee a

agwna mkpuru vaɪni. Kɔvu ele ɛrnu ɛkwu wam pɲia a nhne, zila a n'aka etekne.

¹¹ O zizne kwno nye izi berere, ele ɛrnu ɛkwu wam li a nhne, kpaɲi a iwhnerne, zila a n'aka etekne.

¹² O zizne kwno nye izi ke ɛto, be mekasi a nhne, tuwhu a n'ederezi.

¹³ “Ige wam nye nwe ɛkwu vaɪni wam karu, ‘Ndaa nhne me jeeme? M jeezizne nnwo m me whnuru n'anya, eleghi anya be joso a anya.’

¹⁴ “Kɔvu nga ele ɛrnu ɛkwu wam whnuru a, be kanu ɛhni be, ‘Ka bu nye jeeri mkpe nye nwe ɛkwu ka, anu va ma a gbu a, a jeekeri mkpe a.’

¹⁵ Be tuwhu a n'aznu ɛkwu wam gbu a.

“Kini bu nhne nye nwe ɛkwu wam jeeme ele ojo wam?”

¹⁶ O jaava gbumekwo ele ɛrnu ɛkwu ojo wam, gweru ɛkwu wam nyewhete n'aka ele berere.”

Nga ele badnu wam nuru oka ka, be kaa, “Chiokike kwé.”

¹⁷ Jizosi le be anya, sika be, “Kini bu risi nhne be gbaru n'okwukwo nsɔ?”

‘Akaworugwu ke ele noowu oro juru

kiyam gholam risi nsukala oro.’

¹⁸ Nye obula ke jaadnakwasɪ akaworugwu ka, jaagbawa ibekala ibekala, kovu nye obula ke akaworugwu ka jaadnakwasɪ, o jeegweri a lele retnu.”

¹⁹ Ele zni iwu ele Ju nu ele risi arɔhna pio kpa be jonwugwu Jizosi ngangam, kwnornu nu be magwu nu o tnu be elulu ka. Kovu be notu ogwnu ele badnu.

Otu ntu-eli

(Mat 22:15-22; Mak 12:3-17)

20 Be zizne ele naadna ndịdna ele mernu lele nụ be bụ ele ezi ọka. Be noopiọ kpa be jeeji nwụgwu Jizọsi hite n'ikwu-ọnu a ma be gweru a nyewhete n'aka nye ọchichi.

21 Be sịkwa Jizọsi, “Nye-zni-nhne, a magwụ nụ i kwu ezi ọka neezni nhne kwesiri, ị zá neele badnụ anya nụ ruwhnu, kọvu i neezni apna Chiokike n'ezi ọka.

22 Ọ bụru ọma a tū ntū nyee Siza sọbu ọ búo ọma?”

23 Jizọsi whnuru aghigho ke mkpọma be, ọ kanụ be,

24 “Anụ gesi m otu mkpuru ịwai. Nyele nwe ruwhnu ka nū nhne be gbakwasiri n'olu a?”

25 Be sarụ a, “Siza nwe.”

Jizọsi kanụ be, “Anụ nyee Siza nhne ke Siza, nyee masi Chiokike nhne ke Chiokike.”

26 Be nwée nhne be jeeji nwụgwu a hite n'ikwu-ọnu o kwuru nū ruwhnu ọhna. Ọsisa ọ sarụ be jiri be anya, be daziri bii.

*Ajiji gbasiri olizọ n'enwu
(Mat 22:23-33; Mak 12:18-27)*

27 Agwna ele Sadusi, ka bụ ele karụ nū olizọ n'enwu zila, vakwnusiri Jizọsi, sịkwa a ajiji,

28 “Nye-zni-nhne, Mozizi gbarụ n'okwukwo iwu nyee aị, ‘Ọ bụru nū nyerukna nwurnu sịgbasi nnwerne a, hne be nwée rụmu, nwene a rukna jooluru nnwerne nwene a wam mụhianu nwene a rukna rụmu.’

29 Rụmu nne ẹsau nū aị zị, ke mbom luru nnwerne, nwuma hne o nwée nnwọ.

30 Nye ke ẹbo luru a,

³¹ nye ke ẹto lụ a, otu aka wam kpa rụmu nne ẹsau wam luru nwerinya wam, kpakara be nwée nnwọ, be nwukwo.

³² N'ipne-aznụ nwerinya wam nwụ masị.

³³ Kịtna, n'ọbochi olizọ n'ẹnwu, nwerinya wam jọbu nnwerne nyele n'esilawuru be, kwnornu nụ be ẹsau luru a?"

³⁴ Jizọsi saru be, "Ele badnụ k'owa ka nọlu nnwerne, neekesi nzi.

³⁵ Kọvu ele kwesiri o kehia igwe n'olizọ n'ẹnwu ma be zị bụdnu n'ige ke jaava, be lụ nnwerne, be gbó nzi.

³⁶ Be jọonwu ẹnwu berere, kwnornu nụ be nụ lele ele enine izi. Be bụ rụmu Chiokike kwnornu nụ be hiri n'ẹnwu lizọ.

³⁷ Kọvu Mozizi neegesi nụ ele nwurnu ọnwu jeehi n'ẹnwu lizọ, hite nụ nhne ọ gbaru n'okwukwo gbasiri isisi matị wam neerne bekwnu. O sukwuru Nyenwe aị 'Chiokike ke Eberham, Chiokike ke Aziki, nụ Chiokike ke Jekọpu.'

³⁸ Chiokike bụ Chiokike ke ele zị bụ bụdnu, ọ búo ke ele nwurnu ọnwu, kpakara ele badnụ zị bụdnu n'anya Chiokike."

³⁹ Agwna ele zni iwu ele Ju karu, "Nye-zni-nhne, i sakwaru nkari."

⁴⁰ O zima nye nwernu rikne sika a ajiji berere.

Karaisi bụ nnwọ nyele?

(Mat 22:41-46; Mak 12:35-37)

⁴¹ Jizọsi kanu be, "Ndaa kpa be naakaa nụ Karaisi bụ Nnwọ Devidi?"

⁴² Kwnornu nụ Devidi n'iwuru a kwuru n'okwukwo Eri Oma, 'Nyenwe aị kannu Nyenwe m,

Daziri ẹli n'akarikwnunga m
⁴³ tem dụ nga me jaabita ele irno i
 lele nhne i jootukwasi ochi i lawuru.
⁴⁴ Devidi sukwuru a 'Nyenwe m,' ndaa kpa o jeeji
 buru kwno nnwo a?"

*Anu zeru ele zni iwu
 ele Ju*

(Mat 23:1-36; Mak 12:38-40; Luk 11:37-54)

⁴⁵ Kpa kpakara ele badnu wam zi noobno nsnj,
 Jizosi kanu ele sno apna a,

⁴⁶ "Anu neeze ele zni iwu ele Ju. O naamasij
 be o wo awura ogologo naagaghari, o naamasij be
 ele badnu neebekwu be ikwu n'ahia, be nohoru
 risi ngadna n'oro ogbako ele Ju, ma ngadna kakwo
 mma n'ogbako iriri anu.

⁴⁷ Be bu ele neeridna oro ele rinya nzi be
 nwurnu, neekpe ogologo okpukpe ma ele badnu
 whurnu be. Be jaata awhnuwhnu ke kakwo."

21

*Nkesi nwerinya
 nzi a nwurnu*

(Mak 12:41-44)

¹ Jizosi leru anya whnu ele eze notusi nhne
 nkesi be nu hne be notusi iwai n'Oro Nso Chiokike.

² O whnu otu womboni nzi a nwurnu hne o
 notusi mkpuru iwai matj lawuru.

³ Jizosi kaa, "Me kanu anu ezi oka, nwerinya ka
 bu womboni nzi a nwurnu tusiri karukwo kpakara
 ele notusi iwai.

⁴ Kpakara ele badnụ ka masiri aka n'agida ẹkwu be nwernu gwebọru tūsi, kọvu nwerinya mboni ka tūkparu kpakara nhne o nwernu.”

Be joolulu Oro Nso

Chiokike

(Mat 24:1,2; Mak 13:1-2)

⁵ Agwna ele sno apna a nookwu, naajakiri Oro Nso Chiokike nụ akaworugwu be jiri a wu mma, ya nụ nkesi be jiri chọ Oro Nso Chiokike mma. Kọvu Jizọsi kaa,

⁶ “Kpakara nhne anụ nọowhnu, ige vawa nga otu akaworugwu jógwuzo n'olu ibne a, be jaakw-nadna kpakara be n'ẹli.”

Mmekpẹhni nụ

Ọkpakna ẹhni

(Mat 24:3-14; Mak 13:3-13)

⁷ Be sịkwa a, “Nye-zni-nhne, ndaa nga nhne ka jọobu? Kini jọobu nhne jeegesi nga nhne ka jeeme?”

⁸ Jizọsi sarụ be, “Anya dū anụ ẹli, anụ kwé be duhie anụ. Agida ele badnụ jaava nụ rẹwhna m, naakaa, ‘Ọ bụ mawa, ige valẹm,’ kọvu anụ snó be.

⁹ Nga anụ jọonu ọtnutnu ọgwu nụ omegidne, ogwu tūko anụ. Kpakara nhne ka jeebe ọsno mee, kọvu okwukwo nhne yóoduge.”

¹⁰ Ọ kanụ be, “Mba jeelizo megidne mba, ẹli-eze jeelizo megidne ẹli-eze.”

¹¹ Okne ẹli otne enye jaazi nụ hne zị ichne ichne, ọkwnunyo nụ nriria ojo jaazi nụ hne zị ichne ichne. Nhne zị ogwu nụ okne nhne elekema jeehi n'oligwe va.

¹² “Kọvu sụ kpakara nhne ka mee, be jọonwugwu anụ, kpakna anụ ẹhni, gweru anụ nyee n'aka ele

ikpe be kpe anụ ikpe n'oro ogbako ele Ju, be yisi anụ n'oro ikelu. Anụ joogwuzo nụ ruwhnu ele eze nụ ele ochichi kwnornu nụ rẹwhna m.

¹³ Ka jọobu oghere anụ jeeji gba akebne izi oma.

¹⁴ Kọvu anụ bėru osno rıgbu ẹhni anụ kpa anụ jeeji gọru ọnu anụ.

¹⁵ Kwnornu nụ m jeeyisi oka nụ akoniche ke ele irno anụ jėenwe rikne gwuzogidne mọbu megbu anụ.

¹⁶ Ele murnu anụ jeegweru anụ nyewhete, rumu nne anụ nụ rumu nwene nụ ele enyi, be joogbu agwna anụ.

¹⁷ Kpakara ele badnụ joosno anụ irno kwnornu nụ mē.

¹⁸ Kọvu otu rukeri-ize ke risi anụ jáadna n'eli mọbu whu etekne.

¹⁹ Anụ gwuzosi rikne ma anụ znọhia budnu anụ.

Be joolulu Jeruselem

(Mat 24:15-21; Mak 13:14-19)

²⁰ “Nga anụ jọowhnu ele ogwnu ele irno gbarụ Jeruselem ngaramanga, anụ mahia n'olulu a zị ndundu.

²¹ Ige wam ele zị nụ Judiya gbazne n'olu rugwu, ele zị n'eli-ohna whoga, ele zị n'ekwu be lánna nụ rime eli-ohna.

²² Kwnornu nụ ka bụ ige o ta awhnụwhnu ma kpakara nhne be gbarụ n'okwukwo nsọ mezu.

²³ Awhnụwhnu jaazinu ele rinya zị rime nụ ele neechi nnwọ rẹma n'ige wam. Okne awhnụwhnu jaadnakwasị eli ka, Chiokike jọonwudna ovu owe ẹhni a megidne ele badnụ ka.

²⁴ Be jeegweru ama-ogwnu gbu agwna badnu, be joodoru ele berere lele ele ikelu zne kpakara mba. Ele buo ele Ju joozodna Jeruselem tem ige be zu.

Nnwọ ke Badnu vawa

(Mat 24:29-31; Mak 13:24-27)

²⁵ “Nhne elekema jaazi n'ehnam nu enwa nu mbọ. N'owa mkpoma ọla mini jaazi n'esilawuru kpakara mba, be jootu ogwnu abaka-mini nu ruwhere osimini.

²⁶ Ele badnu jootubo kwnornu ogwnu nu nhne be noowhnu jeeme n'owa, kwnornu nu kpakara iknernema ke oligwe jooohnio ohnio.

²⁷ Ige wam be jowhnu Nnwọ ke Badnu hne ọ naava n'erumeru k'oligwe, n'iknernema nu okne igwugwu.

²⁸ Nga kpakara nhne ka beteru neeme, anu lizo, gwelizo risi anu olu kwnornu nu ige oznohia anu zi ndundu.”

*Muhia nhne hite n'isisi
be kwu figi*

(Mat 24:32-35; Mak 13:28-31)

²⁹ Jizosi tnu nu be elulu ka, “Anu le isisi figi nu kpakara isisi berere.

³⁰ Nga anu noowhnu nu be nooruhia okwukwo budnu, anu mahia nu nduru-mini zi ndundu.

³¹ Kpam masi, nga anu jowhnu kpakara nhne ka neeme, anu mahia nu eli-eze Chiokike zi ndundu.

³² “Me kanu anu ezi oka, ebiri ka jeeuwe su kpakara nhne ka mee.

³³ Oligwe nu ọwa jaagawhe, kovu ikwu-onu m jaagawhe ria ria.

Ọdo aka nu nsni

³⁴ “Anya dū anụ ẹli, anụ kwé okne nhne oriri nụ nhne ọnwunwo nụ ọriri ke bụdnu ka, jihia mkpoma anụ, ke jeeme ọbochi wam vakwnusi anụ nụ nga anụ tuge anya a.

³⁵ Kwnornu nụ ọ jaavakwnusi kpakara ele zi n'owa lele mbita be sninnu anohia.

³⁶ Anụ neese nse ige ọbula, anụ kpe okpukpe ma anụ nwe rikne gbanahoru kpakara nhne ka jeeme, nụ o gwuzo nụ ruwhnu Nnwọ ke Badnu.”

³⁷ Jizosi zi neezni nhne kpakara ọbochi n'Oro Nso Chiokike, n'ige ogbednachi ọ whoga zne Rugwu Olivu zukwaru inwe nụ ọ dnanyi tem chi bo.

³⁸ Kpakara ele badnu neezne Oro Nso Chiokike n'onu osisi ma be nurnu nhne o neezni.

22

Be gbaru iznuznu

o gbu Jizosi

(Mat 26:1-5; Mak 14:1,2; Jon 11:45-53)

¹ Ige Iriri Brēdi Whuge Owhu ke be kwu Ogawhe zi ndundu.

² Ele risi ariohna nụ ele zni iwu ele Ju noopio oghere be jeeji gbu Jizosi, kpa be notu ogwnu ele badnu.

Judasị kweruru

o re Jizosi

(Mat 26:14-16; Mak 14:10,11)

³ Ekwensu bna nụ rime Judasị nye be kwu Isikarioti, nye bu otu nụ rime ele sno apna a nri nụ ẹbo wam.

⁴ Judasi znekwnusi ele risi ariohna nū ele risi ele neese Ọro Nsọ Chiokike, gba iznuznu kpa o jeenye be Jizosi.

⁵ Ovu sọru be n'ọnu, be kwe o nyee a iwai.

⁶ Judasi kweru, o noopio kpa o jeenwe oghere o gweru Jizosi nyee be nga ele badnū máa.

Be jikneru o ri

Iriri Ọgawhe

(Mat 26:17-25; Mak 14:12-21; Jọn 13:21-30)

⁷ Ọ dū n'ọbochi ke Iriri Brẹdi Whúge Ọwhu, nga be naakwa ariohna atnurnu Ọgawhe.

⁸ Jizosi zizne Pita nū Jọni, “Anū zne bıkwatanu aị Iriri Ọgawhe.”

⁹ Be sịkwa a, “Ndaa hne i pioru a bıkwata a?”

¹⁰ Jizosi kanū be, “Kpa anū naabna n'ẹli ka, anū jọowhnu otu nwerukna vugwu idudu mini, anū snornu a bna n'ọro ke ọ jaabna.

¹¹ Anū kanū nyenwe ọro wam, ‘Nye-zni-nhne kaa a sịkwa ị, Ndaa ọro ele izne hne me nū ele sno apna m jeeri Iriri Ọgawhe?’

¹² O jeegesi anū otu ọnu-ọro zị rude n'ọro olu, be mekwatarū, anū mekwata kpakara nhne.”

¹³ Be zne whnū kpakara nhne lele kpa Jizosi kannū be. Be mekwata Iriri Ọgawhe.

Wiri Anyasnu Nyenwe aị

(Mat 26:26-30; Mak 14:22-26; 1 Kọr 11:23-25)

¹⁴ Nga ige dūru, Jizosi nū ele izi a daziri neeri wiri.

¹⁵ Ọ kanū be, “N'ezi ọ gwnusiri m rikne me nū anū rikọ Iriri Ọgawhe ka sị me ta awhnūwhnu.

¹⁶ Kwnornu me kanū anū, m jéeri kwno a berere tem o mezu n'ige ẹli-eze Chiokike.”

17 Jizọsi gweru okiko, tūnu Chiokike mmamma, kaa, “Anụ gweru ka, keme n'esilawuru anụ.

18 Kwnornu me kanụ anụ, m jọnwoma manya hi n'isisi vaini whuya rịa rịa tem ẹli-eze Chiokike va.”

19 O gweru brẹdi, tūnu Chiokike mmamma, nyawama a, nyee be, kaa, “Ka bụ anọ-ẹhni m me nyernu kwnornu anụ, anụ neeme ka neechenwanya m.”

20 Kpam masi, nga wiri anyasnu wheru, o gweru okiko, kaa, “Okiko ka bụ ọgba-njọ-ẹhni ikne ke ọvnarna m, ke me wusiri kwnornu anụ.

21 Kọvu anụ le, nye neere m nụ me dazigwu n'ikpechi neeri wiri.

22 Nnwọ ke Badnụ jaala lele kpa Chiokike kpebiri a, kọvu awhnụwhnu jaazinu nyerukna wam be jeehi n'aka a re Nnwọ ke Badnụ.”

23 Be nẹsikwarita ẹhni be nye jeeme nhne ka.

Nye kakwo ibne a

24 Ele sno apna a bete nọdogbuta nye kakwo n'esilawuru be.

25 Jizọsi kanụ be, “Ele eze ele búo ele Ju nẹchi ele ke be n'aka rikne, ele nwernu rikne hne be zị kaa nụ be bụ enyi ele badnụ.

26 Kọvu o kwésile ọ zị kpam n'esilawuru anụ. Nye kakwo ibne a n'esilawuru anụ jọonu lele watakiri, nye noodu anụ lele nye izi.

27 Kwnornu nyele kakwo, nye neeri wiri n'ikpechi sọbu nye neezne izi? Ọ bụ nye dazị ẹli neeri wiri. Kọvu m zị m n'esilawuru anụ lele nye izi.

28 “Anụ dazigidnernu m n'ọrnurna m.

²⁹ M jeenye anụ rikne ọ chị ẹli-eze lele kpa Nda m nyernu m,

³⁰ ma anụ snornu m ri wiri, nwọ masị nụ ẹli-eze m, daziri nụ ngadna eze neekpe ẹbnurnu nri nụ ẹbo ke Izireli ikpe.

*Jizọsi karu nụ Pita
jọogonahoru a*

(Mat 26:31-35; Mak 14:27-31; Jọn 13:36-38)

³¹ “Saịmoni, Saịmoni, le, Ekwensu rioru ọ yọ ị lele kpa be yọ ịkpa.

³² Kọvu m kpennu m ịi okpukpe, Saịmoni, ma ọkwnata mkpọma ị ziri kwem. Nga ị tũhnasarnu, kwnagidne rụmu nda ị.”

³³ Kọvu Pita saru, “Nyenwe aị, m jiknernu m o sno i zne ikelu mọbu nwuma.”

³⁴ Jizọsi saru a, “Pita, me kanu ị, sụ okne ọchichi kwna ẹkwna tna, ị jọogonahoru m mgba ẹto.”

*Rẹkpa matị, rẹkpa nụ
ama-ogwnu*

³⁵ Jizọsi sịkwa be, “Nga me zihalaru anụ, anụ jile rẹkpa ịwai, mọbu rẹkpa, mọbu okoro-ọchi, o nwernu nhne kọru anụ?”

Be saru a, “Ọ zá nhne kọru aị.”

³⁶ O kanu be, “Kọvu kịtna, nye nwernu rẹkpa ịwai gweru a, nye nwernu rẹkpa berere, gweru a, ọ buru nụ i nwée ama-ogwnu, re iwo olu ị, zuru otu.

³⁷ Kwnornu nụ be gbaru a n'okwukwo nsọ, ‘Be gwnukotaru ya nụ ele mmehie,’ be jeemezu nhne ka. Owe! Nhne be gbaru gbasiri m jeemezu.”

³⁸ Ele sno apna a kaa, “Nyenwe aị, le ama-ogwnu lawuru.”

Jizọsi kanu be, “O joozu.”

*Jizọsi kperu okpukpe
nụ Rugwu Olivu*

(Mat 26:36-46; Mak 14:32-42)

³⁹ Jizọsi whọga zne nụ Rugwu Olivu lele kpa o mesi, ele sno apna a snornu a.

⁴⁰ Nga ọ vaduru pịi, ọ kanụ be, “Anụ kpe okpukpe ọ zị anụ dnabna nụ rime ọrnurna.”

⁴¹ Ọ whọga zne nụ ruwhnu matị, gbu mpnerne ọchi n'eli kpe okpukpe, kaa,

⁴² “Nda m, ọ bụru nụ ọ masịri i, gwemenu m okiko awhnụwhnu ka, kọvu ọ bụo nhne me pioru, kọvu nhne i pioru.”

⁴³ Enine izi hi n'oligwe varụ gba inwe.

⁴⁴ Hite n'igbugbu, o kpe okpukpe k'ezi, ruhara barụ a nụ lele okne ọkpurukpu ọvnarna naadnasa n'eli.

⁴⁵ Nga o kpe kworu okpukpe, ọ lahnakwnusi ele sno apna a, whnụ nụ be neezni anyarna hite nụ nhne igbugbu nụ rikne gwuru be.

⁴⁶ Ọ sịkwa be, “Kini mernu anụ neezni anyarna? Anụ lizọ kpe okpukpe ọ zị anụ dnabna nụ rime ọrnurna.”

Be nwudnernu Jizọsi

(Mat 26:47-56; Mak 14:43-50; Jọn 18:3-11)

⁴⁷ Kpa Jizọsi kpu ọka n'ọnu, Judasị, otu nụ rime ele sno apna a nri nụ ẹbo wam, duru igbudu ele badnụ va, o znekwnusi Jizọsi, snutu a ọnu.

⁴⁸ Kọvu Jizọsi sịkwaru a. “Judasị, i ji osnutu ọnu neere Nnwọ ke Badnụ?”

⁴⁹ Nga ele sno Jizọsi whnurnu nhne neeme, be kaa, “Nyenwe aị, a gweru ama-ogwnu aị lụ ogwnu sa?”

⁵⁰ Otu nyenum n'esilawuru be, ji ama-ogwnu gbu, bihala nnwo izi nye risi ariohna nsni akarikwnunga a.

⁵¹ Kovu Jizosi saru be, "Ozulem!" O kpatu nsni nwerukna wam aka, gwọ a.

⁵² Jizosi kanu ele risi ariohna nu ele risi ele neese Oro Nso Chiokike nu ele okno badnu, ele varu o nwugwu a, "Anu ji ama-ogwnu nu okpiri va lele nu m bu m nye neemegidne iwu eli.

⁵³ Me nu anu zi kpakara obochi n'Oro Nso Chiokike, anu nwee rikne nwugwu m. Kovu ka ige ke anu, ige rikne ochichiri neechi."

Pita gonahoru Jizosi

(Mat 26:57,58,69-75; Mak 14:53,54,66-72; Jon 18:12-18,25-27)

⁵⁴ Kpa be nwugwu Jizosi, be duru Jizosi zne n'oro nye risi ariohna, Pita snornu nu be nu hne zi ikere.

⁵⁵ Nga be kpawhusiri bekwnu n'esilawuru ederezi, Pita snornu be daziri eli nu ngeri bekwnu.

⁵⁶ Otu nnwo oknornokno ele neezne izi whnurnu Pita hne o zi nu ngeri bekwnu. O legidne a anya, kaa, "Nwerukna ka nu Jizosi sno."

⁵⁷ Pita go, kaa, "Nwerinya, m maam nye o bu."

⁵⁸ Ige matu wheme, otu nwerukna whnurnu a, kaa, "I bu otu nu rime be."

Pita saru a, "Nwerukna, m bu la m."

⁵⁹ Nga otu awa whemernu, nye berere kwusi a rikne kaa, "N'ezi oka, nwerukna ka nu ya sno, kwnornu nu o bu nye Galili."

⁶⁰ Pita saru, "Nwerukna, m maam nhne i nookwu." Kpa o kpu oka n'onu, okne ochichi kwnarnu ekwna.

⁶¹ Nyenwe aị tughnasna legidne Pita anya. Pita chenwanya ikwu-ọnu Nyenwe aị kwunnu a, “Sụ okne ọchichi kwana ẹkwana tna, ị jọogonahoru m mgba ẹto.”

⁶² Pita whọga ederezi kwana ẹkwana mkpuru ovu k'agịda.

*Jizọsi zị nụ ruwhnu
ele eze-ikpe*

(Mat 26:67,68; Mak 14:65)

⁶³ Ele neese nse bete naapnịa Jizọsi nhne nọomu a rumu.

⁶⁴ Be gweru ikpe knesi a anya, kaa, “Whnụnu aị ọwhnurninya, nyele gbọru ị aka?”

⁶⁵ Be kwu nhne berere zị ichne ichne, kpasị a iwhnerne.

*Jizọsi gwuzo nụ
ruwhnu ele eze-ikpe*

(Mat 26:59-66; Mak 14:55-64; Jọn 18:19-24)

⁶⁶ Nga chi bọru, ele okno badnụ ele Ju, nụ ele risi arịohna nụ ele zni iwu ele Ju, gbakọru n'otu, be kwuyanụ be Jizọsi n'ikpe be.

⁶⁷ Be kaa, “Ọ bụru nụ ị bụ Karaịsi, kanụ aị.”

Jizọsi sarụ be, “Ọ bụru nụ me kanụ anụ, anụ jéekweru m.

⁶⁸ Ọ bụru me sịkwa anụ ajiji, anụ jáasa.

⁶⁹ Kọvu hite nụ kịtna zne nụ ruwhnu, Nnwọ ke Badnụ jaadazị n'akarikwnunga ke Chiokike ke bụ Dikne.”

⁷⁰ Be sịkwa a, “Ọ bụ jịwa bụ Nnwọ Chiokike?”

Ọ sarụ be, “Anụ karụ nụ m bụ m.”

⁷¹ Be kaa, “A píole akebne berere, a nurnu nhne hi n'ọnu a whụya.”

23

*Jizọsi gwuzo nụ
ruwhnu Paịleti*

(*Mat 27:1-2,11-14; Mak 15:1-5; Jọn 18:28-38*)

¹ Ele iznuznu ikpe ele Ju lizo duru Jizọsi zne nụ ruwhnu Paịleti,

² be bete noobno a nhne, be kaa, “A whnurnu nwerukna ka hne o nooduwu ele ke aị, o nookwu be tũkwadia ntụ nye Siza, naakaa masị nụ ọ bụ Karaịsi, eze aị.”

³ Paịleti sịkwa a, “I bụ eze ele Ju?”

Jizọsi saru a, “Owe! Jị n'iwuhuru i karu kпам.”

⁴ Paịleti kanu ele risi ariohna nụ igbudu badnu wam, “Ọ zá nhne ojo me whnurnu nụ rime nwerukna ka.”

⁵ Kọvu be kwusiri a rikne, “O neegweya onu gharu onu n'esilawuru ele Ju zi nụ Judiya hite nụ nhne o neezni. Ọ panizoru a nụ Galili tem ọ vadu hna.”

*Jizọsi gwuzo nụ
ruwhnu Erọdu*

⁶ Nga Paịleti nurnu a, ọ sịkwa be ma nwerukna ka ọ bụ nye Galili.

⁷ Nga ọ mahjaru nụ Jizọsi hi n'eli ke Erọdu neechi, o ziznenu a Erọdu nye zi nụ Jeruselem n'ige wam.

⁸ Mkpoma sọru Erọdu n'onu k'agida nga ọ whnurnu Jizọsi, kwnornu nụ o noopio ọ whnu a agida ige wheru ewhe. Hite nụ nhne ọ nurnu gbasiri a, o neele anya nụ Jizọsi jọornu ernalu ndu-ehni nụ ruwhnu a.

⁹ Kam kpayaru, Erọdu sịkwa Jizọsi agida ajiji, kọvu nụ Jizọsi sala a oka obula.

¹⁰ Ele risi ariohna nū ele zni iwu ele Ju gwuzoru p̄i noobno Jizōsi aḡida nhne.

¹¹ Er̄odu nū ele ọgw̄nu a mee Jizōsi nhne r̄umu, kpaṣi a iwhnerne. Be wosi a iwo marnū mma, zihnaznenu a Paṣleti.

¹² Paṣleti nū Er̄odu buru enyi hite n'ọbochi wam, kwnornu nū be bu ele irno nū mbom.

Be marnū Jizōsi

ikpe ẹnwu

(Mat 27:15-26; Mak 15:6-15; J̄on 18:39---19:6)

¹³ Paṣleti sukwuk̄ota ele risi ariohna nū ele n̄echi ẹchi nū kpakara ele badnū,

¹⁴ ọ kanū be, “Anū kwuyannū m nwerukna ka nū ọ bu nye nooduhie ele badnū, m lebnana m anya nū kpakara nhne anū b̄ornu nwerukna ka nū ruwhnu anū, ọ zá nhne me whn̄urnu bu risi nhne anū noobno a.

¹⁵ Er̄odu masi whn̄uge nhne ojo ọbula nū rime a, kwnornu nū o zihnayarnū aṣ ya, ọ zá nhne kwesiri ẹnwu ke o mernu.

¹⁶ M jaap̄n̄ia nhne, gharū a, ọ la.” [

¹⁷ N'ige Iriri Ọgawhe ọbula, Paṣleti n̄esigbasinu be otu nye ikelu.]

¹⁸ Kpakara igbudu badnū gweru otu nk̄oli siwama, “Gbu nwerukna ka, siḡbasinu aṣ Barabas̄i.”

¹⁹ (Be yisiri Barabas̄i n'oro ikelu kwnornu nū o yiri aka n'ele megidn̄ernu nye n̄echi ẹchi, o gburu badnū.)

²⁰ Paṣleti pioru ma ọ siḡbasi Jizōsi, ọ r̄iasno igbudu badnū wam.

²¹ K̄ovu be siwama k̄oriri, “Kp̄ogidne n'ogba, kp̄ogidne a n'ogba.”

22 Paileti sika be ke mgba eto, “Kini mernu? Kini bu nhne ojo ke o mernu? M whnuge m nhne ojo ke o mernu ke kwesiri enwu. M jaapnia nhne, sigbasi a, o la.”

23 Kovu be zi koriri neesi lulo n'okne nkoli be kpogidne a n'ogba, be nwehiaru nhne be neesi.

24 Paileti marnu Jizosi ikpe, o nyee be nhne be pioru.

25 O sigbasinu be nye wam zi n'oro ikelu nye megidnenu ele neechi echi, gbu masi badnu, nye be rioru a. O gweru Jizosi nyewhete be.

*Be kpogidnenu Jizosi
n'ogba*

(Mat 27:32-44; Mak 15:21-32; Jon 19:17-27)

26 Be duru Jizosi zne, n'apna be sigidne Saimoni nye Sirini, nye hi n'aznu mba naabnanya, be vukwasị a ogba, ma o vuru a snornu Jizosi n'aznu.

27 Agida ele badnu snornu a, ma ele rinya ele naakwnanu Jizosi ekwna.

28 Jizosi tuhnaasarnu, kanu be, “Ele rinya Jeruselem, anu kwnanu m ekwna, kovu anu kwanu ehni anu nu rumu anu ekwna.

29 Kwnornu nu ige vawa nga be jaakaa, ‘Ele rinya nwée nnwọ bu ele owa oma, nu ele muge nnwọ nu ele chige rumu rema.’

30 Ige wam,
Ele badnu jaakanu rugwu, ‘Dnagidne ai,
nu rugwu matị ‘Kpusni ai.’

31 O buru nu ele badnu mee kpa nga isisi zi budnu, ndaa kpa o jonu nga o kporu bekwnu?”

32 Be kwuru ele ojo lawuru berere ma be gbu be nu Jizosi.

33 Nga be vaduru nū hne be kwu Okpokoro Risi, be kpogbu a, ya nū ele ojo wam, otu badnū n'akarikwnunga a, nye ke berere n'akarita a.

34 Jizosi kaa, “Nda m, gbarūnu be kwnornu nū be máa nhne be neeme.”

Be keru iwo a n'esilawuru be, nga be vukworu ogbanuchi.

35 Ele badnū gwuzoru neelekiri, ele risi ele Ju nōomu a rumu. Be kaa, “Ọ znohiaru ele berere, ọ znohia ẹhni a, ọ buru nū ọ bụ Karaisi wam, nye Chiokike hohiaru.”

36 Ele ogwnu nōomu a rumu. Be nyee a manya gbarū oka,

37 be kaa, “Ọ buru nū ị bụ eze ele Ju, znohia ẹhni ị.”

38 Be gbarū nhne gbasiri a n'olu ogba a, “Ka bụ Eze ele Ju.”

39 Otu nyenum nū rime ele be kpogidnenu ya nū be, nogo a nugo, “Kwa ị bụ Karaisi, znohia ẹhni ị, znohia masi ai.”

40 Nye ke berere bigbo a, kaa, “Ị tú ogwnu Chiokike, ị zị n'otu ikpe wam.

41 A naata awnūwhnu kwesiri ai, kwnornu nū a nanahia ogwo ẹnu ai. Kovu nwerukna ka méne nhne ojo obula.”

42 Ọ kanu Jizosi, “Jizosi, chenwanya m nga ị jaava chi lele eze.”

43 Jizosi saru a, “Me kanu ị ezi oka, me nū ị jaazi tna nū Paradasị.”

Enwu Jizosi

(Mat 27:45-56; Mak 15:33-41; Jon 19:28-30)

44 Hite n'esilawuru iwhnehníe,* ọchichiri gbas-nirni kpakara ẹli wam dụ n'ọtnu-ige ke ẹto,†

45 kwnornu nù ẹhnam gbarụ ọchichiri. Ikpe ke bnosnirni hne zị nsọ n'Oro Nsọ Chiokike gbawarụ nga lawuru.

46 Jizọsi gweru okne nkọli siwama lulo, “Nda m, m neeyisi enine m n'aka i.” Nga o kwuru ka, ọ kna inwe.

47 Nga nye nẹchi otu riwhu ele ọgwnu whnuru nhne mernu, ọ znarni Chiokike, kaa, “N'ezí, nwerukna ka bụ nye mee ọma.”

48 Nga ele gwuzo nelekiri whnuru nhne mernu, be kwa aka nù mkpọma, whọga.

49 Kọvu kpakara ele magwụ Jizọsi nù ele rinya ele snornu a hite nù Galili gwuzo nù hne zị ikere, nọowhnu nhne neeme.

Be liri Jizọsi

(Mat 27:57-61; Mak 15:42-47; Jọn 19:38-42)

50 Otu nwerukna rẹwhna a bụ Josefu, nye bụ otu nù ele ikpe, nye be nọso anya, nye ọma.

51 Ọ bụ nye ikpe, kọvu o snóge be kwekọrita nù nhne be kpebiri nù nhne be mernu, nye hi nù Arimatiya ke zị nù Judiya, nye neese nga ige ẹli-eze Chiokike jaava.

52 O znekwnusi Pajleti, rịo a iznu Jizọsi.

53 O vudna iznu Jizọsi n'olu ọgba, gweru ikpe marnu mma whu a, lite a nù rime ilili ke zị nù rime rugwu ke ọ zá nye be liru nù rime a nù mbom.

54 Ọ bụ ọbochi ojiknenu, Ọbochi Ozukwa Inwe ele Ju gwnarnu matị ọ panizo.

* **23:44** *n'esilawuru iwhnehníe*: ọkwukwo ke mbom kwuru ige awa isunu † **23:44** *ọtnu-ige ke ẹto*: ọkwukwo ke mbom kwuru ige awa tolu

⁵⁵ Ele rinya wam hi nụ Galili va snornu Josefu whnụ kpa ilili a nụ, nụ kpa ọ dnanyitaru a Jizọsi.

⁵⁶ Be lahna ọro, gwakọta mọno otute nwernu ẹknarna ọma be jeete iznu a.

Be zukwa inwe n'Ọbochi Ozukwa Inwe lele kpa nhne be nyernu n'iwu kwuru.

24

Jizọsi lizọru n'ẹnwu

(Mat 28:1-10; Mak 16:1-8; Jọn 20:1-10)

¹ N'ọnu ọsisi n'ọbochi mbom n'ikwezu, ele rinya wam gweru mọno otute wam be gwakọtaru ke nwernu ẹknarna ọma, zne ilili Jizọsi.

² Be whnurnu nụ be vumernu akaworugwu be jiri kpusni ọnu ilili wam.

³ Be bnazne nụ rime ilili, be whnuge iznu Nyenwe aị Jizọsi.

⁴ Be gwuzoru naari nhne ka bu, ngangam, ele rukna lawuru wogwu iwo abochna noogbu amuma gwuzoru nụ ngeri be.

⁵ Ogwnu turu ele rinya wam, be dna kpu ruwhnu n'eli, kovu ele rukna wam kanu be, "Kini kpayaru anu noopio nye zi budnu n'esilawuru ele nwurnu onwu?"

⁶ O zila hna, o hilem n'ẹnwu lizo. Anu chenwanya nhne o kannu anu nga o zi nu Galili,

⁷ nụ be jeegweru Nnwọ ke Badnu nyega ele mmehie, be kpojidne a n'ogba, n'ọbochi ke ẹto, o jeehi n'ẹnwu lizo."

⁸ Ele rinya wam chenwanya ikwu-ọnu a.

⁹ Be hi n'ilili wam lahna, kanu nri nụ otu badnu ele sno apna a nụ ele berere nhne be whnurnu.

10 Ele rinya wam bu Meri Magidalini, nu Joana, nu Meri nne Jemisi, be nu ele rinya berere kanu ele izi wam oka ka.

11 Kovu be kwege nhne ele rinya kwuru, be naari nu o bu oka etekne.

12 Pita lizo, gba eso zne n'ilili, o whudna, whnu ikpe iznu, o za nhne berere o whnuru. O lahna oro naari nhne mernu.

*N'apna zne Emaosi
(Mak 16:12,13)*

13 N'obochi wam, ele sno apna a lawuru neezne eli Emaosi, nhne nu lele maiji esau.

14 Be nookwurita kpakara nhne mernu.

15 Kpa be neezne nookwu nhne ka, Jizosi n'iwuru a kpayabeturu ndundu, snornu be neezne.

16 Be whnu a, kovu be ma a nu o bu Jizosi.

17 Jizosi sikwa be, "Kini bu nhne anu noturni kpa anu neezne?"

Be gwuzoru bii, gbaru ruwhnu.

18 Otu nu rime be rewhna a bu Kilopasi, sikwa a, "Okwole jiwa bu nye izne ke zi nu Jeruselem nye ma a nhne mernu obochi ele nu ele ka wheru ewhe?"

19 Jizosi sikwa a, "Kini bu nhne ko?"

Be kaa, "Nhne gbasiri Jizosi nye Nazareti, nwerukna ka bu nye owhnurninya Chiokike, o bu dikne n'ikwu-onu ma nu eru nu ruwhnu Chiokike ma nu ruwhnu ele badnu.

20 Ele risi ariohna nu ele risi a gweru a nye ma be kpe ikpe enwu, be kpogidne a n'ogba.

21 Kovu a leri anya nu o bu nye jaagbahia Izireli. Ke kakwo, tna bu obochi eto a kpa nhne ka mernu.

22 Agwna ele rinya aị nụ be zị kpasiri aị ogwnu tna. Be znernu n'ilili a n'onu ọsisi,

23 kovu be whnúge iznu a. Be va kanu aị nụ be whnurnu ọwhnurninya ele enine izi, ke kannu be nụ ọ zị budnu.

24 Agwna ele aị nụ be zị znernu ilili a, whnụ masị lele kpa ele rinya wam kwuru, kovu be whnúge iznu a.”

25 Jizosi kanu be, “Anu bu ele iwhnirniwhno, anu zila gnarnagnarna nụ okweru nhne kpakara ele ọwhnurninya kwuru.

26 O zị mkpa nụ Karaịsi jaata kpakara awnụwhnu, bna n'igwugwu a.”

27 Jizosi kowamanu be nhne be gbaru n'okwukwo nsọ gbasiri ẹhni a, hite n'okwukwo Mozizi nụ ele ọwhnurninya.

28 Kpa be vaduru ẹli wam be neezne, Jizosi mee lele o neewhe ruwhnu,

29 be sigidne a, kaa, “Snornu aị daziri, ọbochi zneminem.” O snornu be daziri.

30 O snornu be daziri ẹli n'ikpechi wiri, o gweru bredi, tu mmamma, nyawama a, bete neenye be.

31 Anya be kpume, be mahia a, kovu o whume n'anya be.

32 Be kwukwarita n'ehni be, “O nụ lele nụ bekwunu neerne nụ mkpoma aị nga o nookwunu aị oka n'apna, nọokowanu aị okwukwo nsọ.”

33 Be lizo ngangam lahna Jeruselem. Be whnụ ele sno apna a nri nụ otu wam, hne be gbakogwu nụ otu nụ ele berere.

34 Be naakaa, “O bu n'ezi, Nyenwe aị hilem n'enuw lizo, o mernu Saimoni whnụ a anya.”

35 Badnụ lawuru wam kowanu be nhne mernu n'apna, nụ kpa be jiri mahia Nyenwe aị nga o nyawaru bredi.

*Jizosi mernu ele sno apna a
whnu a anya*

(Mat 28:16-20; Mak 16:14-18; Jon 20:19-23; Eru 1:6-8)

36 Kpa be zi nookwu oka ka, Jizosi gwuzoru n'esilawuru be, kanu be, "Udno zinu anu."

37 Ogwu turu be k'agida, be che nu be whnuru renwu.

38 Jizosi kanu be, "Kini mernu ogwu notu anu? Kini mernu anu neenwe mkpoma lawuru nu mkpoma anu?"

39 Anu le aka m lawuru nu ochi m lawuru. O bu mawa. Anu kpatu m aka whnuru, renwu nwee ano-ehni nu okpuku, lele kpa anu whnuru me nwernu."

40 Nga o kwuru ka, o gesi be aka a lawuru nu ochi a lawuru.

41 Be nwee rikne kweru kwnornu ovu oso n'onu nu otun'anya, o sika be, "Anu nwernu wiri o riri hna?"

42 Be nyee a otu aznu be siri esi,

43 o gweru a ri nu ruwhnu be.

44 O kanu be, "Ka bu nhne me kannu anu nga me nu anu zi. Kpakara nhne be gbaru n'okwukwo nsọ gbasiri m niwu Mozizi jeeme, ma ke ele owhnurninya nu Eri Oma."

45 O kpume echiche be ma be ghohia nhne be gbaru n'okwukwo nsọ.

⁴⁶ O kanu be, “Ka bu nhne be gbaru n’okwukwo nso, nu Karaisi jaatariri awnhnuwhnu, nu o jeehi n’enuw lizo n’obochi ke eto,

⁴⁷ nu be jeeji rewhna a kpo okwo otuhasna mkpoma nu rime kpakara mba, ma Chiokike gbaru mmehie be. Be jeehite nu rime Jeruselem panizo n’okpo okwo.

⁴⁸ Anu bu ele akebne kpakara nhne ka.

⁴⁹ M jeeziyanu anu nhne Nda m kweru nu mkwna, kovu anu daziri nu Jeruselem tem rikne ke hi n’oligwe dnakwasị anu.”

Jizosi laru n’oligwe

(Mak 16:19,20; Ernu 1:9-11)

⁵⁰ Jizosi duru be whoga zne n’eli Betani, o chilizo aka lawuru olu, gozi be.

⁵¹ Kpa o zi n’ogozozi be, be gwelizo a la n’oligwe.

⁵² Be kponu a risi eli, lahna Jeruselem, snarnima jihia mkpoma be.

⁵³ Be dazigidne n’Oro Nso Chiokike notunu Chiokike mmamma.

Tesitamenti Ikne n'O_{nu} Ikwere **New Testament in Ikwere**

copyright © 2010 Wycliffe

Language: Ikwere

Translation by: Wycliffe

Ikwerre - (ikw) Nigeria

The Iwerre language of Nigeria can also be spelled Ikwere and Ikwerri. This language is spoken primarily by the Ikwerre people who live in the Rivers State of Nigeria and is one of the many ethnic groups in the Niger Delta. There were more than 23,000 speakers of this language in 1973. There is also a considerable local interest in literacy and grammar.

Copyright Information

© 2010, The Nigeria Bible Translation Trust. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 9789789076369

New

The New Testament

in Ikwere

© 2010, The Nigeria Bible Translation Trust.
All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-08-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

c17ee3a1-1c7a-5c05-8e0f-5043e8228d89